

فهرست اشارات

بنیاد فرهنگ ایران

بهار ۲۵۳۵

مرکز فروش و توزیع

خیابان وصال شیرازی ، شماره ۱۰۲ تلفن ۶۵۲۳۲۶

توصیفی
مکتوب

۱۵۱۴۵۴۳

خریداری کمبینه خرید منابع
(غیر خطی)
۱۳۸۶ فمسی

۱۱۲۲۴

فهرست اشارات

بنیاد فرهنگ ایران

۱ - تفسیر قرآن پاک

عکس نسخه‌های خطی شماره ۱، عکس نسخه متعلق به دانشگاه لاهور. ۸+۹۲ صفحه ،
قطع ۲۹×۲۲، جلد کالینگور، بها ۲۰۰ ریال.

چهل و شش ورق از تفسیری است بی نام، و مؤلفی مجهول. این قطعه
تفسیر که شرح قسمتی از سوره بقره (از آیه ۶۵ تا ۱۵۱) را شامل است ،
ظاهراً در حدود سال ۴۵۰ هجری قمری تحریر شده است و به تفسیرهای دیگر
شباهت ندارد .

کاتب نسخه در نوشتن کلمات غالباً برای حروف مخصوص فارسی «پ»
«ج»، «ث»، «ذ»، «ر» و «ب» حرف اضافه ، و «ی» آخر کلمات، و «ی» مجهول تمیزی
قائل شده و بطور کلی خصوصیات رسم الخطی و نحوی و صرفی در این نود و دو
صفحه فراوان است .

چاپ معمولی این کتاب با حروف سری نیز بزودی از طرف بنیاد فرهنگ
ایران منتشر می شود .

۲- الابنیه عن حقایق الادویه

عکس نسخه‌های خطی شماره ۲ ، عکس نسخه محفوظ در کتابخانه عمومی وین ،
به خط اسدی طوسی ، ۸+۲۳۴ صفحه ، قطع ۲۹×۲۲، جلد کالینگور بها ۴۰۰ ریال.

مؤلف کتاب ابو منصور موفق بن علی الهروی ، در این کتاب در باب ۵۸۴
کلمه و ماده از موادی که در مداوا بکار می رفته . بحث کرده و خواص طبی
هر یک را بیان نموده است .

این نسخه قدیم ترین نسخه تاریخ دار فارسی است که به دست ما رسیده
است . دارای ۲۱۹ ورق است و کاتب نسخه اسدی طوسی شاهر معروف ،
سراینده گرشاسب نامه و مؤلف لغت فرس است .

معجز مردی ادیب و مطلع ، دانشمند و به هنر نویسندگی آگاه بوده ،
بنابر این رسم الخط و خصوصیات دیگری که در تحریر بکار برده رهنمایی صادق
است و درخور توجه و اعتنا .

نسخه‌ای که چاپ شده و انتشار یافته دویست و پنجاه صفحه ، قسمتی از اوایل و مقداری از اواخر کتاب را دربر دارد .

۳- فرهنگ اصطلاحات صنعت نفت

فرهنگهای علمی و فنی شماره ۱ ، ۸+۳۳۸+۱۳ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۴۰۰ ریال .

فراهم آورده دکتر جلال‌الدین توانا استاد دانشکده فنی دانشگاه تهران ، قاموسی است که در آن واژه‌ها و اصطلاحات روسی و انگلیسی معمول در صنایع نفت و برابر فارسی آنها ، بصورتی منظم ، جمع آمده است . در این کتاب علاوه بر اصطلاحاتی که با صنعت نفت (بهره‌برداری از منابع نفت و گاز ، حفاری چاه‌ها ، جمع‌آوری و حمل و نقل و انبار کردن نفت و گاز و جزاینها) ارتباط مستقیم دارد ، برخی از اصطلاحات معمول در علوم فیزیک و ریاضی و شیمی و زمین‌شناسی که به‌صورتی با صنعت نفت مربوط است نیز گنجانده شده است .

۴- ترجمه صورة الارض

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۱ ، ۸+۳۷۱+۳۷۱ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۳۰۰ ریال .

صورة الارض کتابی است در علم جغرافیا که گاه به مناسبتی در آن به شرح حال بعضی از پادشاهان و امیران و بزرگان و بیان برخی وقایع مهم تاریخی و اجتماعی اشارت شده است . مؤلف کتاب ابوالقاسم محمد بن حوقل بغدادی جهانگرد و جغرافی‌دان معروف عرب ، تصنیف معتبر خویش را از آنچه در طول سفرهای دراز دیده یا شنیده و یا خوانده است به احتمال قریب به یقین در سال ۳۶۸ هجری به زبان عربی فراهم آورده است .

صورة الارض چند بار به زبان اصلی در کشورهای عرب زبان و اروپائی ، از جمله به سال ۱۹۳۸ میلادی در هلند (مطبعة بریل) چاپ شده است و ترجمه‌ای که آقای دکتر جعفر شعار از این کتاب کرده است فقط شامل قسمت مربوط به ایران است که در سیزده فصل بدین شرح تقسیم گردیده است :

دریای فارس ، مدائن ، خوزستان ، فارس ، کرمان ، ارمینیه و آذربایجان و اردان ، جبال ، دیلم و طبرستان ، دریای خزر ، بیابان خراسان و فارس ، سیستان ، خراسان ، ماوراءالنهر .

۵ - ترجمه تاریخ بلعمی

سومین کتاب از سلسله عکس نسخه‌های خطی - ۸ + ۵۶۹ صفحه - قطع ۲۳×۲۹
جلد کالینگور ، بها ۶۰۰ ریال .

تاریخ بلعمی ، تاریخ کبیر ابوجعفر محمد بن جریر طبری است که ابوعلی محمد بن محمد بلعمی وزیر منصور نوح سامانی ، آن را به زبان فارسی برگردانده است . از این کتاب پر ارج تاکنون فقط قسمتهایی به معنی از مردمان فاضل به طبع رسیده است .

در این مجلد که عکسی از نسخه قدیمی موجود در کتابخانه آستان قدس رضوی (به شماره ۷۴۸۱) است اخبار و حوادث سال ۱۵ تا ۱۳۲ هجری درج شده است .

نسخه در ارزنجان ، به دست اسحق بن محمد بن عمر بن محمد شروانی نوشته شده و در محرم سال ۵۸۶ به پایان رسیده است .
سازمان انتشارات بنیاد فرهنگ ایران با افزودن فهرست اعلام متصل و ممتعی ارزش کتاب را چند برابر کرده است .

۶ - سفرنامه ابن فضلان

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۲ ، ج ۱ + ۱۷۵ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ .
جلد کالینگور ، بها ۱۵۰ ریال .

سیاحان و مورخان قدیم عالم اسلام در روشن کردن تاریخ کشورهای جهان خدمتهای شایان کرده‌اند و احمد بن فضلان بن العباس بن راشد بن حماد را در این کار بزرگ سهمی بیشتر است . او به فرمان خلیفه المقتدر بالله با چهار تن دیگر راهی سرزمین اسلاوها شده و به هنگام گذر کردن از میان اقوامی که بر سر راهش بوده‌اند ، به دقت و تیزبینی نظر کرده ، و اخلاق و عادات و معتقدات و رسوم ایشان را از زناشویی و مهمان‌داری و لباس پوشیدن و غذا خوردن و غیره در سفرنامه خویش آورده است .

ابن فضلان که ادیبی نامور ، مردی بزرگ منش و خوشخوی و راست گفتار و در دین متعصب بوده در این سفر دور و دراز آزارها دیده ، رنجها کشیده و مصیبت‌های بسیار تحمل کرده است .

سفرنامه وی به زبان عربی است ، و ابوالفضل طباطبائی مترجم این سفرنامه بر اول کتاب مقدمه‌ای و در پایان کتاب تعلیقات جامعی افزوده است که خوانندگان از مطالعه آن لذتها و بهره‌ها می‌برند .

۷- شمار نامه

علم در ایران شماره ۱ ، ۱۰+ کج+ ۱۶۰ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۱۵۰ ریال .

مؤلف شمارنامه محمد بن ایوب الاملی طبرستانی است که ظاهراً در سال ۴۴۷ هجری تولد یافته است . شمارنامه یا کتاب حساب شامل یک دوره حساب نظری قدیم است ، که در آن چهار عمل اصلی و کسر و جذر و کعب با مثالهای لازم ، شرح و توضیح شده است .

یک مقدمه کوتاه و سه فصل دارد . فصل اول در باب اعداد صحاح ، فصل دوم در کسر متعارفی ، فصل سوم در باب اعداد مرکبه ، و هر فصل مشتمل بر چند باب است .

از لحاظ زبان و ادب فارسی شمارنامه کتابی است پر ارج و اوزن . از آغاز تا به انجام آن یک جمله زائد دیده نمی شود . شیوه نگارش کتاب بسیار ساده و روان و لطیف است . بعضی از واژه های علمی کتاب به تحقیق ساخته و پرداخته مؤلف است . از مؤلف شمارنامه دو رساله دیگر فارسی نیز به جا مانده است یکی به نام استخراج : در شناختن عمر و بقای آن و دیگری رساله شش فصل در اسطرلاب ، و رساله اخیر الذکر ظاهراً نخستین کتابی است که در علم اسطرلاب به زبان فارسی نوشته شده است .

نسخه اصلی شمارنامه متعلق به کتابخانه آستان قدس رضوی است به شماره ۶۶۵۲ . و این نسخه که کتابش در ۲۲ ذی الحجه ۸۷۱ به پایان رسیده ظاهراً نسخه منحصر به فرد این کتاب معتبر است . این نسخه به اهتمام و با مقدمه تقی بینش چاپ ، و در آخر آن فهرستی از اصطلاحات متن کتاب گذاشته شده است .

۸- استخراج آبهای پنهانی

علم در ایران شماره ۲ ، ۱۲+ ب+ ۱۲۷ صفحه ، قطع ۱۴×۲۲ ، جلد کالینگور ، بها ۶۰ ریال .

ابوبکر محمد بن حسن کرجی مؤلف کتاب در شمار دانشمندان بزرگ ریاضی است ، و جز این ، آثار معتبر دیگری نیز از او به زبان عربی بر جای مانده از جمله کتابهای : «الفخیری» ، «الکافی فی الحساب» ، «البدیع فی الحساب» ، «علل حساب الجبر والمقابل» ، «مختصر فی الحساب والمساحه» . مؤلف کتاب با

محمد بن زکریای رازی و ابن سینا و ابوریحان بیرونی همزمان بوده و سی و دو سال پیش از مرگ ابوریحان در گذشته است. کتاب به زبان عربی تألیف شده، نام اصلی آن «انباط المیاء الخفیه» است و آقای حسین خدیو جم به زبان فارسی برگردانده است.

این کتاب دارای سی و یک باب است در این مباحث: تعریف زمین، تعریف کوهها و سنگها که بروجود آب گواهی می‌دهند، شناختن زمینهایی که در درون آنها آب است، گیاهانی که بروجود آب گواهی می‌دهند، در وصف کوههای خشک و زمینهای کم آب. ذکر انواع آب و اختلاف طعم آنها. راه شناختن آبهای سنگین و سبک و رقیق و غلیظ و شیرین و ناگوار... و مطالبی از این دست.

۹- نظری به فلسفه صدرالدین شیرازی «ملاصدرا»

فلسفه و عرفان ایران شماره ۱، ۸+۲۲۲ صفحه، قطع ۲۴×۱۷، جلد کالینگور، بها ۱۰۰ ریال.

این کتاب مشتمل است بر شرح افکار و عقاید فلسفی صدرالدین شیرازی معروف به ملاصدرا فیلسوف متأخر ایرانی تألیف عبدالمحسن مشکوة الدینی. کتاب دارای دو جلد است در یک مجلد. در جلد اول در طی چهار فصل راجع به حدود و واقعیت جهان جسمانی از نظر ملاصدرا الدین سخن به میان آمده و در جلد دوم که شش فصل دارد کلیات عالم وجود از نظر فیلسوف، مورد بحث قرار گرفته است.

۱۰- کتاب الاغراض الطبیة والمباحث العلالیة

علم در ایران شماره ۳، چاپ عکسی دو رنگ از روی نسخه مکتوب به سال ۷۸۹ محفوظ در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ۸+۷۱۵ صفحه، قطع ۲۸×۲۰، جلد کالینگور، بها ۷۰۰ ریال.

سید اسماعیل جرجانی مؤلف کتاب از پزشکان نامی قرن ششم است که سالی چند در خدمت ابوالقاسم عبدالرحمن بن علی بن ابی‌الصادق نیشابوری ملقب به بقراط ثانی تلمذ کرده و در دربار قطب الدین محمد خوارزمشاه و پسرش علاء الدین حرمتی بسزا داشته است.

کتاب الاغراض الطبیة و المباحث العلالیة ملخص کتاب معتبر ذخیره خوارزمشاهی است که مؤلف به سال ۵۰۴ در دوازده جلد، به نام قطب الدین محمد انوشکین خوارزمشاه تألیف کرده است. تدوین و تنظیم کتاب الاغراض

میان سالهای ۵۲۲ و ۵۳۱ به خواش مجدالدین ابومحمد وزیر علاءالدین اتمر خوارزمشاه انجام پذیرفته است .

نسخه‌ای که اساس چاپ عکسی قرار گرفته متعلق به دانشگاه تهران است به شماره ۴۸۵۶، که ۷۱۵ صفحه دارد، و کتاب آن در ماه ربیع الاول سال ۷۸۹ به دست سمیدین جعفر جرجانی خاتمه پذیرفته است .

کتاب الاغراض الطبیعیة والمباحث الملائیة پنج بخش (کتاب) دارد بدین شرح: کتاب اول اندر یاد کردن حدطب و موضوع آن و یاد کردن جزو علمی و علی و یاد کردن ارکان و مزاجهاست و پانزده گفتار دارد .

کتاب دوم اندر حفظ الصحة یعنی نگاه داشتن تندرستی است و مشتمل بر شانزده باب است .

کتاب سوم اندر معالجات هر بیماری و اسباب و علامات آن سر تا به پاست و دارای بیست و شش گفتار است .

کتاب چهارم اندر ادویه مفردة و طبیع و فعل و مضرت و منفعت و خاصیت هر یک از آنهاست و سه جزء است .

کتاب پنجم دارای بیست و سه باب است و مطالب آن درباره اختلاط و ترکیب داروها و وزن آنها، و شرابها، و معجونها، و حبها، و گوارشهای دیگر است .

۱۱- وزن شعر فارسی

زبان و ادبیات فارسی شماره ۱، ۴۰۳ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، جلد ۳ لنینگور بهای ۱۰۰ ریال

وزن شعر فارسی از مشهورترین تألیفات دکتر پرویز ناتل خانلری است که با نشر نخستین چاپ آن به عنوان «تحقیق در عروض فارسی» باب تلازمای در این مبحث دقیق گشوده گشت. اکنون چاپ سوم این کتاب به عنوان «وزن شعر فارسی» از طرف بنیاد فرهنگ ایران منتشر شده است .

کتاب دارای دو باب است: باب اول در باره شعر و وزن، و باب دوم در بحث و تحقیق درباره عروض فارسی .

باب اول سه فصل دارد: در فصل اول از: شعر و وزن، در فصل دوم از: وزن شعر و انواع آن، و در فصل سوم از تاریخچه وزن شعر، سخن رفته است. باب دوم دارای سه فصل است و به این مباحث اختصاص یافته است:

فصل اول در مبانی علم عروض ؛ فصل دوم در نقص های علم عروض ؛ فصل سوم مبانی وزن شعر فارسی ؛ فصل چهارم اوزان اصلی یا بحور ؛ فصل پنجم اجناس و انواع وزن ؛ فصل ششم اوزان فرعی یا منشعبات بحور ؛ فصل هفتم اختیارات شاعری .

۱۲- ترجمه میزان الحکمه

علم در ایران شماره ۴ ، ۱۵۰ . صفحه ، قطع ۱۴×۲۲ ، جلد کالینگور ، بها ۱۵۰ ریال .
میزان الحکمه در شمار کتب بسیار معتبر و جالبی است که در قرون وسطی راجع به مکانیک و فیزیک به زبان عربی نوشته شده است . مؤلف آن حکیم ابوالفتح عبدالرحمن خازنی استاد و معلم ریاضی است . وی خاصه در هندسه متبحر و استاد مسلم بوده و در کار اصلاح تاریخ ، و تبدیل آن به تاریخ جلالی با حکیم عمر خیام نیشابوری و ابوحاتم مظفر اسفزاری همفکری و همکاری کرده است .

میزان الحکمه ظاهر آرد و آخر قرن هفتم تا و آخر قرن هشتم وسیله دانشمندی که هنوز به تحقیق شناخته نشده به زبان فارسی برگردانده شده و سالیان دراز ارزش این کتاب ارجمند مجهول مانده است . اندک اندک مستشرقان اروپائی به اعتبار این گنجینه دانش آگاه شدند و خانیکف Khanikov روسی (۱۸۲۲-۱۸۷۸) بهتراز همه شرق شناسان و دانشمندان دیگر اروپائی ارزش این کتاب را دریافت و بدان توجه کرد .

تصحیح ترجمه کتاب میزان الحکمه که منقسم به دو قسم و مشتمل بر هشت مقاله است به کوشش مدرس رضوی استاد دانشگاه تهران از روی دو نسخه موجود در کتابخانه آستان قدس رضوی و مجلس شورای ملی صورت پذیرفته است .

۱۳- دستورالوزراء

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۴ ، ۹۰ . صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۶۰ ریال ، جلد شمیم ۳۰ ریال .

دستورالوزراء رساله ای است در فن وزارت و امامت ، دارای حکایتهای پندآموز و عبرت انگیز .

مؤلف آن سلطان حسین واعظ استرآبادی است که شاگرد شیخ بهایی (متوفی به سال ۱۰۳۱) بوده و همزمان با پادشاهی شاه عباس اول و شاه عباس دوم می زیسته است . اسمعیل واعظ جوادی این کتاب را تصحیح کرده است .

۱۴- یواقیت العلوم و دراری النجوم

علم در ایران شماره ۴ ۱۶+۲۲۵ صفحه ، قطع ۱۴×۲۲ ، جلد کالینگور ، بها ۱۵۰ ریال.

این کتاب که مؤلف واقعی آن هنوز شناخته نشده ظاهراً در نیمه دوم سده ششم برای طغرل تکین غازی بیک آلبارغو ، پسر یرنقش ، تألیف گردیده و در آن از سی فن به شرح زیر سخن در میان آمده است : علم کلام ، علم اصول فقه ، علم خلاف ، علم مذهب ، فرائض ، علم شروط ، علم تصوف ، علم معانی قرآن ، علم اسباب نزول قرآن ، ناسخ و منسوخ ، غرایب تفسیر ، علم قرائت ، نوادر قرآن ، غرایب حدیث ، امثال عرب ، معانی شعر تازی ، علم لغت عرب ، علم نحو و اعراب ، علم تعریف ، علم عروض و نوادر شعر ، علم خط و کتابت ، علم انساب و تواریخ ، علم تعبیر خواب ، علم رقی و افسونها ، علم طب ، علم فلاح ، علم نجوم ، علم مساحت ، علم حساب و علم فال و زجر .
محمد تقی دانش پژوه با مقابله سه نسخه خطی کتاب را تصحیح کرده است.

۱۵- السامی فی الاسامی

فرهنگهای قازی به پاری شماره ۱ ، ۱۲+۵۴۳ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، چاپ عکسی از روی نسخه مکتوب به سال ۶۰۱ قمری محفوظ در کتابخانه ابراهیم پاشا - ترکیه ، جلد کالینگور ، بها ۵۰۰ ریال .

السامی کتاب معروفی است در لغت عرب به پاری و چنانکه از نام آن پیداست فرهنگی است دستگامی ، حاوی اسمها و صفتهای متداول تازی که به معادل فارسی آن ترجمه گردیده است . این کتاب را ابوالفضل احمد بن محمد بن احمد بن ابراهیم میدانی به تشویق استادش ابوالحسن علی بن احمد خنجگردی تألیف کرده است . کتاب عکس نسخه ای است که به سال ۶۰۱ هجری ، هشتاد سال بعد از مرگ مؤلف کتابت شده است . جلد دوم این کتاب که شامل فهرست لغات عربی و فارسی کتاب است به ترتیب حروف الفبا ، بزودی منتشر خواهد شد .

۱۶- تفسیر قرآن کریم

عکس نسخه های خطی شماره ۴ ، چاپ عکسی از روی نسخه مکتوب به سال ۵۲۲ ، ۸+۴۱۸ صفحه ، قطع ۲۲×۲۹ ، جلد کالینگور ، بها ۵۰۰ ریال .

مؤلف این تفسیر فخریم ، ابوبکر عتیق معروف به سورا آبادی است که با آلپ ارسلان و ملک شاه سلجوقی همزمان بوده است . چاپ عکسی حاضر از روی

نسخه ای است که در ربیع الاخر سال ۵۲۳ کتابت شده است ، و هم اکنون در کتابخانه دیوان هند ، در لندن به شماره ۳۸۴۰ محفوظ است .

چون در قدیم نویسندگان کتب دینی و مذهبی و مفسران مقید بوده اند که در ترجمه و استعمال الفاظ و اصطلاحات ، تمادل کلمات و تمبیرات عربی به شرط امانت عمل کنند ، و معنی صحیح و محدود آن الفاظ عربی عموماً معلوم است ، از این مقابله الفاظ می توان به معنی صحیح و دقیق لغت فارسی پی برد ، بنا بر این علاوه بر فواید عمومی که از نسخ خطی قدیم و تألیفات قرون چهارم تا هفتم هجری از لحاظ انشاء و دستور زبان و لغت و رسم الخط عاید تتبع کنندگان می شود ، تفسیر فوق الذکر این امتیاز را هم داراست .

۱۷- واژه نامه بندهش

واژه نامه های پهلوی شماره ۱ ، ۱۶ + ۴۲۸ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور بها ۵۰۰ ریال .

بندهش تألیف فرنیخ ، کتابی است دارای چهل و شش فصل ، و انباشته از داستانهایی است مربوط به آفرینش ، جدال هرمزد و اهریمن ، بحث درباره چهار دوره سه هزار ساله زبان و تاریخ اساطیری و واقعی ایران از پیشدادیان تارسیدن تازیان ، پیش بینی وقایعی که اتفاق خواهد افتاد ، سرانجام جهان ، آمدن سوشیانس ، رستاخیز ، و بحثهایی کوتاه و یامفصل درباره نجوم ، جغرافیا ، جانورشناسی و گیاهشناسی دوران پیش از اسلام . از این متن معتبر پهلوی مهرداد بهار فهرست جامعی فراهم کرده است که هم مورد حاجت مطالعه کنندگان متن بندهش است و هم مایه ای است برای تألیف فرهنگ جامع لغات پهلوی که مورد نهایت توجه بنیاد فرهنگ است .

۱۸- تحریر تاریخ و صاف

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۴ ، ۴۴۲ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور بها ۲۰۰ ریال .

تحریر جدیدی است از تجزیة الامصار و ترجمية الاعصار مشهور به تاریخ و صاف به قلم عبدالمحمد آیتی . تاریخ و صاف یکی از قدیم ترین و مهم ترین منابع و مأخذ تاریخ ایلخانیان و ملوک اطراف بشمار است ، نویسنده آن ادیب شهاب الدین یا شرف الدین عبدالله بن فضل الله شیرازی معروف به و صاف الحضرة است که به سال ۶۶۳ در شیراز تولد یافته

او در سی و چهار سالگی به تألیف تاریخ خویش آغاز نهاد. در سال ۷۰۲ قسمتی از آن را به پایان رساند و از نظر غازان خان گذراند، و نه سال بعد یعنی در محرم ۷۱۲ کتابش را تمام کرد. تاریخ و صاف دنیا له تاریخ جهانگشای جوینی است که به علت نثر ثقیل و پرتکلف چنانکه باید مورد توجه تاریخ نویسان و محققان واقع نشده است. تحریر تازه تاریخ و صاف، کتاب مورد بحث، پنج جلد است در یک مجلد: از وفات منکوقا آن آغاز می شود و به ذکر سلطان علاء الدین پادشاه دهلی و پایان کار او خاتمه می پذیرد. لغت نامه ای که به آخر کتاب افزوده شده است خواننده را به استفاده بیشتر از این کتاب کامیاب می کند.

۱۹- بهجت الروح

علم در ایران شماره ۶، ۱۴۲ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، جلد کالینگور، بها ۷۰ ریال.
بهجت الروح رساله ای است در علم موسیقی. در مقدمه کتاب مؤلف خود را عبدالمؤمن بن عزالدین بن محیی الدین بن نعمت بن قابوس و شمگیر جرجانی معرفی کرده است، اما اصالت این انتساب محل تأمل است.
دکتر ه. ج. فارمر (که در شناسائی موسیقی شرقی از نامداران جهان است) به سال ۱۹۳۷ مسیحی ه. ل. رابینودی بر گوماله را به تصحیح متن این رساله و ترجمه آن به زبان انگلیسی ترغیب کرد. وی به تشویق فارمر و با مساعدت علامه مرحوم قزوینی به مقابله نسخ این رساله همت گماشت و ترجمه ای از آن نیز به انگلیسی تهیه کرد و با افزودن تعلیقات مفصل و سودمندی آن را آماده چاپ ساخت، اما عمرش بدین مهم وفا نکرد، و بنیاد فرهنگ ایران پس از سالها بدین کار همت گماشت. متن فارسی رساله بهجت الروح با ترجمه تعلیقات رابینودی بر گوماله چاپ شد و در دسترس محققان و دوستداران موسیقی قرار گرفت و هم اکنون سازمان انتشارات بنیاد فرهنگ ایران به چاپ ترجمه انگلیسی این کتاب مشغول است. رساله بهجت الروح به حدس قریب به یقین در حدود قرن دهم هجری تألیف شده است و دارای يك مقدمه و دو باب و يك خاتمه است.

۲۰- المرقاة

فرهنگهای نازی به پارسی شماره ۲، ۸+۱۰+۳۵۲ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، جلد کالینگور، بها ۳۵۰ ریال.

تألیف کتاب منسوب به بدیع الزمان ابو عبدالله حسین بن ابراهیم نطنزی،

معروف به ادیب نطنزی است که ظاهراً در سال ۴۹۹ هجری وفات یافته است. وی به دوزبان عربی و فارسی مسلط بوده و به این دوزبان اشعاری از اوباقی مانده است. المرقاة لفت عربی به فارسی است که در دوازده باب تنظیم شده، دارای ۴۰۳۶ لغت است. واژه‌های سره فارسی در این کتاب فراوان، و برای تألیف فرهنگ جامع زبان فارسی منبمی معتبر است. این کتاب را دکتر سید جعفر سجادی تصحیح کرده است.

۲۱- تاریخ پیامبران و شاهان

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۵، ۳۰۰ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، جلد کالینگور، بها ۱۵۰ ریال.

این کتاب ترجمه‌ای است از سنی ملوک الارض و الانبیاء تألیف حمزه بن حسن اصفهانی، و یکی از مآخذ بسیار معتبر و امیل و کهن در تاریخ عمومی جهان متمدن قرن چهارم هجری است.

مشمول است بر مطالب بسیاری درباره تاریخ ایران و تاریخ پادشاهان و حکام و امرای ایرانی (پیشدادیان، کیانیان، اشکانیان، ساسانیان، عمال ایرانی در حیره و یمن، امرای خراسان و طبرستان و خلفای بنی عباس و جز آن). کتاب بده باب تقسیم شده و هر باب به موضوعی اختصاص یافته بدین شرح: باب اول در ذکر تاریخ سالهای پادشاهان ایران. باب دوم در ذکر تاریخ سالهای پادشاهان روم. باب سوم در ذکر تاریخ سالهای پادشاهان یونان. باب چهارم در ذکر تاریخ سالهای پادشاهان قبط. باب پنجم در ذکر تاریخ سالهای اسرائیلیان. باب ششم در ذکر تاریخ لخم پادشاهان عراق عرب. باب هفتم در ذکر تاریخ غسانیان پادشاهان عرب در شام. باب هشتم در ذکر تاریخ حمیر پادشاهان عرب در یمن، باب نهم در ذکر تاریخ پادشاهان کنده. باب دهم در ذکر تاریخ امرای قریش از عرب در دوره اسلام. مترجم کتاب دکتر جعفر شعار است.

۲۲- شرح کتاب التعرف لمذهب التصوف

فلسفه و عرفان ایران شماره ۲، ۲۴۷ صفحه، قطع ۲۴×۳۴، جلد کالینگور، بها ۳۰۰ ریال.

این کتاب را که مشتمل بر توحید و آیات و احوال و مقامات و حقایق و مشاهدات و رموز و اشارات است ابوالبراهیم اسمعیل بن محمد بن عبدالله المستملی

البخاری به خواش یاران خود به زبان فارسی تألیف کرده تا فهم این مطالب برای آنان آسان و هموار باشد. مؤلف اساس کار خویش را بر کتاب ابو بکر بن ابی اسحاق محمد بن ابراهیم بن یعقوب البخاری موسوم به کتاب التمرغ لمذهب التصوف بنا نهاده تا « به سخن پیران متقدمان تبرک کرده باشد و مقتدی باشد نه مبتدی ، تا کسی بر او عیبی نکند. »

تصحیح و مقابله نسخ کتاب ازد کتر حسن مینوچهر استاد دانشگاه تهران است و هم اکنون بخش اول آن منتشر شده است .

۴۳- ترجمه رسوم دارالخلافه

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۶ ، ۱۶۰ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۱۰۰ ریال .

در این کتاب علاوه بر مطالبی راجع به چگونگی دستگاه خلافت عباسی بسیاری نکته های تاریخی و اجتماعی مربوط به رسمها و آئینهای ایرانی جادارد ، از این گذشته مؤلف بسیاری از واژه های نغزپاری را در متن کتاب خود که به زبان عربی است آورده است . مؤلف رسوم دارالخلافه ابوالحسن هلال بن محسن بن اسحاق ابراهیم بن هلال بن ابراهیم متولد سال ۳۵۹ هجری و متوفی به سال ۴۴۸ است . میخائیل عواد آن را تصحیح و تحشیه کرده و محمد رضا شفیعی کدکنی به زبان فارسی برگردانده است .

۴۴- تاریخ زبان فارسی

زبان و ادبیات فارسی شماره ۴ ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۲۵۰ ریال .

تاریخ زبان فارسی تألیف دکتر پرویز ناتل خانلری مشتمل بر یک دوره چهار جلدی خواهد بود ، جلد اول آن به کلیات تاریخ زبان اختصاص دارد و در مجلدات بعدی صرف و نحو و دستور زبان ، فارسی مورد مطالعه و تحقیق قرار گرفته است . در جلد اول کتاب مباحثی از قبیل تعریف زبان ، زبان ملفوظ یا زبان گفتار ، صوت ، صوت موسیقائی و غیر موسیقائی ، صفات چهارگانه صوت ، واحد صوتهای ملفوظ ، دستگاه گفتار ، انواع و چگونگی تلفظ ، مصوت ، مصوتهای فارسی امروز ، طبقه بندی صامتها ، تکیه کلام ، تأثیر تکیه در ساختمان صرفی فارسی ، موضع تکیه روی هجاهای کلمات فارسی - موارد تحول و علل تحول زبان و انواع تحول آن - و مطالب بسیاری دیگر با سادگی و روانی تمام شرح شده . به ظاهر چنین می نماید که فهم این مطالب علمی دشوار است و استفاده از این کتاب جز برای کسانی که تحصیلات عالی کرده اند میسر نیست اما حقیقت این است

که شیوه نگارش چنان ساده و پیراسته و استادانه است که دانش آموزان هم از مطالعه آن بهره‌ها توانند برد. چاپ کتاب هنوز به پایان نرسیده است، اما به علت احتیاج شدید و مراجعات بی‌درپی دانشجویان و استادان رشته زبان‌شناسی دانشگاهها، سازمان انتشارات بنیاد فرهنگ ایران بناچار صفحات چاپ شده را صحافی کرد و به صورت جزوه‌ای توزیع نمود.

۲۵- منظومه درخت آسوریک

واژه‌نامه‌های پهلوی شماره ۴، ۱۰۰ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، جلد کالینگور، بها ۱۵۰ ریال.

این کتاب شامل متن پهلوی، آوا نوشت، ترجمه فارسی منظومه درخت آسوریک است با فهرست. واژه‌ها و یادداشتها به قلم دکتر ماهیار نوایی استاد دانشگاه تهران، که به شیوه خاصی حروف چینی و چاپ افست شده است. درخت آسوریک نام داستانی است منظوم به زبان پهلوی، و در شمار متن‌های دینی معدودی است که از این زبان پر جای مانده است.

۲۶- فرهنگ پهلوی

واژه‌نامه‌های پهلوی شماره ۴، ۲۰+۵۴۰ صفحه، قطع ۱۴×۲۲، جلد کالینگور، بها ۳۰۰ ریال.

این کتاب دومین فرهنگ زبان پهلوی است (فرهنگ اول به نام «فرهنگ پهلویک» هزار و سیصد سال پیش در روزگار شهریاری ساسانیان نوشته شده است.) و شامل واژه‌های پهلوی و معانی فارسی آنهاست به ترتیب الفبای لاتینی، بدین شرح تنظیم یافته است: ابتدا واژه پهلوی به صورت آوانویسی Transcription به خط لاتینی درست چپ و آوانویسی فارسی درست راست آورده شده، سپس در سطر زیر با تقطیع واژه، ریشه یا تم و پیشوندها و پسوندهای آن نموده شده که از نظر ریشه‌شناسی و قه‌الغه سودمند افتد هویت دستوری واژه دانسته شود. بعد معانی فارسی واژه پهلوی آورده شده و اگر کلمه پهلوی معادلی نسبتاً مهجور در ادب فارسی دارد و یا در فرهنگهای کهن فارسی صورت تحول یافته آن ضبط گشته عین کلمه و شرح و شاهد شعری آن از روی فرهنگهای کهن فارسی نقل شده است.

مؤلف کتاب دکتر بهرام‌فره‌وشی است.

۲۷- ترجمه اخبار الطوال

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۸ ، ۳۶۴ صفحه قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۳۵۰ ریال .

این کتاب گویای احوال و اوضاع اجتماعی و سیاسی و نظامی مردم ایران ، و متضمن حوادث دولت عرب پس از ظهور اسلام تا پایان دوره خلافت ابواسحاق محمد بن هارون الرشید ملقب به المعتصم بالله خلیفه عباسی است ، و نخستین کتابی است که در آن مفاخر ملی ایران در دوران حکومت عرب ، به زبان عربی ثبت شده است .

در این کتاب از آدم و پیغمبران بعد از او ، و اخبار عرب بائده ، فتوحات اسکندر ، احوال پادشاهان اشکانی و مذهب و کشورداری آنان ، پیکارهای ایرانیان و اعراب ، فتوحات اسلامی در زمان خلافت عمر و بسیار وقایع تاریخی و تحولات اجتماعی دیگر سخن رفته است .

مؤلف کتاب ابوحنیفه احمد بن داود دینوری و مترجم آن صادق نشأت است .

۲۸- تاریخ بیداری ایرانیان (بخش اول: جلد اول و دوم و سوم)

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۸ ، ۵۰۰ صفحه قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۴۰۰ ریال .

تاریخ بیداری ایرانیان یکی از اصیلترین و صادقترین و روشنترین کتابهایی است که در باره سیر مشروطیت ایران ، مبارزات و فداکاریهای پیشگامان راه آزادی ، و استقامت پیشوایان برای رسیدن به حکومت قانون ، نوشته شده است .

مؤلف کتاب ناظم الاسلام کرمانی است که خود از آزادیخواهان سرشناس و مبلغ حریت بوده است ، دوره تاریخ بیداری ایرانیان در انتشارات بنیاد فرهنگ ایران شامل ۳ مجلد است . بخش اول که مشتمل است بر جلدهای ۳ و ۲ و ۱ تاریخ در یک مجلد ، کتاب حاضر ، پیش از این نیز دوبار چاپ شده است ؛ بخش دوم آن که شامل جلدهای ۴ و ۵ تاریخ است از روی یادداشتهای مرحوم ناظم الاسلام برای نخستین بار چاپ می شود و گذشته از این دوم مجلد ، یک جلد هم به عنوان مقدمه تاریخ بیداری منتشر می شود .

چاپ این کتاب زیر نظر مهدی سیرجانی انجام گرفته است .

۲۹- فرهنگ هزارشهای پهلوی

واژه نامه‌های پهلوی شماره ۴ ، ۲۵+۳۰۶ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ جلد کالینگور ، بها ۴۰۰ ریال .

این فرهنگ را دکتر محمد جواد مشکور تألیف کرده است و مشتمل است بر ۷ بخش بدین شرح :

- ۱- متن فرهنگ پهلوی که اساس هزارشهاست در بخش اول قرار دارد.
- ۲- بخش دوم مجموعه هزارشهایی است که در فرهنگ پهلوی آمده و به صورت لغت نامه‌ای مرتب گردیده است . ۳- بخش سوم هزارشهاست که در فرهنگ پهلوی نیامده و از کتابهای پهلوی و لغت نامه‌ها استخراج شده است . ۴- بخش چهارم مشتمل بر هزارشهای پارتی و پارسیک است که در سنگ نبشته‌ها و آثار پهلوی ساسانی آمده است . ۵- بخش پنجم مشتمل است بر جدول افعال و ضمائر و حروف اضافه و ربط و قید ، با معادل پازند و فارسی آنها . ۶- بخش ششم ضمائم کتاب است که مشتمل بر القبا‌های مختلف سامی و ایرانی ، سریانی ، آرامی ، عبری ، اوستائی ، پامعادل فارسی و لاتین و عربی آنهاست . ۷- بخش هفتم مشتمل بر فهرست جامعی است از همه لغات گوناگون این فرهنگ .

۳۰- خوابگزاری

فرهنگ عامه شماره ۱ ، ۴۳۲ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۳۰۰ ریال .

- این کتاب با تصحیح و مقدمه ایرج افشار ، از روی نسخه‌ای منحصر و قدیمی که ظاهراً در اواخر قرن ششم یا اوایل قرن هفتم کتابت شده چاپ و منتشر شده است ، مؤلف و نام اصلی کتاب معلوم نیست و نگارش آن براساس تألیفات دانیال و ابن سیرین و کرمانی انجام پذیرفته است .
- این کتاب که با احتمال قریب به یقین قدیم‌ترین متن فارسی در علم خوابگزاری است برای تحقیقات لغوی ، و تجسس در تاریخ عقاید و آراء عامه ، سخت سودمند است و بهترین فایده‌ای که از این متن حاصل می‌شود شناختن عده‌ای از لغات و اصطلاحات مهجوره ، و نحوه استعمال بعضی افعال است .

۳۱- فتوح البلدان

بخش مربوط به ایران .

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۷ ، ۴۶۸ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۳۰۰ ریال .

فتوح البلدان که تألیف آن ظاهراً بعد از سال ۲۵۵ پایان یافته، آخرین کتاب معتبری است که در باب فتوحات مسلمانان بجا مانده است .

احمد بن یحیی بن جابر بن داود ، معروف به بلاذری (متولد در اواخر سده دوم هجری و متوفی به سال ۲۷۹) در کتاب خود شرح خلافت ابوبکر و عمر ، جنگهای قادیسیه و جلولا و نهاوند ، فتح مداین و همدان و کاشان و قومیس و قزوین و زنجان و دامغان و گرگان و طبرستان و کرمان و خراسان ، و فصلی در امر نقود و خط و مطالبی دیگر را آورده است .

در چاپ حاضر ، بخش مربوط به ایران را از متن فتوح البلدان ، دکتر آذرتاش آذر نوش انتخاب و ترجمه کرده است .

۳۲- داستانهای دل انگیز ادبیات فارسی

زبان و ادبیات فارسی ، شماره ۳ ، ۳۰۰ صفحه ، مصور ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۳۰۰ ریال .

مشمول است بر شانزده داستان مشهور و شیرین که دکتر زهرای خانلری (کیا) از کتابهای معروف و معتبر استخراج کرده و به شیوه ای شیوا و دلپذیر نوشته است . و این است نام داستانها و منابع قصه ها : بکناش و رابعه ازالهی نامه شیخ عطار ، شیخ صنعان از منطق الطیر شیخ عطار ، داستان سیاوش از شاهنامه فردوسی ، بهرام گور و لنبک آبکش از شاهنامه فردوسی ، یک داماد و سه عروس از شاهنامه فردوسی ، بیژن و منیژه از شاهنامه فردوسی ، اسکندر و کید هندی از شاهنامه فردوسی ، داستان پیدایش شطرنج از شاهنامه فردوسی ، داستان بختیار از بختیار نامه ، خسرو و شیرین از خسرو شیرین نظامی ، بهرام در گنبد سیاه از هفت گنبد نظامی ، داستان خیبر و شر از هفت گنبد نظامی ، همای و همایون از خواجهی کرمانی ، یوسف و زلیخا از یوسف و زلیخای جامی ، نل و دمن از فیضی دکنی ، داستان نه منظر (داستان عامیانه از نسخه های خطی که در کتابخانه ملی پاریس محفوظ است) .

در این چاپ ۴۹ تصویر زیبا هم از مناظر داستانها با توجه به زمان وقوع هر داستان به هنرمندی ترسیم و به نفاست چاپ شده است .

۴۳- عقاید و رسوم عامه مردم خراسان

فرهنگ عامه ، شماره ۲ ، ج ۵۶۰+ ، صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۳۵۰ ریال .

تألیف ابراهیم شکورزاده ، مشتمل بر قسمتی از یادداشت‌های نویسنده کتاب است که مستقیماً از زبان توده مردم خراسان و بر اثر تحقیق در احوال و افکار ساکنان این استان فراهم کرده است.

این کتاب به ده بخش تقسیم شده و هر بخش به شرح موضوعی اختصاص یافته بدین ترتیب : بخش اول : آش‌ها و غذاهای نذری . بخش دوم : آداب و رسوم محلی . بخش سوم : طب عوام . بخش چهارم : فالها و دعاها . بخش پنجم : عقاید و افکار متفرقه . بخش ششم : افسانه‌ها . بخش هفتم : اشعار و ترانه‌ها . بخش هشتم : لایله‌ها . بخش نهم : معماها . بخش دهم : امثال و لغات .

۴۴- ناصر خسرو و اسماعیلیان

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۹ ، ۳۲۳ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۳۵۰ ریال .

در این کتاب قیام اسماعیلیان در زمان ناصر خسرو ، و تأثیرات آن در زندگی اجتماعی مردم آن روزگار ، و روابط و علائق ناصر خسرو با اسماعیلیان بیان شده . کتاب دارای پنج باب است : در باب اول از بسط مالکیت عمده در عهد ناصر خسرو ، وضع روستائیان و شهرنشینان و دولت سخن در میان آمده و در باب دوم موضوع اصل امامت و نقش آن در نهضت‌های قرمطیان ، و تأسیس دولت فاطمی و تبلیغات توضیح شده است . در باب سوم کشاکش پادشاهان غزنوی با اسماعیلیان و قرمطیان ، اسماعیلیان شیراز ، قرمطیان و اسماعیلیان در نیمه قرن یازدهم تشریح گردیده ، و باب چهارم اختصاص به شرح زندگی و فعالیت‌های ناصر خسرو دارد . و بالاخره در باب پنجم راجع به عقاید ناصر خسرو در معنی (علم) و (دین حق) و زورگوئی‌های فقه‌های تسنن ، و انحطاط دین در خراسان ، و وجوه عذیده اندیشه ضرورت علم در تألیفات ناصر خسرو ، اندیشه صنع عالم در تألیفات ناصر خسرو و عقاید ناصر خسرو درباره نقش دنیوی سلسله مراتب اسماعیلی بحث شده است . پس از متن ، حواشی و تعلیقات جای دارد ، و دنبال آن مراجع و مأخذ کتاب و فهرست اعلام آمده است .

این کتاب را ا.ی. برتلس تألیف ؛ و.ی. آربن پور ترجمه کرده است .

۳۵- داستانهای دل انگیز ادبیات فارسی (به قطع جیبی)

کتاب همه شماره ۱، ۳۰۰ صفحه، قطع جیبی، جلد شمیز با پشت جلد پنج رنگ، بها ۳۰ ریال.

داستانهای دل انگیز ادبیات فارسی در قطع وزیری قبلاً منتشر شد (شماره ۳۲)، چون این کتاب مخصوص استفاده جوانان دانشجو و دانش آموز نگارش یافته بود، برای آنکه از نظر قیمت نیز تهیه آن آسان باشد و همه طبقات بتوانند با مطالعه آن با ادبیات ایران آشنا تر شوند، بنیاد فرهنگ ایران همان متن را به شیوه افسانه در قطع جیبی چاپ کرد و پشت جلد ۵ رنگ نفیسی هم بدان افزود و آنرا به ارزان ترین قیمت در دسترس همگان گذاشت.

۳۶- ضمیمه درس تاریخ زبان فارسی

(برای مطالعه دانشجویان رشته ادبیات فارسی)

زبان و ادبیات فارسی شماره ۳، ۶۶ صفحه، قطع ۳۲×۳۰، جلد شمیز، بها ۵۰ ریال. نمونه ایست از عکس چند صفحه، از هفت نسخه معتبر خطی کهن به این شرح: شش صفحه از تفسیر قرآن پاک که ظاهراً در اواخر قرن چهارم یا اوایل قرن پنجم نوشته شده است.

شش صفحه از کتاب الانبیه عن حقایق الادویه تألیف موفق الدین ابوهنصور علی الهروی به خط اسدی طوسی شاعر معروف.

هشت صفحه از تفسیر قرآن کریم تألیف ابوبکر عتیق سوادآبادی مکتوب به سال ۵۲۳ قمری.

شش صفحه از ترجمه تاریخ طبری به انشای ابوعلی محمد بلعمی.

هشت صفحه از ترجمه صورالکواکب خواجه نصیر الدین طوسی.

هشت صفحه از کتاب الاغراض الطبییه والمباحث العلامیه تألیف سید اسماعیل

جرجانی طبیب نامدار قرن ششم، عکس نسخه مکتوب در سال ۷۸۹ هجری.

شش صفحه از کتاب هدایة المتعلمین تألیف ابو حکیم ربیع بن احمد الاخوینی

البخاری. عکس نسخه مکتوب به سال ۴۷۸ هجری.

۳۷- زین الاخبار

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، شماره ۱۱، ی+ ۳۵۱ صفحه، قطع ۳۲×۳۰، جلد لینگور، بها ۵۰۰ ریال.

زین الاخبار تألیف ابوسعید عبدالحی بن ضحاک بن محمود گردیزی کتاب

معتبری است دارای مباحث و نکات تاریخی با انشای روان و لطیف به زبان پارسی . زین الاخبار در سال ۴۴۲ یا ۴۴۳ هجری تألیف شده ، مشتمل است بر نوزده باب . و هر باب آن بموضوعی اختصاص یافته است به این شرح :

باب اول در شرح پادشاهی طهمورث ، جمشید ، ضحاک ، افریدون ، منوچهر و زوِپسر طهماسب .

باب دوم در شرح پادشاهی کیانیان .

باب سوم در شرح پادشاهی ملوک طوایف .

باب چهارم و پنجم در شرح پادشاهی ملوک ساسانیان .

باب ششم در جدول تواریخ خلفا و ملوک اسلام .

باب هفتم اندر اخبار خلفا و ملوک اسلام .

باب هشتم اندر استخراج تاریخها از یکدیگر .

باب نهم اندر اسباب عیدها .

باب دهم اندر عیدهای جهودان .

باب یازدهم اندر اسباب عیدهای جهودان .

باب دوازدهم اندر عیدهای ترسایان به جدول .

باب سیزدهم اندر عیدها و رسمهای مغان به جدول .

باب چهاردهم اندر شرح جشنها و عیدهای مغان .

باب پانزدهم اندر عیدهای هندوان به جدول .

باب شانزدهم اندر شرح عیدهای هندوان .

باب هفدهم اندر معارف و انساب .

باب هژدهم اندر معارف رومیان .

باب نوزدهم اندر معارف هندوان .

این کتاب را عبدالحی حبیبی دانشمند افغانی مقابله و تصحیح کرده و تعلیقاتی بر آن افزوده است .

۳۸- ترجمه مفاتیح العلوم

علم در ایران ، شماره ۷ ، پد+ ۴۳۰ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ، جلد کالینگور ، به ۲۵۰ ریال .

مفاتیح العلوم یکی از کهن ترین دایرة المعارف هاست که در زمان قدیم طلاب علوم را کلید در گنجهای دانش بوده است . این کتاب را ابو عبدالله

محمد بن احمد بن يوسف کاتب خوارزمی ، در فواصل سالهای ۳۶۷-۳۷۲ به دستور ابوالحسین عتبی وزیر دانشمند نوح سامانی تألیف کرده است .
مفاتیح العلوم در دو مقالت تدوین شده . مقالت اول را شش باب است در علوم فقه ، کلام ، نحو ، آیین دبیری ، شعر و اخبار . و مقالت دوم را نه باب است در فلسفه ، منطق ، طب ، حساب ، هندسه ، نجوم ، موسیقی ، علم حیل ، کیمیا .

کتاب مفاتیح العلوم را حسین خدیو جم از عربی به فارسی برگردانده است .

۳۹- مسافرت در ارمنستان و ایران به انضمام جزوهای در بارهٔ گیلان و مازندران

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۱۲ ، یز + ۴۰۱ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور و سلفن ، بها ۲۵۰ ریال .

نویسندهٔ سفرنامهٔ پیر . آمده . ژوبر P. Am. Jaubert فرانسوی است که در سال ۱۷۷۹ میلادی تولد یافته ، و در سال ۱۸۴۷ در گذشته است . وی از یاران صمیم و وفادار ناپلئون امپراتور مقتدر فرانسه ، شاهد قدرت و سقوط وی بوده است . ژوبر بر زبانهای شرقی و تاریخ شرق خاصه زبان فارسی تسلط کامل داشته ، سالها در کلژ دو فرانس استاد زبان فارسی بوده و بعضی از آثار ارجمند فارسی را تصحیح و چاپ کرده است .

وی در سال ۱۸۰۶ به عنوان فرستادهٔ ناپلئون به دربار فتحعلی شاه آمده و بیست و هشت فصل از چهل و چهار فصل سفرنامهٔ خود را به شرح احوال پادشاه ایران و درباریان او و شاهزادگان و بیان اوضاع اقتصادی و تجاری و سیاسی و نظامی و اجتماعی ایران اختصاص داده است . در شانزده فصل اول کتاب ژوبر شرح مسافرت خود را در ارمنستان و عثمانی نوشته و خصائص ترکان را با ایرانیان ، به محک هوش و دانش و بینش سنجیده است .
سفرنامهٔ ژوبر را علیقلی اعتماد مقدم به زبان فارسی برگردانده است .

۴۰- مفتاح النجات

فلسفه و عرفان ایران شماره ۳ ، د + ۲۶۸ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور و سلفن ، بها ۲۵۰ ریال .

مفتاح النجات از جمله آثار شیخ احمد جام معروف به ژنده پیل است .

شیخ احمد در محرم سال ۴۴۰ درقریه نامق ازقراء ترشیزخراسان تولد یافته و به سال ۵۳۶ در گذشته است .

این کتاب در سال ۵۲۲ تألیف شده و مشتمل است بر یک مقدمه، هفت باب و دو فصل . موضوع کتاب مفتاح النجات بیان اعتقادات اهل سنت و جماعت و روش محققان و شیوه اهل ورع و زهد و تقوی ، و سیرت سالکان به حق است . شیوه نگارش کتاب بسیار روان و دلنشین و دور از هر گونه پیچیدگی و پیرایه های لفظی است . جا به جا در آن آیات قرآن آمده و با بیانی ساده و لطیف شرح و توضیح کرده است .

مفتاح النجات نخستین کتابی است از آثار احمد جام که بطور مستقل طبع شده . دکتر علی فاضل متن کتاب را از روی عکس پنج نسخه خطی مضبوط در کتابخانه های ترکیه ، آلمان ، افغانستان ، و اتریش به دقت تمام تصحیح کرده است .

۴۱- دستور زبان فارسی میانه

واژه نامه های پهلوی شماره ۵ ، ج ۲۵۰+ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۳۰۰ ریال .

زبان فارسی میانه و زبان ادبی و دیوانی ایران در دوره ساسانیان (۲۲۴-۶۵۱ میلادی) بوده است . نام دیگر این زبان پهلوی است و قدیم ترین کتیبه های فارسی میانه متعلق به اردشیر اول (۲۴۱-۲۲۴ میلادی) ، شاپور اول (۲۷۲-۲۴۱ میلادی) ، و نرسه (۳۰۳-۲۹۳ میلادی) است . کتاب فارسی میانه شامل شرح و توضیح اصول زبان فارسی میانه ، و قواعد دستوری آن مستند بر متون مختلف پهلوی است . این کتاب را و . س . راستار گویوا تألیف و دکتر ولی الله شادان ترجمه کرده است .

۴۲- التصفیه فی احوال المتصوفه «صوفی نامه»

فلسفه و عرفان ایران شماره ۴ ، چهل و سه + ۴۶۵ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ جلد کالینگور و سلفن ، بها ۳۵۰ ریال .

در این کتاب که به زبان فارسی و ثری فصیح و ساده و روان نوشته شده درباره اخلاق و رفتار و کردار صوفیان و اصطلاحات آنان ، به تفصیل سخن رفته و در بسیاری از آیات و احادیث نقل شده است .

مؤلف کتاب قطب‌الدین ابوالمظفر منصور بن اردشیر المبادی واضع معروف است، که به سال ۴۹۱ در قریه سنج عباد یکی از قراء مرو به دنیا آمده و در پایان ربیع‌الآخر سال ۵۴۷ در گذشته است.

صوفی نام‌دا دکتر غلامحسین یوسفی استاد دانشگاه مشهد از روی نسخه‌ای که کتابت آن در ۷۰۷ هجری به دست عبدالله بن احمد الاندوانی پایان پذیرفته، تصحیح کرده است.

۴۳- گزارش‌های سیاسی علاءالملک

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۱۳، ۱۸۸ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، جلد کالینتور و سلفن، بها ۱۵۰ ریال.

این کتاب مجموعاً پانزده گزارش و چند ضمیمه دربردارد. شش گزارش مربوط به مناسبات ایران و روس، و دو گزارش مربوط به بعضی مسائل مشترک سیاسی بین ایران و انگلیس و روس، و سه گزارش درباره امور سیاسی و اداری کشور، و یک گزارش درباره اختلاف نظر محمدعلی میرزا و لیمهدبا علاءالملک، و گزارش دیگر مربوط به حوادث مرزی ایران و عثمانی است. گزارش‌های چهاردهم و پانزدهم شامل ترجمه دو مقاله از روزنامه نووری می‌باشد. مطالب و اسناد این کتاب را ابراهیم صفائی فراهم آورده است.

۴۴- معالم‌القریه فی احکام‌الخصبه (آیین شهرداری در قرن هفتم)

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۱۴، ۲۳۶+۱۰ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، جلد کالینتور و سلفن، بها ۱۵۰ ریال.

این کتاب مشتمل است بر هفتاد فصل درباره نظارت و مراقبت در داد و ستد مردم و توجه به حفظ بهداشت عمومی و وضع پزشکان و دامپزشکان و معلمان و مکتب داران و روحانیان و واعظان و بسیار صنف‌های دیگر.

مؤلف کتاب محمد بن محمد بن احمد بن ابی‌زید معروف به ابن‌اخوه (۶۴۸-۷۲۹) است که به شغل احتساب (حسب در اصطلاح اداری اسلامی رسیدگی به کار بازار و کوی و برزن و خرید و فروش و منع از تقلبات کسبه) احاطه کامل داشته، سالها بدین کار مأمور و محتسبی سختگیر بوده است.

این کتاب را آقای دکتر جعفر شعار از زبان عربی به فارسی ترجمه کرده است.

۴۵- زبان شناسی و زبان فارسی

زبان و ادبیات فارسی شماره ۴ ، د+ ۳۰۴ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور و شمیزی و سلفن ، بهای کالینگور ۱۵۰ ریال ، شمیزی ۸۰ ریال سلفن ۱۰۰ ریال .

محتوی مقالاتی است درباره مباحث کلی زبان شناسی و بعضی نکات مربوط به زبان فارسی و قواعد دستوری . قسمتی از این کتاب بار اول در سال ۱۳۴۰ با عنوان «درباره زبان فارسی» و بار دیگر در سال ۱۳۴۳ با عنوان «زبان شناسی و زبان فارسی» چاپ شده است . نویسنده کتاب دکتر پرویز ناتل خانلری است .

۴۶- تاریخ گیلان و دیلمستان

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۱۵ ، نه+ ۵۶۰ صفحه ، جلد کالینگور و سلفن ، بها ۳۵۰ ریال .

مؤلف کتاب سید ظهیرالدین مرعشی از دانشمندان زمان خود بوده و در درباره سلاطین گیلان قدر و حرمت بسزا داشته است .

تاریخ گیلان و دیلمستان که در قرن نهم تألیف شده مجموعه ای است از آداب و رسوم مردم آن دیار در آن زمان . هفت باب دارد و هر باب به تفاوت به چند فصل تقسیم شده است .

این کتاب را دکتر منوچهر ستوده تصحیح و تحشیه کرده است .

۴۷- رساله طریق قسمت آب قلب

منابع تاریخ و جغرافیا شماره ۱۶ ، مع+ ۱۷۵ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور و سلفن ، بها ۲۰۰ ریال .

از قاسم بن یوسف ابو نصر هروی ، بامقدمه و تحشیه و تصحیح و تعلیق مایل هروی عضو انجمن تاریخ افغانستان ، رساله ای است که نام مواضع و قراءهات را در داخل نه بلوک بیان می دارد .

۴۸- نشریه بنیاد فرهنگ ایران

جلد اول شماره ۱ : ۲۴ صفحه به زبان فارسی و ۱۵۰ صفحه بزبانهای اروپائی ۲۰۰ و ۳۵۰

این نشریه حاصل تصمیم «بنیاد فرهنگ ایران» است در کار تحقیق زمینه های مختلف زبان و ادبیات و فرهنگ ایران .

بهمناسبت اینکه این شماره بیشتر حاوی مقالات ایران شناسان است ، و کورش نامه نام گرفته و شماره دوم نیز که محتوی همین گونه مطالب خواهد

بود ، همین نام را می گیرد .

درمجله حاضر تعداد یازده مقاله از این نویسندگان به زبانهای فارسی
انگلیسی ، فرانسه و آلمانی چاپ شده است :

دکتر ماهیار نوایی. مهرداد بهار . J.P. de Menasca.

J.P. Asmussen. J. Gonda R.N.Frye. J. Duchesne—
Guillemin. B. Gharib. Carl—Martin Edsman. H. Massé.
Walter Hinz.

۴۹- یونانیان و بربرها (جلد دوم)

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۱۸ ، ز+ ۲۲۹ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد
سلفن ، بها ۱۵۰ ریال .

تألیف امیرمهدی بدیع ؛ ترجمه احمد آرام ، مشتمل بر بیان مطالب
مستدلی است درباره اینکه برخلاف تصورات جاری و رایج ، دوامپراطوری ایران
و یونان قدیم که از حیث اخلاق و آداب و زبان و روحیات کاملاً بایکدیگر متفاوت
بوده اند ، بیش از آنکه مخالف یکدیگر باشند مکمل یکدیگر بوده اند .

۵۰- شاه اسمعیل صفوی

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۱۷ ، ۴۱۹ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد
کالینگور و سلفن ، بها ۲۵۰ ریال .

مجموعه ای است از بعضی اسناد و مکاتبات تاریخی و مدارک مربوط به زندگی
شاه اسمعیل صفوی سردودمان صفوی که دکتر عبدالحسین نوایی گرد آورده و
یادداشتهایی بر آن افزوده است .

این مجموعه دارای ۴۸ فرمان و نامه و جواب نامه است .

۵۱- کتاب الايضاح عن اصول صناعة المصاح

علم در ایران شماره ۸ ، ۱۸۲ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، چاپ عکسی افست دورنگ ،
جلد کالینگور و سلفن ، بها ۲۵۰ ریال .

اصل این کتاب به زبان عربی و در علم مساحت است و ابو منصور عبدالقاهر
ابن طاهر بن محمد بن عبدالله تمیمی آن را تألیف کرده . مؤلف از دانشمندان
بنام زمان خود بوده و در هفده فن خصوصاً علم حساب بر علمای معاصر خود
برتری داشته است .

این کتاب را ابوالفتوح منتجب الدین اسعد بن ابی الفضائل محمود بن

خلف بن احمد بن محمد عجلی که از علمای فقه شافعی بوده به زبان فارسی برگردانده است. بنیاد فرهنگ ایران متن عربی و ترجمه فارسی هر دو را چاپ عکسی کرده است و فهرستی از اصطلاحات متن فارسی نیز بدان افزوده است.

۵۲- سمک عیار (جلد اول)

زبان و ادبیات فارسی شماره ۶، بیست و چهار + ۶۴۴ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، جلد کالینگور، بها ۲۰۰ ریال.

تألیف فرامرز بن خداداد بن عبدالله الکاتب الارجانی، با مقدمه و تصحیح دکتر پرویز ناتل خانلری.

کتاب سمک عیار یکی از داستانهای عامیانه فارسی، و قدیم ترین نمونه باقی مانده از داستان پردازی در زبان فارسی، و از جمله متون مفصل و پرارجی است که از قرن ششم و هفتم به جای مانده است.

قهرمان داستان پسر شاه حلب است که از دختر شاه عراق در وجود آمده و دلباخته دختر قنفور شاه چین شده، سپس به جنگ پادشاه ماچین رفته است. متن کتاب شامل لغات فراوانی است که یا در کتابهای قرن ششم و هفتم دیده نمی شود یا در اینجا به معنی و مفهوم خاصی آمده است و فایده مهمتر اطلاعاتی است که از روی این کتاب درباره اوضاع اجتماعی و فرهنگی ایران در این دو قرن بدست می توان داد.

این کتاب پیش ازین دوبار چاپ شده و مدتهاست که نایاب است. مزیت چاپ سوم بر چاپهای قبلی گذشته از مقدمه مشروح مصحح کتاب وجود ۴ قطعه مینیاتور رنگی است، که از روی نسخه خطی سمک چاپ شده است.

۵۳- کتابشناسی ایران (جلد اول)

A Bibliography of Iran

فهرست ها، شماره ۱، ۲۵۶، صفحه، قطع ۱۷×۲۴، جلد کالینگور، بها ۳۵۰ ریال.

برای تسهیل کار دانشمندانی که می خواهند راجع به تاریخ و فرهنگ ایران تحقیق و تتبع کنند بنیاد فرهنگ ایران فهرست جامعی از کلیه مقالات و کتابها و رساله هایی که در زبانهای جهان راجع به ایران نوشته شده است تهیه و منتشر می کند، نخستین گام را در این خدمت عظیم دکتر ماهیارنوازی برداشته است، با تهیه فهرستی از مقالات و کتابهایی که به زبانهای اروپایی تا امروز

چاپ شده است . کتاب حاضر جلد اول از این فهرست است و اختصاص دارد به مطالبی که راجع به اوستا، مانی و مانویت ، فارسی باستان ، پهلوی، زردشت تا کنون چاپ شده است. جلد دوم این فهرست نیز بزودی منتشر خواهد شد .

۴۲- سفری به ایران

فرهنگ عامه شماره ۳ ، قطع ۳۰×۲۲ دو چاپ : یکی با مقدمه و فهرست به زبان فارسی، و دیگری مقدمه و فهرست به زبان انگلیسی، جلد کالینگور، بها: روی کاغذ کتابی مخصوص ۳۵۰۰ ریال روی مقوای ۳ لایه ۱۵۰۰ ریال ، روی کاغذ ۳ لایه ۱۲۰۰ ریال .

ناصرالدین شاه مدتی پس از رسیدن به پادشاهی ، از دولت فرانسه اعزام چند تن افسر توپخانه را برای نوسازی و تعلیم افراد توپخانه ارتش ایران طلب کرد. دولت فرانسه تقاضای شاه ایران را پذیرفت و هیأتی به ریاست «ویکتور فرانسیس برونیات» سرهنگ توپخانه به ایران اعزام داشت این هیأت که یکی از افراد آن «لوئی امیل دوهوسه» بود روز ۲۹ سپتامبر ۱۸۵۸ به سرحد ایران و روز ۱۵ نوامبر همین سال به تهران رسید.

«لوئی امیل دوهوسه علاوه بر فن سپاهیگری نقاشی چهره دست، مجسمه سازی لایق و جامعه شناسی دانا بود و در گیاه شناسی نیز بصورت داشت، او آذربایجان و مازندران و اصفهان و فارس و کرمان و خراسان را به قصد سیاحت گشت و در مدت سه سال که در ایران ماند در امور اداری و اجتماعی تحقیقات عمیق کرد و از هر چه مناسب و مفید شناخت نقشهائی آفرید . منوچهر فرمانفرمایان در سفری که به پادشاهی کرده بعضی از نقاشیهای دو هوسه را بر حسب اتفاق ، و بیشتر آن را به جستجوی زیاد به چنگ آورد و آنها را برای نشر در اختیار بنیاد فرهنگ ایران گذاشت، کتاب سفری به ایران مجموعه نفیسی است از نقاشی های این سرباز هنرمند، که در ایران و انظار مردم ایران آن روز کشیده و برای تحقیقات جامعه شناسی مفید است.

۴۵- پرده های از شاهنامه

قطع ۲۳×۲۹ چاپ ۵ رنگ ، جلد کالینگور ، بها ۱۰۰۰ ریال .

مشمول بر سی و دو مینیاتور رنگی زیباست که از یک نسخه کهن شاهنامه انتخاب و عکسبرداری، و به نیکوترین صورت چاپ شده و به صورت آلبوم نفیسی از طرف بنیاد فرهنگ ایران به یسار گار جشن فرخنده تاجگذاری

شاهنشاه آریامهر منتشر شده است.

کتابت شاهنامه‌ای که این پرده‌ها از آن عکس برداری شده، در ذیحجه سال ۹۷۱ هجری قمری به دست حاجی عزالدین بن ابراهیم استرآبادی پایان پذیرفته است و متعلق است به کتابخانه شخصی امیراسدالله علم وزیر دربار شاهنشاهی.

۶۵- همای و همایون

زبان و ادبیات فارسی شماره ۶، ۲۷۲ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۱۵۰ ریال.

همای و همایون یکی از آثار بدیع خواجه‌ی کرمانی شاعر نامی قرن هشتم هجری است. این داستان منظوم شیرین و دلنشین را کمال عینی دانشمند تاجیکستانی پس از مقابله با نسخه‌های خطی کهن مضبوط در کتابخانه ملی ملک و کتابخانه بریتیش موزیوم لندن، و گنجینه نسخ خطی فرهنگستان علوم تاجیکستان، برای طبع آماده کرده است.

۷۷- تفسیر قرآن پاک

زبان و ادبیات فارسی شماره ۷، ۱۲۴ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۱۵۰ ریال.

چاپ عکسی تفسیر قرآن پاک نخستین کتاب از انتشارات بنیاد فرهنگ ایران بود که در اوایل سال ۱۳۴۵ به دسترس اهل تحقیق قرار گرفت. پس از نشر آن کتاب نفیس گروه زیادی از دانشمندان و دانشجویان تقاضا کردند که چاپ حروفی منقحی نیز از این تفسیر انتشار یابد تا خواندن آن آسانتر شود و استفاده از آن برای گروه بیشتری ممکن گردد. در اجابت این تقاضا چاپ معمولی این کتاب در سلسله «زبان و ادبیات فارسی» منتشر شد، مقدمه چاپ عکسی کتاب در آغاز چاپ معمولی گذاشته شده تا کسانی که آن چاپ را در اختیار ندارند بدین وسیله از مشخصات نسخه خطی تفسیر باخبر شوند.

۸۸- قوس زندگی منصور حلاج

فلسفه و عرفان ایران شماره ۱۰۵، ۱۰۵ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۱۰۰ ریال.

رساله‌ای است نوشته لویی ماسینیون که آقای دکتر عبدالغفور روان‌فرهادی دانشمند افغانستانی در سال ۱۳۳۰ به صورت پلی‌کپی در پاریس چاپ و منتشر نموده است و اینک بنیاد فرهنگ ایران آن جزوه را - با اصلاحات و اضافاتی که به وسیله مؤلف در آن منظور شده است، منتشر می‌کند.

۵۹- ملاحده اسماعیلیه

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۱۹ ، ۲۵۰ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ بها ۲۰۰ ریال .

در این کتاب تاریخ فرقه اسماعیلیه از آغاز تا انجام ، شرح شده است . مؤلف کتاب برنارد لوئیس استاد تاریخ خاورمیانه و خاور نزدیک در دانشگاه لندن و اذمتخصص بنام تاریخ اسلام و فرقه اسماعیلیه است و فریدون بدره‌ای آن را از زبان انگلیسی به زبان فارسی برگردانده است .

۶۰- فرهنگ ادبیات فارسی

زبان و ادبیات فارسی ، شماره ۸۰۸ ، ۵۶۶ صفحه قطع ۲۴×۱۷ ، بها ۳۰۰ ریال .

مشمول است بر اطلاعاتی درباره ترجمه حال بزرگان علم و ادب ایران که به زبان فارسی یا عربی آثار برجسته‌ای دارند ، نام بزرگان تادیخی که به طریقی در نظم و نثر ادبیات فارسی به آنها و سوانح زندگیشان اشاره شده است ، نام واحوال اشخاص بزرگ داستانی که در ادبیات فارسی مورد تمثیل و استفاده و اشاره واقع شده‌اند ، نام و احوال پیغمبران و بزرگان دین و داستانهای مربوط به ایشان که در ادبیات فارسی به آنان اشاره شده است ، نام و عنوان و موضوع کتابهای مهمی که دانشمندان و ادیبان به زبان فارسی یا عربی تألیف کرده‌اند با ذکر آخرین و متداول‌ترین چاپ آنها ، اصطلاحات مهم علم هیأت و نجوم که در شعر فارسی آمده است ، اصطلاحات معروف منطق و الهیات که در شعر فارسی به آنها بر می‌خوریم ، نکته‌های اصلی و مهم علم عروض ، اصطلاحات و تعریفات علم قافیه ، اصطلاحات و تعریفات مهم علم بیان و صنایع بدیع .

این کتاب يك بار به سال ۱۳۴۱ به نام « راهنمای ادبیات فارسی » منتشر شد و بدان مایه مورد استفاده و استقبال دانشجویان و دانش‌پژوهان قرار گرفت که یکی دوماه پس از انتشار یکلی نایاب شد . در چاپ تازه آن که به عنوان « فرهنگ ادبیات فارسی » منتشر می‌شود ، مؤلف تجدید نظر کلی کرده است و بسیاری اعلام و اصطلاحات و کنایات بدان افزوده است .

مؤلف کتاب دکتر زهرای خانلری (کیا) است .

۶۱- تاریخ بیداری ایرانیان «مقدمه»

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۲۰، ۲۸۰ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۲۰۰ ریال.
میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی از سال ۱۳۲۲ هجری قمری وقایع روزانه مملکت را که به نهضت مشروطه خواهی مربوط بود یادداشت کرد و براساس آن یادداشتها به تألیف تاریخ بیداری ایرانیان پرداخت، در ضمن برای آنکه ذهن خوانندگان تاریخ با وقایعی که پیش از سال ۱۳۲۲ در ایران رخ داده و مایه بخش انقلاب مشروطیت ایران شده است آشنا شود، برای یادداشتها به عنوان «مقدمه» فصلهایی افزوده در شرح ماجرای تحریم تنباکو، و قتل ناصرالدین شاه و محاکمه میرزا رضا و غیره، و نیز شرح حالی از رجال عصر انقلاب فراهم آورد و درین مقدمه گنجانید.

اینک آن فصول، به انضمام شرح حالهایی که مؤلف در پاورقی جزوهای مربوط به متن تاریخ- که با چاپ سنگی و به صورت هفتگی و به مباشرت شخص او منتشر می شد - به ضرورت گنجانیده بود یکجا و به عنوان «مقدمه تاریخ بیداری ایرانیان» به مباشرت و تصحیح سعیدی سیرجانی منتشر می شود.

درین مجلد گذشته از یادداشت مصحح، شرح حالی نیز از مؤلف تاریخ بیداری ایرانیان، به قلم سید محمد هاشمی کرمانی چاپ شده است.
عکسهایی که جدا از متن چاپ و در جای مناسب نهاده شده کتاب را به کمال نزدیکی تر کرده است.

۶۲- تاریخ بیداری ایرانیان «بخش ۲»

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۴۱، ۵۴۰ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۵۵۰ ریال.
جلد چهارم و پنجم تاریخ بیداری ایرانیان که در یک مجلد، و زیر عنوان «بخش دوم» انتشار می یابد دنباله وقایع مشروطیت مندرج در بخش اول را دارد. در بخش نخست این تاریخ بسیاری از وقایع و حوادث مشروطیت ایران مانند: کوششهای پیشوایان در بیدار کردن مردم، تشکیل انجمنهای مخفی، تحصن تجار در حضرت عبدالعظیم، واقعه مسجد شاه، مأموریتهای امیر بهادر در بازگرداندن علما، نفاق افکنیهای عین الدوله و بسیار مطالب صحیح و دقیق دیگر، به روش معمول، هر یک با عنوانی خاص و مناسب، شرح گردیده اما از جلد سوم که با بیان وقایع روز چهارشنبه

۱۸ جمادی الاول سال ۱۳۲۴ هجری برابر سال ۱۹۰۶ میلادی آغاز می‌گردد، مؤلف در تنظیم کتاب خویش روش و سلیقه‌ای دیگر بکار برده بدینصورت که وقایع هرروز را جدا از روزهای دیگر توضیح داده و بدینگونه خواننده آسان‌تر می‌تواند وقایع هرروز را بیابد و بخواند.

مطالب بخش دوم (جلدهای چهارم و پنجم) نیز به همین روال و روزانه تنظیم یافته با این تفاوت که نویسنده کتاب به سبب نداشتن فرصت کافی یا به سببی دیگر به آراستن و پیراستن جملات نپرداخته، شنیده‌ها را غالباً به همان صورت که شنیده ثبت کرده و آنچه را که دیده است بدون توجه زیاد به دقایق ادبی به قلم آورده است.

مطالب مربوط به این مجلد را سعیدی سیرجانی، از روی یادداشتهای پراکنده مؤلف تنظیم و چاپ کرده است، بی‌تغییر و تصرفی.

این یادداشت‌ها مواد اولیه تنظیم کتابی بوده است که ناظم الاسلام می‌خواسته به چاپ برساند و اجل مهلتش نداده است، ازین رو عبارات تند و قضاوتهای بی‌پروا و بی‌غرضانه نسبت به اعمال و سوابق رجال عهد انقلاب بسیار دارد و منبع مغتنمی است برای کسانی که می‌خواهند اطلاعاتی دست اول و بدور از آرایش و پیرایش‌های عقل‌مصلحت‌اندیش، از وقایع آن روزگاران به دسترس داشته باشند.

بخش دوم تاریخ بیداری ایرانیان نیز تعداد زیادی تصویر خارج از متن دارد و به ذکر وقایع روز شنبه ۱۳ رجب سال ۱۳۲۷ هجری قمری پایان پذیرفته است.

۶۳- واژه‌نامه مینوی خرد

واژه‌نامه‌های پهلوی شماره ۶، ۴۰۰ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۲۰۰ ریال.

مینوی خرد کتابی است به زبان پهلوی که محتملاً در اواخر دوره ساسانی تألیف شده است. کتاب به صورت سؤال و جواب تنظیم شده است و در آن از مسائل مربوط به خلقت، معاد، اخلاق و اساطیر بر اساس آئین زردشتی سخن رفته است. از متن پهلوی مینوی خرد نسخ چاپی در دست است و لسی هیچکدام به طریق علمی تصحیح انتقادی نشده است. برای تنظیم واژه‌نامه مینوی خرد اساساً از نسخه خطی کهنه‌ا استفاده شده است. این

واژه نامه شامل همه لغاتی است که در متن آمده است. هر لغت به خط پهلوی نوشته شده و تلفظ آن به الفبای لاتین مشخص گردیده ، و در برابر هر لغت معنی آن به فارسی ذکر شده است . در پایان کتاب فهرستی از لغات پهلوی به خط لاتین ثبت شده و نیز فهرستی از لغات پازند و فارسی و غیره آمده است. این واژه نامه حتی برای کسانی که به خط پهلوی آشنائی ندارند نیز می تواند مورد استفاده قرار گیرد . تنظیم این واژه نامه را آقای دکتر احمد تفضلی برعهده داشته است .

۶۴- تاریخ رویان

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۴۲، ۲۹۰ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، ۳۰۰ ریال.

تاریخ رویان تألیف مولانا اولیاء الله املى مقدمه ای و کتابی است شامل ده باب بدین شرح: باب اول : در ابتدای عمارت رویان . باب دوم : در بیان ملوک استاندارد و مدت ایالت ایشان . باب سوم : در استیلای حکام بیگانه در رویان . باب چهارم : در تصحیح نسبت ملوک استاندارد . باب پنجم : در ذکر ملوک گذشته . باب ششم : در ذکر ملوکی که در صدسال نزدیک به زمان مؤلف بوده اند . باب هفتم : در شرح حال باقی ملوک . باب هشتم : در ذکر واقعه مازندران .

مؤلف به علت انقلاباتی که در مازندران پیدا شد جلای وطن کرده ، و به رویان که مرکز آن در آن تاریخ شهر کجور بوده است آمده؛ این جلای وطن در سال ۵۷۰ قمری بوده است و در آنجا به تألیف این تاریخ پرداخته است. تصحیح تاریخ رویان را دکتر منوچهر ستوده برعهده داشته است .

۶۵- تنسوخ نامه ایلخانی

علم در ایران شماره ۹، ۴۱۴ صفحه، قطع ۱۵×۲۲ ، بها ۲۵۰ ریال .

این کتاب مشتمل است بر مطالبی در معرفت انواع جواهر معدنی و غیر آن ، و کیفیت در وجود آمدن آنها ، و صفت بهترین و بدترین هریک ، و خاصیت و قیمت آنها .

کتاب تنسوخ نامه ایلخانی دارای چهار مقاله است بدین شرح :
مقاله اول : در کیفیت مرکبات عالم سفلی و معدنیات و غیر آن ، و

علل معادن . مقالت دوم : در جواهر که از جمله حجریات باشد و کیفیت حال معادن و خاصیت و منفعت و مضرت و قیمت هریک و جلا دادن و آنچه مناسب این نوع باشد . مقالت سوم : در شرح فلزات سببه . مقالت چهارم : در عطرها .

مؤلف کتاب محمد بن محمد بن الحسن الطوسی است و تصحیح کتاب و نوشتن مقدمه مشروح و تنظیم فهرست‌های دقیق آن را استاد محمد تقی مدرس رضوی بعهده داشته است .

۶۶- مخارج الحروف یا اسباب حدوث الحروف

زبان وادیات فارسی شماره ۱۲۲، ۱۰ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، بیا ۲۰۰ ریال .

مخارج الحروف رساله‌ای است از تصنیفات شیخ الرئیس ابوعلی ابن سینا که آن را به نام ابومنصور محمد بن علی بن عمر بن الجبان نوشته و به وی هدیه کرده است .

اصل کتاب به زبان عربی تصنیف شده و قسمتی که به وسیله بنیاد فرهنگ انتشار یافته جزو اول و مشتمل بر دو روایت از متن رساله است که دکتر پرویز نائل خانلری با پنج نسخه مقابله و تصحیح کرده و با النقاط دو متن عربی ، ترجمه فارسی فصیحی از آن تهیه فرموده است .

متن مصحح و ترجمه دکتر خانلری را یک بار دانشگاه تهران به سال ۱۳۳۳ چاپ کرد و این چاپ مورد عنایت خاص دانشمندان واقع و بزودی نایاب شد . از روی همین چاپ و ترجمه فارسی ، این رساله به زبانهای روسی و انگلیسی ترجمه شد و همین متن مصحح عربی نیز یک بار در گرجستان چاپ شد . چاپ حاضر ، گذشته از مقدمه مفصل مترجم فهرستی از اصطلاحات کتاب را نیز در بردارد .

۶۷- لمعة السراج لحضرة التاج

زبان وادیات فارسی شماره ۴۶۰، ۹ صفحه قطع ۱۷×۲۴ ، بیا ۵۰۰ ریال .

لمعة السراج لحضرة التاج چنانکه نویسنده ناشناخته آن می گوید روایت دیگر گونه‌ای است از بختیارنامه . این کتاب را محمد روشن پس از مقابله عکس به نسخه مضبوط در کتابخانه‌های لیدن و بودلیان و اکسفرد برای

مقدمه و پنج بخش است : مقدمه گزارشی است کوتاه درباره تاریخ زبان و زندگی اجتماعی و سیاسی آس‌ها از عهد باستان تا کنون ، در بخش نخست کتاب واکهای زبان آسی و در بخش دوم فعل‌ها و در بخش سوم پیشوندها و پسوندها و در بخش چهارم ویژگیهای زبان آسی در مباحث اسم و صفت و فعل و ضمیر با اشاره به نکات تاریخی و تطبیقی مورد بحث و تحقیق قرار گرفته است. بخش پنجم کتاب به چاپ ده متن آسی با ترجمه و شرح واژه‌های هر متن اختصاص یافته است .

۷۰ - سمنک عیار (جلد دوم)

زبان و ادبیات فارسی، شماره ۹۱، ۶۱۵ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۲۰۰ ریال .
این کتاب ذیل شماره ۵۲ معرفی شده و اینک مجلد دوم آن که به همت استاد دکتر خانلری تصحیح و چاپ شده است منتشر می شود .

۷۱ - ترجمه صورالکواکب

عکس نسخه‌های خطی، شماره ۲۱۲، ۵ صفحه، قطع ۲۲×۲۹، بها ۴۰۰ ریال .
صورالکواکب از مهمترین آثار علمی اسلامی در علم هیأت و نجوم است که ابوالحسین عبدالرحمن بن عمر بن محمد بن سهل صوفی رازی عالم معروف ایرانی در قرن چهارم، به زبان عربی تألیف کرده و خواجه نصیرالدین طوسی دانشمند و فیلسوف معروف قرن هفتم (۶۷۲ - ۵۹۷) این اثر نفیس علمی را از زبان عربی به زبان فارسی برگردانده و به خط خود نوشته است .
چاپ ترجمه صورالکواکب از روی همین نسخه که اکنون در کتابخانه ایا صوفیه مضبوط است به طریقه عکسی انجام پذیرفته است .

۷۲ - کانی شناسی

علم در ایران، شماره ۱۰، ۳۴۳ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۲۰۰ ریال .
تألیف و تحقیق مهندس محمد زاوش . در این کتاب به سیر پیشرفت علوم طبیعی در ایران اشارت رفته و سپس خلاصه نظریات قدما درباره کانی شناسی و سنگهای قیمتی تشریح گردیده است و درباره هریک از جواهرات فصل مشبمی تنظیم گشته و خواص فیزیکی و اسم هر کانی در زبانهای رایج دنیا و شرح و وصف آن در ادبیات فارسی ثبت شده است .

۷۳- نامه‌های عین‌القضات همدانی (جلد اول)

فلسفه و عرفان ایران، شماره ۶، ۴۸۰ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۴۰۰ ریال.

نامه‌های عین‌القضات گنجینه نفیسی است از شاهکارهای ادب و عرفان فارسی که از قرن ششم باقی مانده است. این مجموعه از نظر اینکه به زبان نامه نگاری که حد وسط میان زبان گفتگو و زبان قلم و کتاب است نگاشته شده دارای ارزش اضافی است و واژه‌های فصیح بسیاری از فارسی معمول آن روزگار را در بردارد.

تصحیح و مقابله نسخ این مجموعه را علی نقی منزوی و عقیق عسیران به‌عهده داشته‌اند.

۷۴- رساله تحقیقات سرحدیه

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، شماره ۲۴، ۲۴۴ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۲۰۰ ریال.
شمیزی ۱۵۰ ریال

یکی از پنج تن محصل که عباس میرزای نسیب السلطنه در سال ۱۲۳۰ هجری برای کسب علوم و فنون جدید به اروپا فرستاد و این‌اول دسته محصلین اعزامی به‌خارج بود - میرزا سید جعفرخان، پسر میرزا تقی‌خان وزیر، نوه میرزا عیسی فراهانی بود. او نزدیک به سه سال و نیم در لندن ماند و علاوه بر آموختن زبان انگلیسی ریاضیات و فنون نظامی را به‌خوبی فراگرفت و پس از برگشتن به ایران به خدمت دولت درآمد.

میرزا جعفرخان مشیرالدوله مهندس باشی پس از چندین سال به تعیین خطوط سرحدی بین ایران و عثمانی مأمور شد و در فاصله بین ماه ربیع الاول سال ۱۲۶۵ تا اواخر شعبان ۱۲۷۱ قمری با هشیاری و قابلیت و دقت نظر کامل این کار را به پایان رساند.

رساله تحقیقات سرحدیه گزارش مأموریت او به قلم خود اوست. متن این رساله را آقای محمد مشیری، برای چاپ آماده کرده و به منظور مزید استفاده، مقدمه‌ای مفصل با توضیحات لازم بر آن افزوده است.

۷۵- ترجمه السواد الاعظم

زبان و ادبیات فارسی، شماره ۱۲، ۲۵۰ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۳۵۰ ریال.
ترجمه فارسی السواد الاعظم یکی از نمونه‌های ارجمند نشر قدیم دری است که محتویات آن به‌دوره فکری و عقلی خاصی که در قرن چهارم هجری در خراسان ایجاد شده تعلق دارد.

نویسنده کتاب ابوالقاسم اسحاق بن محمد بن اسمعیل بن ابراهیم بن زید مشهور به حکیم سمرقندی است که در عاشورای محرم سال ۳۴۲ در گذشته است. وی بر روایات دینی و مذهبی فرقه حنفیه تکیه داشته و بر آن بوده که مردم را از راه عقیدت و ایمان به آن مبادی تلقین نماید. گرچه محتویات کتاب مورد تطابق زندگی امروزیست اما از این جهت که یکی از نثرهای کهن دری است و نماینده سبک خاصی در ترجمه است درخور اعتنا و اعتبار است.

کتاب السواد الاعظم در حدود سال ۲۹۰ هجری قمری به فرمان اسماعیل بن احمد سامانی به زبان عربی تألیف و هشتاد سال بعد به تشویق نوح بن منصور به زبان فارسی برگردانده شده است. مترجم آن معلوم نیست. تصحیح این متن را عبدالحی حبیبی دانشمند افغانستانی برعهده گرفته است.

۷۶ - تفسیر قرآن مجید (جلد اول)

زبان و ادبیات فارسی، شماره ۱۶۵، ۸۱۵ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۵۰۰ ریال. تفسیر کهن بسیار نفیس منحصر بفردی از نیمه دوم قرآن مجید - از ابتدای سوره مریم تا پایان قرآن - در کتابخانه دانشگاه کمبریج انگلستان موجود است که به نام نسخه ارپنیوس M. m. 415 Erpenius در کاتالوگ آن کتابخانه ثبت گردیده است. این نسخه را نخستین بار در سال ۱۸۹۶ میلادی ادوارد براون در روزنامه سلطنتی انگلستان معرفی کرد و از آن پس به نام «تفسیر کمبریج» معروف گردید.

از نام مؤلف تفسیر و زادگاه وی و زمان تألیف کتاب اطلاعی در دست نیست تنها به قرینه‌ای که در نسخه موجود است شاید بتوان آن را دال بر خراسانی بودن مؤلف دانست. اسلوب نگارش کتاب و لغات و ترکیبات کهنه فارسی آن، که در برخی از موارد در بین تفاسیر فارسی نیز منحصر بفرد است، این تفسیر را در ردیف آثار کهن منثور زبان فارسی قرار می‌دهد. به علاوه این کتاب از نظر مختصات لهجه‌ای نیز قابل توجه است. تاریخ کتابت نسخه سال ۶۲۸ هجری است. تصحیح این کتاب را دکتر جلال متینی به انجام رسانده است.

۷۷ - عجایب هند

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، شماره ۳۶، ۳۰۰ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۱۵۰ ریال. در اواسط قرن چهارم هجری دریاورد مشهوری از ایران به نام

ناخدا بزرگ‌بن شهریار رامهرمزی به تألیف کتابی در شرح عجایب سرزمین هندوستان و چین و دریاها و جزایر جنوب آسیا همت گماشت ، و در ضمن ۱۳۶ داستان ، شگفتی‌های این اقالیم را توصیف کرد . کتاب عجایب الهند- که به زبان عربی تألیف شده است - چون متضمن نکات جغرافیائی بسیاری از بنادر و جزایر معروف جهان آن روزگاران و دقایقی از رسوم و عادات ملل است مورد توجه دانشمندان اروپا واقع گشته و متن عربی آن با ترجمه‌ای به زبان فرانسوی منتشر شد . ترجمه فارسی این کتاب از روی آن چاپ ، به وسیله محمد ملک‌زاده انجام گرفته است .

۷۸ - اورارتو

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۲۵ ، ۱۴۰ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، بهای ۱۵۰ ریال .
اورارتوها جمعیت کثیری بودند که از سده سیزدهم پیش از میلاد در گوشه‌ای از فلات ایران ، در فاصله میان کوه‌های سهند و دریاچه وان می‌زیستند و دولت معتبری داشتند ، و کتاب اورارتو که دانشمند و باستان‌شناس شوروی ب.ب. پیوتروفسکی تألیف فرموده گوشه‌ای است از تاریخ باستانی مرز و بوم ما در احوال این قوم ؛ این کتاب با ارزش را عنایت‌الله رضا از زبان روسی به فارسی ترجمه کرده است .

۷۹ - سمک عیار (جلد سوم)

زبان وادیات فارسی ، شماره ۱۳ ، ۲۷۰ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، بهای ۱۵۰ ریال .
نسخه منحصر به فردی که اساس چاپ سمک عیار است مشتمل بر سه مجلد است ، مجلدات اول و دوم آن زیر شماره‌های ۵۲ و ۷۰ معرفی شد . چون بین جلد دوم و سوم این متن فارسی افتادگی‌هایی هست برای آنکه لذت خوانندگان از مطالعه این داستان دلکش کامل شود ، قسمت‌های مفقود شده را به راهنمایی مصحح این کتاب نفیس ، رضا سیدحسینی از روی نسخه‌ای که از ترجمه ترکی این کتاب در یریتیش میوزیوم موجود است ترجمه کرده است و اینک زیر عنوان جلد سوم سمک عیار چاپ شده است .

۸۰ - سلسله‌های اسلامی

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۲۷ ، ۳۵۸ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، بهای ۳۰۰ ریال .
کتاب سلسله‌های اسلامی را G.E. Bosworth بدان منظور تألیف کرده است که هر محقق به تاریخ جلوس یا سالهای سلطنت کسی از پادشاهان عالم اسلام نیاز داشت بتواند از آن استفاده فوری کند . این کتاب با توجه به آخرین

تحقیقات در زمینه تاریخ اسلام نوشته شده است و متضمن فهرستی است از اسامی ۸۲ سلسله از سلسله های معتبری که بر ممالک مسلمان حکومت داشته اند، تاریخ جلوس هر پادشاه یا امیری بر اساس تقویم اسلامی و مسیحی ثبت شده است و در پایان هر بخش شرحی در پیدایش و زوال هر سلسله آمده است .
مترجم این کتاب فریدون بددهای است .

۸۱- مکتب وقوع

زبان و ادبیات فارسی، شماره ۱۴، ۷۴۰ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۴۰۰ ریال .
مکتب وقوع شامل تراجم احوال و منتخبات اشعار زبده شعرای وقوعی در قرن دهم هجری است . مکتب وقوعی بر زخی میان شعر دوره تیموری و سبک هندی بوده که از ربع قرن دهم هجری تا ربع اول قرن یازدهم رواج و رونق داشته است .

پیروان این مکتب از آوردن جناس لفظی و معنوی و **اجام و اجلام** و ارسال المثل و امثال این صنایع شعری در آثار خود تبری می جسته اند. و اشعارشان زبان حال آنان بوده است. مؤلف کتاب احمد گلچین معانی است .

۸۲- مثنوی سوز و گداز

زبان و ادبیات فارسی، شماره ۱۵، ۶۵ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۱۰۰ ریال .
مثنوی سوز و گداز یا «دستی نامه» از ملا نوعی خبوشانی شاعر قرن دهم و یازدهم هجری است، این مثنوی را دکتر سید امیر حسن عابدی استاد کرسی زبان فارسی در دانشگاه هند، تصحیح و با نوشتن مقدمه ای در شرح حال مؤلف و بیان مراسم «دستی شدن» در هندوستان، برای چاپ آماده کرده است .

۸۳- جغرافیای حافظ ابرو

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، شماره ۲۸، ۲۰۲ صفحه، بها ۲۰۰ ریال .
شهاب الدین عبدالله بن لطف الله هروی مشهور به حافظ ابرو که ظاهراً در سال ۷۶۳ تولد و به سال ۸۳۴ هجری وفات یافته یکی از مؤرخان و جغرافی دانان پرکار و امین است که چند اثر مهم از او بجا مانده و یکی از آنها کتاب جغرافیای اوست . این کتاب دارای دو قسمت است، بخشی درباره جغرافیای عمومی و بخشی دیگر راجع به خراسان و در قسمت اخیر که به حقیقت جغرافیای تاریخی خراسان است مطالبی عمیق از صدر اسلام تا روزگار مؤلف به شرح آمده است، و کتابی که وسیله بنیاد فرهنگ انتشار یافته قسمت مربوط به هرات از بخش دوم جغرافیای حافظ ابروست .

آقای مایل هروی دانشمند افغانی مصحح کتاب، حواشی و تعلیقاتی مفصل که عیناً از منابع مختلف التقاط و انتخاب کرده است در پایان کتاب آورده است.

۸۴ - بدایع الوقایع (جلد اول)

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، شماره ۲۹، ۵۵۶ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۴۰۰ ریال.

کتاب بدایع الوقایع تألیف زین الدین محمود بن عبدالجلیل واصفی از ادیبان قرن دهم هجری و از بنیان گذاران نشر سادۀ فارسی و تاجیکی آن قرن بوده و بدایع الوقایع را در سالهای آخر زندگی خویش تألیف کرده است.

در این کتاب از زندگی ادبی و سیاسی هرات و رجال برجستۀ آن سامان، سخن در میان آمده و مؤلف، داستان مهاجرت خود و جمعی از یارانش را از هرات به ماوراءالنهر و داستانهای ازدوران جوانی خویش و همسالانش را که همه از جوانان لایق و برگزیده هرات بوده اند نوشته است. این قسمت از کتاب بقدری ساده و شیرین و دلنشین نگارش یافته که خواننده را بی اختیار مجذوب می کند.

واصفی در بیان زندگی و عادات مردم، و نمایاندن اوضاع کلی زمان خود، از تمام نویسندگان و گویندگان معاصر خویش موفق تر بوده است. از مطالب کتاب بدایع الوقایع چنین برمی آید که در قرنهای نهم و دهم هجری، توده مردم هرات از هر طبقه و صنف مانند لاجال دربار، به شعر و نقاشی و موسیقی و خط خوش، دلبستگی داشته اند.

این کتاب را د. آ. ن. بلدورف، دانشمند خاورشناس شوروی با مقابله نسخ متعدد تصحیح کرده است و برای نخستین بار در مسکو به سال ۱۹۶۱ مسیحی به خط نستعلیق چاپ شده است و مدتهاست نایاب است، چاپ دوم آن را بنیاد فرهنگ ایران برعهده گرفته است.

۸۵ - خلاصۀ شرح تعرف

فلسفه و عرفان ایران، شماره ۷، ۵۸۶ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۴۰۰ ریال.

التعرف لمذهب اهل التصوف از جمله کتابهای معتبر است که ابوبکر بن اسحق محمد بن ابراهیم بن یعقوب کلاباذی ملقب به تاج الاسلام بخارایی متوفی به روز جمعه ۱۹ جمادی الاولی سال ۳۸۰ هجری، به زبان تازی نوشته و ابو ابراهیم اسمعیل بن محمد بن عبدالله بخارایی آن را به زبان پارسی برگردانده است و خلاصۀ شرح تعرف (کتاب مورد بحث) مختصر کتاب اخیر است که آقای دکتر احمد علی رجائی بخارایی متن آن را از روی نسخه منحصر بفرد مضبوط در کتابخانه دانشگاه توبینگن Tübingen یکی از شهرهای دانشگاهی آلمان غربی، برای طبع آماده کرده است.

مؤلف این کتاب یا بهتر بگوئیم تلخیص کننده شرح تعرف، شناخته نیست اما از مطالعه آن به خوبی برمی آید که به دو زبان پارسی و تازی تسلط و احاطت کامل داشته است. کتاب موصوف مشتمل است بر هفتاد و پنج باب، و در هر بابی بحثی جداگانه، مثلاً در تقوی، اخلاص، شکر، توکل، رضا، یقین، در میان آمده است.

شیوه نگارش کتاب روان و شیرین است، و به جهت احتوای بر بسیار کلمات اصیل پارسی ارزش خاص دارد و به منظور کمال بیشتر، مصحح، فهرست احادیث و مآخذ آنرا در پایان کتاب افزوده است.

۸۶ - فرهنگ اصطلاحات حسابداری

قاسم‌های علمی وفی، شماره ۲، ۲۰۰ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۲۵۰ ریال.
این فرهنگ که در شعبه تهیه و تألیف قاموس‌های اصطلاحات علوم و فنون بنیاد فرهنگ ایران تألیف شده است، مشتمل است بر اصطلاحاتی که در فن حسابداری و بانکداری بکار می‌رود. با شرح و تعریف هر اصطلاح و با ثبت معادل انگلیسی آن اصطلاح. فرهنگ بر اساس الفبای فارسی مرتب شده است، و فهرستی الفبائی نیز از معادل انگلیسی اصطلاحات دارد که استفاده از آن را عام‌تر می‌کند.

۸۷ - تفسیر قرآن مجید (جلد دوم)

زبان وادیات فارسی، شماره ۱۷، ۷۷۰ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۵۰۰ ریال.
تفسیر کهن بسیار نفیس منحصر بفردی از نیمه دوم قرآن مجید - از ابتدای سوره مریم تا پایان قرآن در کتابخانه دانشگاه کمبریج انگلستان موجود است که به نام نسخه ارپنیوس M.m. 415 Erpenius در کاتالوگ آن کتابخانه ثبت گردیده است. این نسخه را نخستین بار در سال ۱۸۹۶ میلادی ادوارد براون در روزنامه سلطنتی انگلستان معرفی کرد و از آن پس به نام «تفسیر کمبریج» معروف گردید.

اژنام مؤلف تفسیر و زادگاه وی و زمان تألیف کتاب اطلاعی در دست نیست تنها به قرینه‌ای که در نسخه موجود است شاید بتوان آن را دال بر خراسانی بودن مؤلف دانست. اسلوب نگارش کتاب و لغات و ترکیبات کهنه فارسی آن، که در برخی از موارد در بین تفاسیر فارسی نیز منحصر بفرد است، این تفسیر را در ردیف آثار کهن منشور زبان فارسی قرار می‌دهد. بعلاوه این کتاب از نظر مختصات لهجه‌ای نیز قابل توجه است. تاریخ کتابت نسخه سال ۶۲۸ هجری است. تصحیح این کتاب را دکتر جلال متینی عهده‌دار بوده است.

۸۸ - بندش نسخه TD1

زبانهای ایرانی باستان، شماره ۴، ۲۲۰ صفحه، قطع ۲۰×۲۲، بها ۷۰۰ ریال.
چاپ عکسی است از روی نسخه منحصر بفردی که به خط گوبات‌شاه رستم‌بندار شهر دان که اصلاً از یزد به بمبئی برده شده است و فعلاً متعلق به خانواده آنکلساریا است.

۸۹ - بندهش نسخه DH

زبانهای ایرانی باستان ، شماره ۲۶۰،۳ ، صفحه ، قطع ۲۲×۳۰ ، بها ۱۰۰۰ ریال .
چاپ عکسی دورنگ از روی نسخه منحصر به فرد موجود در کتابخانه
شمس العلماء دستور هوشنگ جاماسبجی ، به انضمام زند و هومن یشت و قسمتی
از کتاب ۳ و ۵ دینکرت .

۹۰ - تاریخ زبان فارسی (بخشی از جلد دوم)

ساختمان فعل

زبان‌شناسی ایرانی ، شماره ۵ ، ۱۲۰ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ، بها ۱۵۰ ریال .
متضمن بحثی دقیق و استوار است در ساختمان فعل و انواع آن . این کتاب
ارزشمند را استاد دکتر پرویز ناتل خانلری پس از تحقیقات عالمانه و مطالعه
دقیق سی و اند مجلد از متون نظم و نثر کهن تألیف کرده است .

۹۱ - آفرینش و تاریخ (جلد سوم)

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۲۲۸،۴۰ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ، بها ۱۵۰ ریال .
«آفرینش و تاریخ» ترجمه کتاب معروف «البدء والتاریخ» است که از
نظر قدمت زمان تألیف (حدود ۳۵۵ هجری قمری) و از جهت احتوای بر
اطلاعات دقیق در زمینه‌های مختلف تاریخ ایران : اساطیر ایرانی ، دینهای
اسلامی ، مباحث فلسفی و کلامی و خلقت و آغاز و انجام جهان ، معتبر و قابل
توجه است .

مؤلف کتاب مطهر بن طاهر المقدسی بیشتر نقاط ایران و کشورهای اسلامی
را سیاحت کرده ، با بزرگان ادیان و مذاهب مختلف گفتگوها نموده و آنچه را
دیده و شنیده و خوانده به معیار اندیشه و انتقاد سنجیده و ثبت کرده است .
متن کتاب در فاصله سالهای ۱۹۱۹ - ۱۸۹۹ یکک بار به وسیله خاور
شناس معروف کلمان رموار ، درشش مجلد از روی نسخه منحصر به فرد کتاب
خانه ترکیه به زبان اصلی (عربی) چاپ و نیز به زبان فرانسه برگردانده
شده ، و مترجم این کتاب به زبان فارسی دکتر محمد رضا شفیعی کدکنی به منظور
مزید استفاده ، حواشی و تعلیقات مفیدی بر آن افزوده است .

۹۲ - تاریخ گیلان

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۴۱-۴۰۶ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ، بها ۳۰۰ ریال .
تاریخ گیلان تألیف ملا عبدالفتاح فومنی ، وقایع گیلان را از سال ۹۲۳

تا ۱۰۳۸ هجری قمری متضمن است و از مراجع مهم تحقیق در تاریخ و جغرافیای ایران است. این نسخه را منوچهر ستوده برای چاپ آماده کرده است.

۹۳ - روابط ایران و هند

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، شماره ۳۲، ۳۱۲ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۱۷۰۰ ریال
روابط ایران و هند تألیف ریاض الاسلام کتابی است درباره روابط فرهنگی و اجتماعی دو کشور ایران و هندوستان که به زبان انگلیسی چاپ و در دسترس علاقه مندان گذاشته شده است.

۹۴ - ترجمه احصاء العلوم

علم در ایران، شماره ۱۱، ۱۳۴ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۲۰۰ ریال
احصاء العلوم یکی از تألیفات ارزنده ابونصر محمد بن محمد فارابی (متولد به سال ۲۶۰ و متوفی به سال ۳۳۹ هجری) است در پنج فصل، به این شرح:
فصل اول در علم زبان و فروع آن یعنی لغت، صرف و نحو، شعر، فصل دوم در منطق. فصل سوم در ریاضیات. فصل چهارم در علم الهی (= مابعدالطبیعه، متافیزیک) و علم طبیعی = فیزیک. فصل پنجم در اخلاق و سیاست، علم مدنی، فقه، و کلام.
این کتاب را آقای حسین خدیو جم از زبان عربی به زبان پارسی برگردانده است.

۹۵ - مفتاح المعاملات

علم در ایران، شماره ۱۲، ۲۸۸ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بها ۳۰۰ ریال
مفتاح المعاملات چنانکه از نام آن برمی آید کتابیست در علم ریاضی، و نیت مؤلف آن ابو جعفر محمد بن ایوب الحاسب الطبری، از تدوین کتاب آشنائی و برخورداری عامه مردم از حساب و هندسه عملی بوده است.
مفتاح المعاملات شش فصل دارد و هر فصلی چند در، و روی هم ۲۱۱ در را شامل است. این کتاب که نمونه ای از آثار علمی محض در قرنهای چهارم و پنجم هجری است ظاهراً در ربع آخر قرن پنجم تألیف شده و از نظر احتوای بر بسیاری اصطلاحات اصیل و ساده و شیرین ریاضی اعتبار و ارزش خاص دارد.
آقای دکتر محمد امین ریاحی متن این کتاب را بر اساس یگانه نسخه ای که از این اثر پردازش در کتابخانه موزه ایاصوفیه استانبول موجود است و کتابت آن در سال ۶۳۲ هجری از روی نسخه خط مصنف پایان یافته به دقت تمام تصحیح و برای طبع آماده کرده و برای استفاده بیشتر دوستداران دانش واژه نامه ای دقیق و کامل در پایان متن افزوده است.

۹۶- دستورالاحوان

فرهنگیای تازی به پارسی، شماره ۳، ۸۰۴ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بیا ۶۰۰ ریال.
 کتابی است در لغت تازی به پارسی، تألیف قاضی خان بدر محمد دهاروال
 یا (دهاریوال) دهلوی. تاریخ تألیف کتاب به درستی معلوم نیست و قدیمترین
 نسخه‌ای که از این اثر در دست است مورخ ۸۲۷ قمری است.
 در این کتاب در حدود هفده هزار و پانصد لغت عربی به فارسی برگردانده
 شده و مؤلف علاوه بر بهره‌گیری از کتابهای لغت السامی فی الاسامی و جواهر
 اللغه و مقدمه الادب زمخشری، اشعار بسیاری از گویندگان بزرگ چون سمدی
 خاقانی، انوری و نظامی را مطالعه و بررسی کرده است.
 این کتاب را آقای سعید نجفی تصحیح و برای چاپ آماده کرده است.

۹۷- تاریخ نادرشاهی یا نادرنامه

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، شماره ۴۳، ۴۰۴ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بیا ۳۵۰ ریال.
 تاریخ نادرشاهی یا نادرنامه کتابی است در شرح حال نادرشاه از آغاز
 جوانی، مخالفت او با پادشاهی طهماسب میرزا، جنگهایش با اشرف افغان،
 پادشاهی یافتنش، و لشکرکشی وی به هندوستان با تفصیل تمام. مؤلف این کتاب
 محمد شفیع وارد تهرانی است که در فاصله میان سالهای ۱۱۵۰ تا ۱۱۵۲ به
 نگارش آن آغاز نهاده است. نسخه خطی منحصر به فرد کتاب موصوف در کتابخانه
 ملی پاریس جای دارد و آقای علی شعبانی متن کتاب را از روی نسخه خطی
 برای طبع آماده کرده است.

تعلیقات مفصل و سودمندی که مصحح پس از مراجعه به بسیار مآخذ و
 منابع بر آن افزوده ارزش کتاب را بیشتر و استفاده از آن را آسان تر کرده است.

۹۸- اخبار البلدان

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، شماره ۳۴، ۳۲۸ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بیا ۲۵۰ ریال.
 مؤلف کتاب ابوبکر احمد بن اسحق همدانی معروف به ابن فقیه است.
 وی جغرافیادانی بزرگ، محدثی معتبر، و ادیبی معروف بوده است.
 کتاب اخبار البلدان که ظاهراً در حدود ۲۹۰ هجری برابر ۹۰۳ میلادی
 تألیف یافته بسیار مفصل و در حدود دوهزار صفحه بوده که متأسفانه بیش از قسمتی
 از آن بجای نمانده است.

این کتاب از جهت احتوای بر اطلاعات دقیق تر و اسیل تر از دیگر کتبی که
 پیش از تألیف آن در باب جغرافیا نوشته شده بسی ممتاز است و در آن باشیوه‌ای
 خاص به بسیاری از مسائل و مطالب دقیق و دشوار مثلاً عرض و طول جغرافیائی
 هر محل، مقدار مالیات هر شهر و شهرک به تحقیق و تصریح اشارت رفته است و

جغرافیا نویسان مشهور بعد از مؤلف ، از جمله مقدسی در تنظیم مطالب کتاب خود احسن التقاسیم فی معرفة الاقالیم ، و یساقوت حموی در تألیف جغرافیای خویش موسوم به معجم البلدان از این کتاب استفاده بسیار کرده اند . این کتاب را آقای ح. مسعود برای چاپ آماده کرده است .

۹۹- تقویم البلدان

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۷۰۸ ، صفحه ۷۰۸ ، قطع ۱۷×۲۴ ، بیا ۶۰۰ ریال .
تألیف عمادالدین اسماعیل بن محمد بن عمر معروف به ابوالفداء ، متوفی به سال ۷۳۲ ، هجری ترجمه عبدالمحمد آیتی .

تقویم البلدان مشتمل بر یک دوره کامل جغرافیای تاریخی از اقصی نقاط مشرق تا اقصی نقاط مغرب است . ابوالفداء در تألیف اثر پرارزش خویش سلیقه‌ای خاص بکار برده بدین معنی که پس از شرح موقع جغرافیائی هر شهر از نظر طول و عرض ، به بیان اخبار و اوضاع آن پرداخته است .
کتاب جغرافیای ابوالفداء علاوه بر محاسن دیگر ، به جهت جامعیتی که داراست و شیوه اختصار استادانه‌ای که در تألیف آن بکار رفته بر سایر کتابهایی که در این فن نوشته شده برتری دارد . فهرست جامع اعلام جغرافیائی که به کتاب افزوده شده استفاده از کتاب را بر خوانندگان آسان می‌کند .

۱۰۰- فرهنگ اصطلاحات علمی

فرهنگ‌های علمی وفنی ، شماره ۳ ، ۷۹۴ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ بیا ۱۰۰۰ ریال .
فرهنگ واژه‌ها و اصطلاحات علمی جدید کتابی است که تاکنون در ایران به مانند آن تدوین و تألیف نشده . در این فرهنگ بیشتر واژه های علمی رشته‌های فیزیک و شیمی ، ریاضی و نجوم ، گیاه شناسی ، زمین شناسی ، کانی شناسی ، جانور شناسی ، زیست شناسی ، با معادل فرانسوی و انگلیسی آنها درج گردیده و کار مطالعه و تحقیق را برای دانشجویان و دیگر کسانی که در رشته‌های علمی فحص و غور می‌کنند به مقدار زیاد آسان و هموار کرده و آنان را از مراجعه به فرهنگهایی که لااقل در این مباحث و مسائل نارسایند ، بی‌نیاز داشته است .

غرض نخستین در تألیف این فرهنگ تعریف درست و روشن مفاهیم علمی است تا در هر مورد پژوهندگان بتوانند برای رفع شبهه بدان مراجعه نمایند ، و غرض دوم آنکه در مقابل هر اصطلاح واحد بیگانه لفظ واحدی در زبان فارسی بکار رود .

آنچه بیشتر بر اعتبار و اهمیت این فرهنگ می‌افزاید اینست که گروهی از استادان و صاحب نظران بنام هر رشته در تنظیم این اثر همکاری کرده و پس از مدتها بررسی و مراجعه به بسیاری از فرهنگهای معتبر علمی کشورهای بزرگ و پیشرفته چنین اثر بدیعی فراهم آورده اند .

تدوین کنندگان این مجموعه در مواردی که برای بیان مفهومی در کتب علمی الفاظ گوناگون به کار رفته هر یک را که رساتر یافته‌اند برگزیده‌اند و برای اینکه جویندگان و خوانندگان خوب بهره‌یاب شوند اصطلاحات دیگر معادل هر واژه را در جای خود آورده‌اند و خواننده را به اصطلاحی که تعریف مشروح در برابر آن آمده است حواله داده‌اند.

برای سهولت بیشتر و استفاده کامل‌تر و زود یافتن واژه و اصطلاح مورد نظر، تلفظ لغات بیگانه با الفبای فارسی درج شده و به معادل فارسی آن مراجعه داده شده است؛ همچنین در برابر هر واژه یا اصطلاح فارسی معادل انگلیسی آن با حروف سیاه و معادل فرانسه با حروف ریز چاپ شده است.

در پایان کتاب دو واژه‌نامه جداگانه به ترتیب الفبای انگلیسی و فرانسه تنظیم یافته و واژه‌ها و اصطلاحات فارسی که در کتاب آمده برابر آنها درج شده تا سهولت کامل مراجعه رامیسر سازد.

۱۰۱ - ویس و رامین

زبان و ادبیات فارسی، شماره ۱۸، ۳۴+۵۵۷ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بهای ۳۵۰ ریال. داستان ویس و رامین از افسانه‌های عشقی و شورانگیز زبان فارسی است. اصل این داستان کهن از زبان پهلوی است که پس از سالها به زبان فارسی آمیخته به واژه‌های پهلوی درآمده و این آمیختگی چندان بوده که فهم آن برای همه فارسی زبانان میسر نبوده است. فخرالدین اسعدگرگانی به تشویق ابوالفتح مظفر بن محمد نیشابوری به نظم این داستان پرداخته است. فخرالدین از شعرای بزرگ و نامی قرن پنجم هجری، و ظاهر با طغرل هنگام فتح اصفهان همراه بوده است. این شاعر بلندنام با حکمت و علم دین آشنا و از پیروان معتزله بوده است. نظم ویس و رامین حدود سال ۴۴۶ به پایان رسیده.

منظومه ویس و رامین تاکنون چهار بار به زبان فارسی چاپ شده است. بار اول در سال ۱۸۶۵ میلادی به تصحیح کپتان ولیم ناسولیس در هندوستان. بار دوم در سال ۱۳۱۴ خورشیدی در تهران به اهتمام استاد مجتبی مینوی. بار سوم به تصحیح دکتر محمد جعفر معجوب، و بار چهارم (چاپ بنیاد

فرهنگ ایران) به تصحیح دو دانشمند معروف از اتحاد جماهیر شوروی: ماگالی تودو و رئیس شعبه ادب فارسی و تاجیکی در انستیتوی خاور شناسی گرجستان و الکساندر گواخاریا کارمند ارشد علمی انستیتوی خاورشناسان گرجستان. مزیت چاپ اخیر، گذشته از دقتی که مصححان در ضبط کلیه نسخه بدلها مبذول داشته اند، مقابله متن است با ترجمه گرجی آن که به تصدیق اهل فن بسیار لازم می نموده است.

۱۰۲ - داستان پدماوت

زبان و ادبیات فارسی، شماره ۱۹، ۲۲۶ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بهای ۲۰۰ ریال. داستان «پدماوت»، یکی از افسانه های لطیف و شیرین هندی و دارای دو قسمت است. قسمت اول داستان عشق و عروسی «رتن سین» و «پدماوتی» را دربردارد و قسمت دوم درعین پیوستگی با اصل داستان متضمن بعضی وقایع تاریخی آمیخته به تخیل است.

نخستین و بهترین سراینده این داستان ملک محمدجائی است که در سال ۹۴۷ هجری قمری برابر ۱۵۴۱ - ۱۵۴۰ میلادی آن را به زبان هندی به رشته نظم کشیده است، و ملا عبدالشکور بزمی به تشویق پدرش منور، آن را در قالب شعر فارسی درآورده است. این گوینده لطیف طبع منظومه خویش را که «رت پدم» نام نهاده و ۳۰۱۴ بیت دارد در سال ۱۰۲۷ هجری قمری برابر ۱۹ - ۱۶۱۸ میلادی به پایان رسانده است.

پس از بزمی چند شاعر دیگر از جمله: میرعسکری عاقل خان رازی ذاکر - امام - پدماوت را به نظم فارسی درآورده اند. میرعسکری عاقل خان منظومه اش را شمع و پروانه نام نهاده، و امام بوستان سخن.

پدماها چند نفر از صاحبان ذوق این داستان شیرین و پرشور را به نثر فارسی نوشته اند که نامورترین آنها اندرام مخلص است. او کتاب خود را «هنگامه عشق» نام نهاده و در سال ۱۱۵۵ هجری به پایان رسانده است. داستان پدماوت را آقای دکتر امیر حسن عابدی تصحیح و برای طبع آماده کرده است.

۱۰۳ - تاریخ زبان فارسی (بخشی از جلد دوم)

ساختمان جمله

زبان شناسی ایرانی، شماره ۶، ۲۵ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، بهای ۲۰ ریال. رساله ای است مختصر در باره ترکیب جمله ساده و چگونگی پیوستن جمله های مستقل و ترکیب جمله های مرکب در زبان فارسی به قلم استاد دکتر خانلری.

غرض از تألیف این رساله بیشتر آن بوده است که انواع متعدد و گوناگون جمله‌های ساده و مرکب را به طریقی روشن و ساده طبقه بندی کند و نظمی هر چه صریحتر و آشکارتر در این مجموعه مواد فراوان مختلف بوجود بیاورد و این مجموعه را بمنزله طرح نخستین شمرده و کامل شدن آن را تنها بایاری ادیبان و دانشمندانی که به بحث و تحقیق در باره زبان فارسی می‌پردازند امکان پذیر دانسته است .

۱۰۴ - دستور الاخوان (جلد دوم)

فرهنگهای تازی به پارسی ، شماره ۴ ، ۲۸۰ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ، بها ۲۵۰ ریال .

از قاضی خان بدر محمد ده‌ار دو کتاب ارجمند به یادگار مانده یکی دستور الاخوان در لغت تازی به پارسی و دو دیگر اداة الفضلا در لغت پارسی به پارسی . در کتاب دستور الاخوان حدود ۱۷۵۰۰ کلمه عربی بامعنی فارسی آنها که همه سخته و پرداخته واصل است جای دارد . آقای دکتر سعیدنجفی اسداللهی مصحح این کتاب پس از پایان دادن کار دقیق و دشوار خود ، واژه‌های فارسی دستور الاخوان با معادل عربی آنها را با دقت و امانت کامل جداگانه تدوین کرده و جلد دوم دستور الاخوان حاصل این کوشش و اهتمام دیگر ایشان است .

در این کتاب همه لغتها و معانی مندرج در جلد اول جای دارد و کلمتی از قلم نیفتاده است .

۱۰۵ - شاه طهماسب صفوی

مجموعه اسناد و مکاتبات تاریخی همراه با یادداشت‌های تفصیلی منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۳۶ ، ۵۷۴ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ، بها ۲۵۰ ریال .

این کتاب سومین مجلد است از مجموعه اسناد و مکاتبات سیاسی و فرمانهای رسمی و سلطنتی کشور ایران ، نخستین مجلد در سال ۱۳۴۱ شمسی به نام اسناد و مکاتبات سیاسی از تیمور تا شاه اسماعیل صفوی منتشر شده است . کتاب حاضر که سومین کتاب از این مجموعه است مبتنی است بر اسناد و

مکاتبات سیاسی و فرمانهای شاه طهماسب دومین پادشاه صفوی، و دومین مجلد در سال ۱۳۴۷ شمسی به نام شاه اسماعیل صفوی. تهیه و تنظیم این کتاب را آقای دکتر عبدالحسین نوائی به عهده داشته‌اند که علاوه بر شرح مبسوطی در باره هر یک از اسناد و نامه‌ها فهرست جامعی نیز از اشخاص و اماکن برای این کتاب ترتیب داده‌اند.

۱۰۶ - کتابشناسی ایران «جلد دوم»

A Bibliography of Iran

فهرست‌ها شماره ۲، ۴۰۰ صفحه، قطع ۲۴×۱۷، بها ۶۰۰ ریال.

این کتاب جلد دوم کتابی است که ذیل شماره ۵۳ معرفی شد. درین جلد دکتر ماهیار نوائی فهرستی از مقالات و کتابها و رسالاتی که به زبانهای اروپائی در باره زبان و ادبیات فارسی تاکنون چاپ شده است فراهم آورده است.

۱۰۷ - فضایل بلخ

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۳۷، ۵۲۸ صفحه، قطع ۲۴×۱۷، بها ۳۵۰ ریال.

فضایل بلخ متن نفیسی است در شرح تاریخ و جغرافیای بلخ و گزارش احوال رجال و مشایخی که در قرن ششم در آن دیار می‌زیسته‌اند و ترجمه فارسی آن از قرن هفتم است و لبریز از فواید لغوی، این کتاب به‌همت آقای عبدالحی حبیبی دانشمند برجسته افغانستان تصحیح و چاپ شده است.

۱۰۸ - قانون ادب (جلد اول)

فرهنگهای تازی به پارسی شماره ۵، ۵۴۲ صفحه متن، ۱۷ صفحه مقدمه

مصحح، ۳۶ صفحه مقدمه مؤلف، قطع ۲۴×۱۷، جلد کالینگور،

بها ۴۰۰ ریال

قانون ادب از جمله فرهنگهای خوب و ارجمند تازی به پارسی است. ابوالفضل حبیش بن ابراهیم مؤلف کتاب با بهره‌یابی از پنجاه نسخه قاموس مختلف عربی به عربی و تازی با پارسی، با بینش و استعداد تمام، بیش از

شصت هزار لغت در این کتاب گرد آورده است. واژه‌های فارسی و ترکیباتی که در برابر کلمات عربی آورده همه در نهایت زیبایی و پاکیزگی و رسایی و گویایی است. در این کتاب هر کلمه عربی که چند معنی مختلف دارد مکرر، و پیش از هر معنی آمده چنانکه کلمه «قلب» که یازده معنی فارسی دارد: نام ستاره‌ای، دل، خرد، چشم خانه، درم نهره، دست برنجن سیمین، خالص همه چیز، میان لشکر، دل خرما بن، بازگردانیدن، با شکونه کردن؛ یازده بار جداگانه پیش از هر معنی درج شده است.

مصحح این اثر ارجمند آقای غلامرضای طاهر است.

۱۰۹ - فرهنگ ترکی به فارسی

فرهنگ‌ها شماره ۹۰، ۵۰۰ صفحه، قطع ۲۴×۱۷، بها ۳۵۰، ۴۰۰، ۴۵۰ ریال
کتاب فرهنگ ترکی به فارسی را جمشید درخشان و ابراهیم اولنون تألیف کرده‌اند.

درین کتاب لغات متداول در زبان ترکی با همان الفبائی که امروز در ترکیه معمول است ثبت شده است و برابر هر لغت معادل فارسی آن به خط فارسی ذکر گردیده است.

۱۱۰ - عالم آرای صفوی

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، شماره ۳۸، ۸۴۴ صفحه، قطع ۲۴×۱۷، بها ۳۵۰، ۴۰۰ ریال.

عالم آرای صفوی کتابی است در شرح فضایل و مکارم و کرامات شاه اسمعیل صفوی و خاندان او که برای نقالی در قهوه خانه‌های دوره صفویه و به زبان نقالان آن عهد و زمان تألیف شده است.

این کتاب گذشته از فواید تاریخی منبع نفیس و سودمندی است برای کسانی که در جنبه‌های گوناگون اجتماع عهد صفویه و آداب و رسوم و عقاید مردم آن زمان به تحقیق مشغولند، این کتاب از روی نسخه‌ای که متعلق به آقای دکتر مفتاح است به همت آقای یدالله شکری تصحیح و با نسختی دیگر مقابله و آماده چاپ شده است.

۱۱۱ - انس التائبین

فلسفه و عرفان ایران شماره ۸ ، ۴۸۴ صفحه ، قطع ۲۴ × ۱۷
بها ۳۵۰ ، ۴۰۰ ریال .

انس التائبین و صراط الله المبین از تصانیف شیخ الاسلام ابونصر احمد جام معروف به «ژنده پیل» عارف نامبردار قرن ششم است . کتاب مشتمل بر یک مقدمه و چهل و پنج باب است درمباحث گوناگون تصوف و عرفان اسلامی و احوال و مقامات عرفا و آداب صوفیان و معتقدات و شرح مصطلحات ایشان . انس التائبین چون دیگر تصنیفات ژنده پیل به ثری روان و شیرین ، دور از پیرایه های لفظی و صنعتگریهای ملالت انگیز نوشته شده است و مجموعه ای است از لغات و اصطلاحات فارسی قرن پنجم .

این کتاب را دکتر علی فاضل با مقابله پنج نسخه خطی برای چاپ آماده کرده است و با افزودن مقدمه ای ممتع و تعلیقاتی سودمند این متن مهم عرفانی را به دسترس اهل تحقیق گذاشته است .

۱۱۲ - متن های پهلوی

واژه نامه های پهلوی ، شماره ۷ ، ۱۷۰ صفحه متن ، ۶۲ صفحه مقدمه ، قطع ۲۴ × ۱۷ ، بها ۴۰۰ ریال .

مشتمل است بر هزوارش شهنامه گشناسب و پندنامه آذرباد و قسمتهایی دیگر که وسیله دستور جاماسپ جی - منوچهر جی آسانا گردآوری شده ؛ بهرام گور انکلسار یا برآن مقدمه ای افزوده و آقای دکتر ماهیار نوایی دیباچه ای برآن نوشته است .

۱۱۳ - فتوت نامه سلطانی

فرهنگ عامه شماره ۴ ، ۵۰۰ صفحه ، قطع ۲۴ × ۱۷ ، بها ۵۰۰ ریال .

فتوت نامه سلطانی تألیف مولی کمال الدین حسین بن علی واعظی کاشفی بیهقی است . وی از ادیبان و مؤلفان و واعظان بزرگ نیمه دوم قرن نهم هجری ، و مردی کوشا و پرکار بوده و علاوه بر فتوت نامه آثار دیگری دارد که بعضی آنها مانند : انوار سهیلی ، روضة الشهداء ، جواهر التفسیر ، و جواهر الاسرار

شهرت و اعتبار یافته است .

کاشفی از این جهت نام «فتوت نامه سلطانی» را برتألیف خویش نهاده که آن را به آستان قدس سلطان خراسان حضرت امام علی بن موسی الرضا علیه السلام تقدیم داشته است .

مطالب کتاب مشتمل است بر فصولی در: آئین فتوت ، راه و رسم جوانمردان ، تشریفات و آداب ورود بدین فرقه ، تکلیف شاگرد و استاد و پدر ، آداب کمر بستن و تکلیف جوانمرد هنگام ورود به مجلس و برخورد به دیگر جوانمردان و ... از آغاز تا به انجام به صورت سؤال و جواب تنظیم یافته است . تصحیح این کتاب را دکتر محمد جعفر محجوب انجام داده اند .

۱۱۴ - ترجمه تقویم الصحه

علم در ایران ، شماره ۱۳ ، ۲۱۶ صفحه ، قطع ، ۲۳ × ۳۰ جلد کالینگور ، بها ۴۰۰ ریال .

اصل آن به زبان عربی است تصنیف ابن بطلان بغدادی ، که به سال ۴۴۴ هجری در گذشته است . این کتاب در قرن هفتم به همت مترجمی نامعلوم از زبان تازی به زبان فارسی برگردانده شده . در آن فوائد و خواص مأكولات و مشروبات از گیاهان و میوه و جز اینها از نظر طبی به شرح آمده است با ذکر عقاید طبیبان معروف و اختلاف آرای آنان و توضیح هر موضوع . جز این ، از لحاظ ادب و فرهنگ مشتمل بر بسی اصطلاحات و لغات اصیل فارسی است که مسلم می دارد پیش از رواج اصطلاحات طبی اروپایی ادب و فرهنگ ایران در این زمینه سخت مایه ور بوده است .

کتاب تقویم الصحه را آقای دکتر یوسفی استاد دانشگاه مشهد تصحیح نموده است .

۱۱۵ - قانون ادب (جلد دوم)

فرهنگهای تازی به پارسی شماره ۶ ، از صفحه ۵۴۳ تا ۱۰۶۶ ، قطع ۲۴ × ۱۷ جلد کالینگور ، بها ۴۰۰ ریال .

جلد اول این کتاب ذیل شماره ۱۰۸ این فهرست معرفی شده . این مجلد از حرف و ر ، آغاز شده و به حرف «ع» پایان یافته است .

۱۱۶ - نوادر التبادر لتحفة البهادر

علم در ایران شماره ۱۴ ، ۱۴ صفحه مقدمه ، ۳۳۳ صفحه متن ، ۲۶ صفحه فهرست، قطع ۲۴ × ۱۷ ، بها ۳۵۰ ریال .

به‌ظن قریب به یقین در سال ۶۶۹ هجری قمری تألیف شده . مؤلف آن شمس الدین محمد بن امین الدین ایوب دنیسری است . دوازده فصل دارد و هرفصلی درش مقاله به فنی اختصاص یافته بدین شرح :

فن اول اندر علوم منطق ، علم طبیعی، علم الهی ، حساب و هندسه و ضرب و قسمت، اشکال اقلیدس .

فن ثانی اندر احوال فلك، شناختن کواکب و طبع و مزاج هفت کوکب ، احوال منازل قمر ، نظر ستارگان به یکدیگر :

فن ثالث در فوائد نجوم و هندسه . فن رابع در نگاهداشتن تن درستی .

فن خامس اندر احوال زهرها و دفع مضرات آن .

فن سادس اندر احوال جماع .

فن سابع اندر علم جواهر .

فن ثامن اندر علم فراست مردم .

فن تاسع اندر عجایب ، عجایب زمان ، عجایب بحر ها ، نهر ها ، جویها کوهها، صحراها ، عجایب گوناگون .

فن عاشر اندر خواص و طبایع و منافع مردم ، وحش و سباع ، طیور ،

هوام و حشرات ، اشجار ، اثمار ، منافع نبات و ازهار .

فن حادی عشر اندر علم فلاحه .

فن ثانی عشر اندر انواع فواید علمی و عملی .

این کتاب را آقایان محمد تقی دانش‌پژوه و ایرج افشار مقابله و تصحیح

کرده اند .

۱۱۷ - ترجمه رساله اضحویه

فلسفه و عرفان شماره ۹ ، ۳۰ صفحه مقدمه ، ۹۶ صفحه متن ، ۴۰ صفحه تعلیقات ،

قطع ۲۴ × ۱۴ ، بها ۱۵۰ ریال .

رساله اضحویه را شیخ الرئيس ابوعلی سینا به گاه جوانی به نام ابوبکر

احمد بن محمد البرقی الخوارزمی نوشته است . این رساله را هفت فصل است و هر فصلی به بحثی اختصاص دارد بدین شرح : فصل اول در حقیقت معاد ؛ فصل دوم در اختلاف رایها در آن ؛ فصل سوم در ابطال مذاهبهای تباه ؛ فصل چهارم در آن چیز که از برای آن وی را مردم گویند ؛ فصل پنجم در آن چیزی که حقیقت مردمی است ؛ فصل ششم در آن که بودن معاد واجب است ؛ فصل هفتم در پدید کردن احوال مردم پس از مرگ .

مترجم این رساله از زبان عربی به زبان فارسی شناخته نیست .
آقای حسین خدیوچم آن را مقابله و تصحیح کرده و مقدمه‌ای مفصل و مفید درباره کتاب و شرح احوال ابوعلی سینا در آغاز آن آورده است .

۱۱۸ - گل و نوروز

زبان و ادبیات فارسی شماره ۲۰ ؛ ۳۳ صفحه مقدمه ، ۲۸۸ صفحه متن ، ۷ صفحه فهرست ؛ قطع ۲۴ × ۱۷ جلد کالینگور ، بها ۲۵۰ ریال .

افسانه‌ایست منظوم از خواجوی کرمانی شاعر قرن هشتم هجری . خواجو را غیر از این ، داستانهای منظوم دیگر است بدین شرح : روضه الانوار ، کمال نامه ، همای و همایون ، گوهر نامه . گل و نوروز را آقای کمال عینی دانشمند تاجیکستان و ایران شناس شوروی با مقابله چند نسخه خطی قدیمی تصحیح کرده است .

۱۱۹ - ولایات دارالمرزایران

گیلان

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۳۹ ، ۳۲ صفحه مقدمه ، ۵۶۱ صفحه متن ، ۱۰۰ صفحه فهرست اعلام و اماکن و مآخذ ، جلد کالینگور ، قطع ۲۴ × ۱۷ ، بها ۵۰۰ ریال .

این کتاب را راینو که در فاصله سالهای ۱۹۰۶ تا ۱۹۱۲ میلادی در سمت کنسولیاری بریتانیا در رشت می‌زیسته ضمن انجام وظیفه اصلی خویش با دقت و حوصله فراوان نوشته است . دارای بیست و دو فصل است و هر فصلی به بیان اوضاع شهری یا شهرکی از سرزمین گیلان اختصاص دارد .

به آخر کتاب ۱۲۲ صفحه نقشه و تصویر از پلها ، راهها ، رودها ، کوهها، شهرها، دیهها ، خانهها ، بازارها ، مسجدها ، زیارتگاهها ، کرانه ، آثار باستانی، و برخی از سرشناسان گیلان جدا از متن افزوده شده است .
آقای جعفر خمami زاده این کتاب را از زبان فرانسوی به زبان فارسی برگردانده است .

۱۲۰ - سه رساله در اختراعات صنعتی

ساعت ، آسیا ، دستگاه روغن کشی

نتیجه الدوله

علم در ایران شماره ۱۵ ، ۱۶۰ صفحه متن، ۲۲ صفحه مقدمه ، ۴۶ صفحه حواشی و تعلیقات ، قطع ۲۴×۱۷ ، بها ۲۰۰ ریال .

محمد حافظ اصفهانی که ظاهراً در ربع آخر قرن نهم و نیمه اول قرن دهم می زیسته از صنعتگران و هوشمندان زمان خود ، صاحب تألیفات متعدد بوده است . از جمله آثار او سه رساله در چگونگی اختراع ساعت ، آسیا ، دستگاه روغن کشی است که روی هم نتیجه الدوله نام دارد . مؤلف پیش از ذکر هراختراع خود حکایاتی آورده که هم ذهن خواننده را برای پی بردن به چگونگی آن اختراع و فواید آن آشنا می کند ، و هم بر گیرایی و زیبایی مطلب می افزاید .

آقای تقی بینش مصحح کتاب ، تعلیقات مفصل و مفیدی به آخر کتاب افزوده است .

۱۲۱ - بدایع الوقایع (جلد دوم)

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۴۰ ، ۴۴۶ صفحه متن ، ۱۵ صفحه مقدمه ، قطع ۲۴×۱۷ ، جلد کالینگور ، بها ۴۰۰ ریال .

مجله اول این کتاب ذیل شماره ۸۴ این فهرست معرفی شده است . جلد دوم از گفتار بیستم آغاز می شود و به گفتار ۴۶ آخرین فصل کتاب پایان می پذیرد .

۱۴۲ - راماین (جلد اول)

زبان و ادبیات فارسی ، شماره ۲۱ ؛ ۴۹۶ صفحه متن ، ۵۱ صفحه مقدمه ، قطع ۱۷×۲۴ ؛ جلد کالینگور ؛ بها ۳۰۰ ریال .

راماین قدیم ترین حماسه منظوم سانسکریت و در ردیف کتب مقدس هندوان است . در این کتاب رام به عنوان انسان کامل یا بهترین بشر معرفی شده است . تاریخ تألیفش را به اختلاف از دویست تا پانصد سال پیش از میلاد نوشته اند و والمیکی سرائیده آن در شمار شاعران و دانایان بزرگ جهان جای دارد .

این داستان منظوم کهن بارها به نظم و نثر به زبان فارسی برگردانده شده و ترجمه امرسنکه از روی متن امر پرکاش که به سال ۱۸۷۷ میلادی (۱۲۹۴ هجری) در لکهنو طبع شده بهترین و زیباترین آنهاست . متن این ترجمه را آقای عبدالودود اظهر دهلوی دکتر ادبیات فارسی از دانشگاه تهران ، تصحیح کرده و به آخر آن واژه نامه مفصلی افزوده است که در پایان مجلد دوم خواهد آمد .

۱۴۳ - شیراز نامه

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۴۱ ، ۲۰۸ صفحه متن ، ۱۳ صفحه مقدمه ، ۵۴ حواشی و تعلیقات ، قطع ۱۷×۲۴ ، بها ۳۰۰ ریال .

مشمول است بر جغرافیای تاریخی شیراز به اختصار ، شرح حال برخی از اتابکان فارس و بعضی از وزیران و آثار آنها ، و ذکر علما و عرفای این دیار . شیراز نامه را ابوالعباس معین الدین احمد بن شهاب الدین ابی الخیر زerkوب شیرازی در حدود سال ۷۵۷ هجری قمری تألیف و به نام حاجی قوام الدین حسن مصدر کرده است .

این کتاب را آقای دکتر اسماعیل واعظ جوادی با مقابله چند نسخه معتبر تصحیح کرده است .

۱۲۴ - سه مقاله درباره حافظ ، خواجو ، بسحاق

زبان و ادبیات فارسی ، شماره ۲۴ ، ۱۳۳ صفحه ، قطع ۲۲×۱۵ ، جلد کالینگور .

چنانکه نام کتاب گویاست مشتمل است بر سه مقاله در احوال ابواسحاق اطعمه و فعالیتهای ادبی او ، احوال و آثار خواجوی کرمانی ، اندیشه های شاعر شیرین سخن حافظ شیرازی . این سه مقاله را به ترتیب عبدالغنی میرزایف ، کمال الدینی عینی ، دکتر محمد عاصمی دانشمندان تاجیکستان شوروی نوشته اند .

۱۲۵ - آفرینش و تاریخ (جلد چهارم)

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۴۲ ، ۲۴۰ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ، بها ۲۰۰ ریال .

مجلد سوم این کتاب ذیل شماره ۹۱ این فهرست معرفی شده است . جلد چهارم دارای فصول دوازدهم ، سیزدهم و چهاردهم ، پانزدهم و شانزدهم است ، و هر یک این فصلها متضمن مطالبی است به این شرح :

فصل دوازدهم در یاد کردن ادیان مردم روی زمین و نحلها و مذاهب هر کدام از اهل کتاب و جز ایشان .

فصل سیزدهم در چگونگی زمین و آبادیها و شماره اقالیم آن ، و چگونگی دریاها و رودخانه ها و شکفتیهای زمین و آفرینش .

فصل چهاردهم در یاد کرد انساب عرب و جنگهای مشهور ایشان به اختصار و ایجازی که در این کتاب هست .

فصل پانزدهم در یاد کرد مولد پیغمبر و منشأ وی و بعثت او تا هجرت .

فصل شانزدهم در وارد شدن پیغمبر به مدینه و غزوه های او تا هنگام وفاتش .

۱۲۶ - سمک عیار (جلد ۴)

زبان و ادبیات فارسی ۲۳ ، ۴۶۶ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ، بها ۲۰۰ ریال .

مجلدات قبلی این اثر نفیس ذیل شماره های ۵۲ و ۷۰ و ۷۹ این فهرست معرفی شده اینک جلد چهارم و آخرین جلد این کتاب که به تصحیح استاد دکتر پرویز خانلری چاپ شده است .

۱۲۷ - گره سازی در هنر معماری ایران

هنر در ایران شماره ۱، ۲۴ عکس، سه صفحه مقدمه و فهرست، بها ۱۰۰ ریال. مشتمل بر ۲۴ طرح مربوط به یکی از فنون معماری است که اصطلاحاً گره سازی خوانده می شود. این طرحها به صورتی زیبا در چند رنگ، به قطع ۲۳۲ × ۰۰ میلی متر چاپ، و هریک جداگانه بر روی کارتی الصاق شده است. طومار این طرحها از آن حاج محمد علی فصحتی یکی از استادان زبردست معماری شیراز است که افراد خانواده اش از چندین نسل پیش، در این فن مهارت و شهرت داشته اند و اکنون نیز خود فرزندش عبدالعلی فصحتی به یاری استادان دیگر این هنر را ادامه می دهند. عسکهای رنگی این طرحها را آقای کرامت رعنا حسینی فراهم آورده است.

۱۲۸ - بخشی از تفسیری کهن

زبان و ادبیات فارسی شماره ۲۴، ۱۶۶ صفحه متن، ۴۸ صفحه مقدمه، ۵۶ صفحه لغات و ترکیبات، ده صفحه فهرست؛ قطع ۲۴ × ۱۷، جلد کالینگور، بها ۲۵۰ ریال.

مشتمل است بر دو پاره تفسیر و ترجمه قرآن کریم. پاره نخستین بخشی است از تفسیری ناتمام بر سوره بقره از آیه ۸۷ تا آیه ۲۷۴؛ و پاره دوم نیز ترجمه ایست از همین آیه های همین سوره. به ظن قریب به یقین انشای آن قبل از چهار صد هجری است و از این رو از نظر برخی واژه ها و ترکیبات زبان فارسی در نهایت امتیاز و اعتبار است. این کتاب عزیز را آقای دکتر محمد روشن تصحیح کرده است.

۱۲۹ - ترجمه احیاء علوم الدین

فلسفه و عرفان شماره ۱۰، ۲۶ صفحه مقدمه، ۴۰۲ صفحه متن، قطع ۲۴ × ۱۷ جلد کالینگور، بها ۲۵۰ ریال.

احیاء علوم الدین بزرگ ترین وارزنده ترین میراث علمی حجة الاسلام ابو حامد محمد غزالی طوسی است. این کتاب ارجمند جز به زبان فارسی به زبانهای فرانسوی، انگلیسی، اسپانیایی و چند زبان زنده دیگر برگردانده شده است. مؤید الدین محمد خوارزمی نخست کس است که در سال ۶۲۰

هجری به فرمان شمس‌الدین ایلمتتمش پادشاه فارسی دان هند و حمایت وزیر دانشمندش ابوسعید محمد جنیدی آن را از تازی به فارسی درآورده است .
اساس احیاء علوم الدین بر چهار ربع است بدین شرح : ربع عبادات ده کتاب ؛ ربع عادات ده کتاب ؛ ربع مهلکات ده کتاب ، ربع منجیات ده کتاب .

آقای حسین خدیو جم با دقت و مواظبت تمام با مطابقه کلیه نسخه‌های خطی شناخته شده ترجمه فارسی ، تصحیح کرده و زندگینامه مؤلف را به صورتی دلنشین و زیبا در آغاز کتاب آورده است .

۱۳۰ - تحفة الاخوان

فرهنگ عامه شماره ۵ ؛ ۱۳۴ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ جلد کالینگور ، بها ۱۲۰ ریال .

در بیان اصول و تشریح نکات و دقائق مسلک فتوت و آداب فقیان است و معصوم بن عبدالله بن الحسین الکاشی نوشته است . يك مقدمه ، ده باب و يك خاتمه دارد و مقدمه کتاب خود مشتمل بر چهار فصل است بدین شرح :
فصل اول در بیانان حقیقت فتوت ؛ فصل دوم در بیان منبع و مظهر آن ؛ فصل سوم در بیان مآخذ فتوت و مبداء این طریقت ؛ فصل چهارم در مبادی و مبانی آن .

ابواب ده گانه تحفة الاخوان نیز بدین قرار است :

باب اول در توبه ؛ باب دوم در سخا ؛ باب سیم در تواضع ؛ باب چهارم در امن ؛ باب پنجم در صدق ؛ باب ششم در هدایت ؛ باب هفتم در نصیحت ؛ باب هشتم در وفا ؛ باب نهم در آفات فتوت و قوادح مروت ؛ باب دهم در فرق میان فقی و مفتی و مدعی .

خاتمه کتاب نیز مشتمل بر سه فصل ذیل است :

فصل اول در طریق اکتساب فتوت ، فصل دوم در خصایل اصحاب فتوت و سایر وطرائق ایشان ؛ فصل سوم در خدمت و ضیافت .
این کتاب را آقای دکتر محمد دامادی تصحیح و تعلیق کرده است .

۱۳۱ - واژه نامه گزیده های زاداسپریم

واژه نامه های پهلوی شماره ۸، ۱۷، صفحه مقدمه، ۲۲۴ متن، ۵۲ صفحه فهرست قطع ۱۷×۲۴، بها ۵۰۰ ریال.

وچینکهای زاتسپریم، یاگزیده های زاداسپریم، نامه ایست پهلوی که ازسه کتاب ترکیب یافته، و از نظر تنوع مطالب همه کتاب را می توان به چهار پاره تقسیم کرد.

پاره نخستین شامل سه بخش است مربوط به اختلاف هرمزد و اهریمن، آفرینش و آغاز نبرد دوین.

پاره دوم به زندگی انوشه روان زردشت مربوط است و بیست و دو بخش دارد. به دنبال زندگی نامه زردشت اندرز نامه ای کوتاه، و مطلبی در پاره تقسیمات اوستا در دو بخش آمده است. این دو پاره کتاب اول زاد اسپریم را تشکیل می دهد. مطالب تنها پاره کتاب دوم درباره سازش یا ترکیب مردمان است از تن، جان و روان و آنچه پس از مرگ به مردم رسد. این پاره شامل پنج بخش است.

کتاب سوم يك پاره دارد و این پاره خود شامل دو بخش است درباره پانیاں جهان رستاخیز و فرشکرد.

زاد اسپریم به معنای آزاد گل، از هیربدان بزرگ زردشتی است که در آغاز اسلام می زیسته است.

۱۳۲ و ۱۳۳ فرهنگ اصطلاحات پزشکی (جلد اول و جلد دوم)

فرهنگهای علمی و فنی شماره ۴، ۵۱۲ صفحه، قطع ۱۷×۲۴

در این کتاب واژه های گوناگونی که در کتب مختلف پزشکی به عنوان معادل واژه های فرانسوی و انگلیسی به کار رفته، صرف نظر از فارسی سره، یا عربی بودن آنها یکجا جمع آمده است. این مجلد دوشیمه نیز دارد. در پیوست شماره يك اسما و صفات لاتین و نیز اسماء یونانی (در دو حالت فاعلی و مضافه) تصریف شده اند و در پیوست شماره دوم درباره ترجمه واژه های علمی بحثی شده و برای برخی پیشوند ها و پسوند های پزشکی و واژه های مشتق از آنها معادل هایی پیشنهاد شده است. این کتاب را آقای محمد طباطبائی تألیف کرده است.

۱۳۴ - لطائف الحکمة

فلسفه و عرفان ایران ، شماره ۱۱ ؛ ۱۵ صفحه مقدمه ، ۲۹۰ صفحه متن ، ۲۶۴ صفحه تعلیقات و فهرست لغات ؛ قطع ۲۴×۱۷ جلد کالینگور ؛ بها ۴۵۰ ریال .

لطائف الحکمة از جمله آثار دانشمند نامور ایران سراج‌الدین محمود ارموی است که به عزالدین کیکاووس بن کیخسرو اهدا کرده است . مؤلف در قرن هفتم می‌زیسته و در فقه و تفسیر قرآن و حدیث ، زبان و ادبیات عرب ، حکمت و نجوم ، علوم طبیعی ، معرفه النفس و بعضی از علوم دیگر دانا بوده است . این کتاب شامل دو قسمت است : حکمت علمی و حکمت عملی . حکمت علمی دارای هفت باب است و در آن‌ها از علم ، انواع علوم ، اثبات آفریدگار ، معرفت روح و غیره بحث شده است . قسم دوم به حکمت عملی شامل اخلاق ، تدبیر منزل ، سیاست مدن یا آداب کشور داری اختصاص دارد . این اثر ارجمند را آقای دکتر غلامحسین یوسفی استاد دانشگاه مشهد با مقابله سه نسخه کهن تصحیح نموده است .

۱۳۵ - تاریخ سلاطین صفویه

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۴۳ ، ۱۱۷ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ جلد کالینگور ؛ بها ۱۲۰ ریال .

کتابی است کم‌حجم امام‌مبشر که در آن به ایجاز از زندگی شاه‌طهماسب ، شاه اسماعیل ثانی ، شاه سلطان محمد خدابنده ، شاه عباس بزرگ ، شاه صفی ، شاه عباس ثانی ، شاه سلیمان ، و برخی مطالب دیگر سخن رفته است . مؤلف آن میرزا محمد معصوم است و دکتر امیر حسن عابدی از روی نسخه منحصراً به فرد مضبوط درموزه حیدرآباد هند ، تصحیح و برای چاپ آماده کرده است .

۱۳۶ - ترجمه صور الکواکب

علم در ایران شماره ۱۶ ؛ ۴۶۵ صفحه متن و تعلیقات ، ۱۷ صفحه مقدمه ، قطع ۲۴×۱۷

صور الکواکب از امهات کتاب در فن ستاره‌شناسی و صور فلکی است که خواجه عبدالرحمن صوفی در سال ۳۵۳ هجری قمری برابر ۹۶۴ میلادی ،

درشیراز به زبان تازی برای عضدالدوله دیلمی نوشته است. این کتاب را ابو جعفر محمد بن محمد بن حسن ملقب به خواجه نصیرالدین مشهور به خواجه طوسی (متولد به روز سه شنبه ۱۱ جمادی الاول ۵۹۷ هجری، متوفی به روز دوشنبه ۱۸ ذوالحجه ۶۷۲ قمری) ترجمه فرموده و نسخه‌ای از آن به خط او به جاست که در کتابخانه ایاصوفیه مضبوط است.

ترجمه صور الکواکب را آقای معزالدین مهدوی تصحیح کرده و مقدمه و تعلیقاتی بر آن افزوده است.

گفتنی است که این کتاب قبلاً از روی نسخه خط خواجه نصیرالدین به طریقه عکسی وسیله بنیاد فرهنگ ایران انتشار یافته است. (رجوع شود به شماره ۷۱).

۱۳۷ - قانون ادب (جلد سوم)

فرهنگهای تازی به پارسی شماره ۷؛ از صفحه ۱۰۷۵ تا ۱۸۶۹؛ قطع ۱۷×۲۴ جلد کالینگور، بها ۵۰۰ ریال.

مجله اول این کتاب ذیل شماره ۱۰۸ و مجلد دوم ذیل شماره ۱۱۵ این فهرست معرفی شده. جلد سوم آخرین مجلد این کتاب ارجمند است که از حرف غ، آغاز شده و به حرف دی، پایان یافته است.

۱۳۸ - نامه های عین القضاات همدانی (جلد دوم)

فلسفه و عرفان ایران، شماره ۱۲؛ ۴۲ صفحه مقدمه، ۴۸۸ صفحه متن، قطع ۱۷×۲۴ جلد کالینگور، بها ۴۰۰ ریال.

جلد اول این کتاب ذیل شماره ۷۳ این فهرست معرفی شده. در این مجلد برخی دیگر از نامه‌های عین القضاات که گنجینه نفیسی است از شاهکارهای ادب و عرفان فارسی (نامه‌های ۶۵ تا ۱۲۷) درج شده است.

۱۳۹ - ایتر پرسیکوم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۴۳ : ۱۲۲ صفحه متن و فهرست ؛

۱۶ صفحه مقدمه ؛ قطع ۲۴×۱۷

رودلف دوم امپراتور آلمان ، اشتنان کاکاشفن زالان کمنی را برای برقراری روابط دوستانه بسفارت به دربار شاه عباس کبیر فرستاد . او بایک منشی و همراهانش از راه روسیه وارد ایران شد . اشتنان کاکاش ، درلنگرود بیمار شد و به ژرژتکتنا فن دریابل منشی اش وصیت کرد که پس از مرگ وی مأموریتش را دنبال کند . منشی پس از درگذشت او به قزوین آمد و چون در آن هنگام شاه عباس در تبریز بود ، به آنجا رفت . وی پس از بازگشت به وطن گزارش سفر خود را نوشت و روز ۸ ژانویه سال ۱۶۰۵ تقدیم رودلف کرد . کتاب ایتر پرسیکوم ترجمه این سفر نامه است که آقای محمود تفضلی ترجمه کرده است .

۱۴۰ - دستور زبان فارسی

زبان و ادبیات فارسی شماره ۲۵ ، ۳۷۸ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ، بها ۲۵۰ ریال .

این کتاب به آیینی نو ، در دستور زبان فارسی تألیف شده . شش بخش دارد . در بخش اول انواع جمله ، گزاره (فعل) ، نهاد (فاعل) ، اسم ، ضمیر ، حروف و برخی مباحث دیگر بشرح آمده ، و در بخش دوم از اجزای جمله ، ساختمان کلمه ، صفت ، ضمیر ، رابطه ، اجزای جمله بایکدیگر ، ساختمان جمله های مرکب ، تجزیه و ترکیب جمله ها ، سخن در میان آمده است .

بخش سوم به بحث در نحو فارسی ، و بخش چهارم به بحثی درباره ریشه پسوند مصدر در زبانهای فارسی اختصاص یافته است . در بخش پنجم نکته هایی درباره زبان فارسی ، و در بخش ششم نکته هایی در باره فصاحت زبان فارسی بیان شده است .

این کتاب بدیع را آقای دکتر پرویز ناتل خانلری تألیف فرموده است .

۱۴۱- مقصد الاقبال

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۴۵؛ ۱۷۶ صفحه متن و فهرست به علاوه ۱۶ صفحه عکس مزارها، گنبدها و رواقها در آخر کتاب، قطع ۱۷×۲۴؛ بها ۲۰۰ ریال

در دوره تیموریان به اشارت سلطان ابوسعید گورکانی که به عارفان و صوفیان محبت خاص داشته، تألیف شده است. سه باب دارد: باب اول در ذکر مراقب جمعی از اکابر اولیا که در هرات و توابع آن مدفونند؛ باب دوم در ذکر جماعتی که در اندرون قبه الاسلام هرات به اسم و لقب شهرت دارند؛ و باب سوم در ذکر جماعتی از اولیا که بعد از وفات امیر تیمور گورکان در هرات وفات یافته اند.

مقصد الاقبال را امیرسید عبدالله الحسینی الهروی مشهور به اصیل الدین واعظ در سنه ۸۶۴ نوشته، و عبدالله بن ابوسعید هروی در سال ۱۱۹۸ بر آن تعلیقی افزوده است. در این تعلیق احوال عارفانی که تا قرن دوازدهم در هرات مدفون شده اند به شرح آمده. مصحح و محشی کتاب آقای مایل هروی افغانی است.

۱۴۲- واژه نامک

۳۵۷ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، جلد کالینگور، بها ۳۰۰ ریال

در معنی و شرح واژه های دشوار شاهنامه است با ذکر شواهد اصیل. عبدالحسین نوشین تألیف فرموده (مؤلف در اردیبهشت سال ۱۳۵۰ در مسکو در گذشته است) و از همه فرهنگهایی که تاکنون در باره لغات مشکل شاهنامه نوشته شده درست تر، پاکیزه تر و مفصل تر است.

۱۴۳- اساطیر ایران

فرهنگ ایران باستان، شماره ۱، ۲۶۴ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، کالینگور بها ۳۰۰ ریال

اولین اثری است به زبان فارسی درباره اساطیر ایران، به کمال آراستگی و پاکیزگی و زیبایی. در سه فصل کتاب در باره آمیختگی سپند

مینو و زدار مینو ، آمدن اهرمن بر آفرینش ، کردارهای بزرگ ایزدان مینوی ؛ بدکرداری اهرمن و دیوان ، داستان جم ، زندگی ذرشت ، یادگار زیربان ، هزاره اوشیدرماه و سوشیانس ، رستاخیز تن پسین- و بسیار مطالب دیگر سخن در میان آمده است .
این کتاب پر ارج را آقای دکتر مهرداد بهار تألیف کرده است .

۱۴۴ - تاریخ بخارا

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۴۶ ؛ ۴۴۶ صفحه قطع ۱۷×۲۴ جلد کالینگور ، بها ۳۵۰ ریال

در تاریخ و جغرافیای شهرستان بخارا است از شهرها ، قصبات روستاها رردها ، گوها ، و ذکر احوال علما و قضات و حوادث و اتفاقات این ناحیه .
تاریخ بخارا را ابوبکر محمد بن جعفر النرشخی (۲۸۶-۳۴۸) به زبان تازی تألیف فرموده و به سال ۳۳۲ هجری به ابومحمد نوح بن نصر سامانی تقدیم کرده است .

دو قرن پس از تألیف ، ابو نصر احمد بن محمد بن نصر القباوی ، آن را به زبان فارسی برگردانده ، مطالبی بر آن افزوده ، و محمد ابن زفر بن عمر آن را مختصر و اصلاح کرده است . استاد عالی قدر ، جناب مدرس رضوی متن این کتاب را تصحیح فرموده و مقدمه مفصلی بر آن افزوده است .

۱۴۵- نسوی نامه

علم در ایران شماره ۱۷ ، ۲۱۰ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، بها ۲۵۰ ریال

نسوی نامه مضمون تحقیق در آثار ریاضی علی بن احمد نسوی است .
این دانشمند بزرگ ایرانی که اروپائیان از آثار کم نظیرش بهره ها یافته اند در قرن پنجم قمری می زیسته ؛ در منطق و فلسفه و طب و به تخصیص درهندسه و نجوم مبتکر و متبحر بوده است .

نسوی نامه حاصل پژوهشهای عمیق آقای ابوالقاسم قربانی استاد ریاضیات

است .

۱۴۶ - راماین (جلد دوم)

زبان و ادبیات فارسی، شماره ۲۶؛ ۴۰۶ صفحه، قطع ۲۴×۱۷، جلد کالینگور، بها ۳۰۰ ریال

دنباله داستان است که در آخر این مجلد پایان می‌پذیرد. (رجوع کنید به شماره ۱۲۰)

۱۴۷ - آفرینش و تاریخ (جلد پنجم)

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، شماره ۴۷، ۲۷۶ صفحه، قطع ۲۴×۱۷، بها ۳۰۰ ریال

ترجمه بخش دیگری است از کتاب معتبر البدء والتاریخ اثر طهر بن طاهر المقدسی. (جلد سوم ذیل شماره ۹۱ و جلد چهارم ذیل شماره ۱۲۵ این فهرست معرفی شده است.) این مجلد چهار فصل ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰ کتاب را در بردارد. در فصل هفدهم از خلق و خوی پیغمبر اکرم، پدر و مادر و اجداد او، همسران، دختران، نوادگان سخن در میان آمده؛ در فصل ۱۸ مختصر احوال افاضل یاران حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله بیان شده و در دو فصل دیگر فرق مختلفه، و مدت خلافت صحابه و برخی حوادث دیگر به شرح آمده است. مجلد پنجم این کتاب را نیز دکتر شفیمی کدکنی به فارسی برگردانده است.

۱۴۸ - تاریخ طبری یا تاریخ الرسل والملوک (جلد اول)

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، شماره ۴۸؛ ۳۶۵ صفحه، قطع ۲۴×۱۷، بها ۲۵۰ ریال

تاریخ طبری اثر محمد بن جریر طبری از مآخذ کهن و معتبر است و مورخان که پس از زمان تالیف این کتاب عظیم به نوشتن تاریخ پرداخته‌اند همه و همه از تاریخ طبری استفاده کرده‌اند. تاریخ طبری مفصل، و مجلد اول مشتمل است بر شرح خلق عرش و فرش، هیوط آدم، زندگی نوح و ابراهیم و اسماعیل و داود و سلیمان و ایوب و شعیب و یعقوب و یوسف

و خضر و موسی ؛ و اقوالی در باره اقوام عاد و ثمود و لوط و بسیار مطالب دیگر .

تاریخ طبری را آقای ابوالقاسم پاینده ترجمه کرده است .

۱۳۹ - گلستان هنر

زبان و ادبیات فارسی ، شماره ۳۷ ؛ ۶۲ صفحه مقدمه ، ۲۱۶ صفحه متن ،

نمونه خطوط خوشنویسان ، قطع ۱۷×۲۴ ، بها ۳۵۰ ریال

تألیف قاضی میر احمد منشی قمی ، این کتاب در باره خط و شرح زندگی خوشنویسان نامی است . چهار فصل ، و هر فصلی به بحثی اختصاص دارد بدین شرح :

فصل اول در ذکر خط ثلث و پیدا شدن آن .

فصل دوم در ذکر خوشنویسان تعلیق .

فصل سوم در ذکر خوشنویسان نسخ تعلیق .

فصل چهارم در ذکر احوال خوشنویسان

و خاتمه کتاب در باب جدول و تذهیب و رنگها

آقای احمد سهیلی خوانساری مصحح کتاب مقدمه گویا و مفصلی بر آن

نوشته که خود کتابی مفید و جداگانه است . در این مقدمه از تاریخ پیدایی خط عربی و فارسی ، تاریخ نقاشی و نقاشان مشهور ، و شرح احوال مؤلف کتاب سخن رفته است .

۱۵۰ - طوطی نامه (جواهر الاسعار)

زبان و ادبیات فارسی شماره ۲۸ ؛ ۷۲۰ صفحه ۱۷×۲۴ ، بها ۴۰۰ ریال

عماد بن محمد الثغری در فاصله بین سالهای ۷۱۳ تا ۷۱۵ تألیف ،

و به خزانه کتب علاءالدین محمدشاه از سلاطین خلجی ، تقدیم کرده است .

موضوع کتاب قصه است مجموعه داستانهای کوتاه و مرتبط و تمامشان در

فریبکاری زنان . داستان را طوطی در مدت پنجاه و دو شب به قصد انصراف زنی

از خیانت کردن به شوهرش ، گفته است . این کتاب آموزنده و سرگرم کننده

را آقای شمس الدین آل احمد تصحیح کرده و مقدمه ای مفصل و بس شیرین و

دلنشین بر آن نوشته است .

۱۵۱ - تاریخ طبری ، جلد دوم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۴۹ ، قطع ، ۲۴×۱۷ ، بها ۲۵۰ ریال
بخش دیگری است از تاریخ عظیمی که محمد بن جریر طبری نوشته
و آقای ابوالقاسم پاینده ترجمه کرده است .

در این مجلد زندگی و کارهای کیقباد ، داود و سلیمان ، دارای بزرگ
شاهان اشکانی ، اردشیر ، شاپور ، بهرام ، نرسی ، هرمز ، شاپور ذوالاکتاف
یزدگرد ، بهرام ، انوشیروان ، شیرویه پوران دخت ، آذرمیدخت در بیان آمده
و از تولد حضرت رسول خدا صلی الله علیه وسلم و بسیار مطالب دیگر سخن رفته
است .

۱۵۲ - تورکستان نامه ، جلد اول

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۵۰ ؛ ۶۷۲ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ؛
بها . . . ریال

تألیف واسیلی ولادیمیرویچ بارتولد (۱۸۶۹-۱۹۳۰) مورخ و محقق
روسی است . اثری است عمیق و دقیق در تاریخ آسیای میانه که ضمن آن حرکت
قبایل صحرائین ترک به منظور مهاجرت و تسخیر و تصرف اراضی تازه ؛ اوضاع
آسیای میانه پیش از حمل مغول ، موجبات هجوم مغول ، جغرافیای ماوراءالنهر ،
آسیای میانه پیش از قرن دوازدهم میلادی ، و بسیار مطالب دیگر بشرح آمده
است .
این کتاب عظیم و مفصل را آقای کریم کشاورز به زبان فارسی درآورده
است .

۱۵۳ - مجموعه سخنرانیهای سومین کنگره تحقیقات ایرانی

زبان و ادبیات فارسی ، شماره ۲۹ ؛ ۷۵۰ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ، بها ۵۰۰ ریال
متن ۳۲ خطابه از خطابه هایی است که دانشمندان ایرانی و خارجی
در سومین کنگره تحقیقات ایرانی ایراد کرده اند . سومین کنگره تحقیقات
ایرانی از ۱۱ تا ۱۶ شهریور ۱۳۵۱ در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
برپا گردیده و در این کنگره جمعا ۱۵۸ خطابه ایراد شده است . تهیه و تنظیم
این مجموعه را آقای محمد روشن برعهده داشته اند .

۱۵۴- ترجمه احیاء علوم الدین جلد دوم

فلسفه و عرفان ایران شماره ۱۳، ۵۷۴ صفحه، قطع ۱۷×۲۴ بها ۲۵۰ ریال
ذیل شماره ۱۲۹ جلد اول این کتاب به تفصیل شرح داده شده است

۱۵۵- ترجمه تاریخ طبری جلد سوم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۵۱ قطع ۱۷×۲۴ بها ۲۵۰ ریال
ذیل شماره ۱۴۸ و ۱۵۱ جلد های اول و دوم این مجموعه شرح داده شده است.

۱۵۶- تاریخ زبان فارسی (جلد دوم)

زبان شناسی ایرانی شماره ۷، ۳۵۰ صفحه، قطع ۱۷×۲۴ بها ۳۰۰ ریال
دکتر پرویز ناتل خانلری نوشته و تا این زمان در این موضوع کتابی
بدین فخامت و عظمت انتشار نیافته است. در این مجلد درباره زبانهای پهلوی
فارسی دری، گویشهای دیگر ایرانی نو، فارسی به خطهای غیر عربی، تحول
واکها از مرحله باستان تا فارسی امروز، دوره های سه گانه تحول و تکامل
فارسی دری، ریشه و ماده فعل، ساختمان فعل، و بسیاری مطالب دیگر به شیوه ای
بدیع سخن رفته است.

۱۵۷- آفرینش و تاریخ جلد ششم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۵۱، ۱۴۹ صفحه، قطع ۱۷×۲۴ بها
۱۵۰ ریال

جلد های سوم و چهارم و پنجم این کتاب نیز قبلاً شرح داده شده است

۱۵۸- ترجمه تاریخ طبری جلد چهارم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۵۵، قطع ۱۷×۲۴، بها ۲۵۰ ریال
جلد های قبلی این کتاب در همین مجموعه شرح داده شده اند.

۱۵۹ - نشریه بنیاد فرهنگ ایران ، جلد دوم

۸۶ صفحه ، به زبانهای اروپائی ، قطع ۲۴×۱۷ بها ۱۵۰ ریال

جلد اول این نشریه که شامل مقالاتی از ایران شناسان خارجی و محققان ایرانی بود ذیل شماره ۴۸ این نشریه معرفی گردید ، جلد دوم شامل مقالاتی

است از : احمد تفضلی - W. J. Fishel - W. Lontz -

H. W. - Bailey - H. Humbach - V. Machek -

J. Gershevitch -

۱۶۰ - نامه‌های شاه عباس جلد اول

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۵۴ قطع ۲۴×۱۷ : بها ۳۵۰ ریال

بیانگر تاریخ مختصر ایران است در فاصله سالهای ۹۸۵ تا ۱۰۳۱ هجری قمری ، همراه با اسناد و مکاتبات رسمی . در این برهه از زمان دوتن از خاندان صفوی بر ایران فرمانروا بودند : شاه محمد خدا بنده و پسرش شاه عباس کبیر .

در این کتاب بجز اسناد مربوط به شاه محمد خدا بنده ، اسناد يك قسمت از حیات سیاسی و نظامی شاه عباس ، به تخصیص روابط وی با ازبکان از سالهای نخستین سلطنت و جنگهای وی با امیران ازبك درج شده است .

سندهای این کتاب را آقای دکتر عبدالحسین نوایی فراهم و برای طبع آماده فرموده است .

۱۶۱ - مجموعه رسائل خواجه عبدالله انصاری

فلسفه و عرفان ایران ، شماره ۱۴ : ۳۰۶ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ، جلد کالینگور ، بها ۲۵۰ ریال

از آثار ابو اسماعیل عبدالله بن ابی منصور محمد الانصاری الهروی است که روز جمعه دوم شعبان ۳۹۶ هجری در هرات تولد یافته و مردی صوفی و محدث بوده است . مجموعه رسائل خواجه عبدالله ۴۲ فصل دارد که همه خواندنی است . این کتاب را آقای محمد شیروانی مقابله و تصحیح و برای طبع آماده کرده است .

۱۶۲ - جوامع الحکایات و لوامع الروایات

جلد اول از قسم سوم

زبان و ادبیات فارسی شماره ۳۰، ۳۴۵ صفحه متن و ۱۳۹ صفحه مقدمه، قطع ۱۷×۲۴، جلد کالینگور، بها ۳۵۰ ریال

جوامع الحکایات و لوامع الروایات اثر گرانقدر سدید الدین محمد بن محمد عوفی بخارایی است. (تولد میان سالهای ۵۶۷ تا ۵۷۲) وی پنج سال در کار تألیف آن رنج برده و به پیشگاه شمس الدین ایلتمش تقدیم کرده است. مشتمل است بر چهار قسم به این شرح :

قسم اول در معرفت آفریدگار و معجزات انبیا و کرامات اولیا و تواریخ سلوک و خلفا.

قسم دوم در بیان اخلاق حمیده و سیر مرضیه.

قسم سوم در بیان اخلاق مذموم.

قسم چهارم در بیان احوال عباد و عجایب بحار و بلاد و طبایع حیوانات.

هر قسم بیست و پنج باب و روی هم ۲۱۱۳ حکایت دارد. در این حکایات از تمام مسایل مربوط به تاریخ تمدن و ادبیات و اخلاق و علوم جهان اسلام بحث و گفتگو شده است.

بانوی فاضل دکتر بانو مصفا (کریمی) بادقت و آگاهی تمام مقابله و تصحیح فرموده است.

۱۶۳ - تاریخ طبری یا تاریخ الرسل والملوک (جلد پنجم)

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، شماره ۵۵ : ۵۰۲ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، جلد کالینگور، بها ۲۵۰ ریال

دنباله مطالب مجلدات قبل است. در این جلد وقایع سالهای چهاردهم تا ۳۲ هجری به شرح آمده است : از جمله فتح بیت المقدس، جنگه جولوا، فتح شوشتر، فتح مصر و اسکندریه، جنگه نهاوند، فتح ری و گرگان و طبرستان، و کرمان و سیستان و مکران، کشته شدن عمر، کشته شدن هرمزان،

سبب قتل یزدگرد . و دیگر مطالب .

این مجلد را نیز آقای ابوالقاسم پاینده از زبان تازی به زبان پارسی برگردانده است .

۱۶۴ - مثلها و اصطلاحات گیل و دیلم

. فرهنگ عامه ، شماره ۶ ؛ ۳۰۲ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۲۵۰ ریال .

حاصل چند سال کوشش مداوم آقای محمود پاینده ، و مشتمل بر ۱۳۰۰ مثل یا اصطلاح رایج بین مردم شرق گیلان است که مؤلف میان چندین هزار مثل و اصطلاح ، بادقت و حوصله زیاد انتخاب کرده است . برگردان فارسی مثلها و اصطلاحات نیز آمده تا درك معانی آنها بر خواننده دشوار نماند .

۱۶۵ - ترکستان نامه ، جلد دوم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۵۶؛ ۶۴۶ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ جلد کالینگور ، بها ۴۵۰ ریال

قسمت آخر کتاب است که بارتولد محقق و مورخ روسی در تاریخ آسیای میانه نوشته است (رجوع کنید به شماره ۱۵۲) .
در این مجلد حوادث مربوط به قراخانیان ، و خوارزمشاهیان ، و جنگها و فتوحات چنگیز خان و بازماندگانش ، و اوضاع ترکستان به گاه غلبه مغولان به شرح آمده است .

۱۶۶ - تاریخ خانی

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۵۷ ؛ ۳۹۱ صفحه مقدمه ، ۳۹۲ صفحه متن ، ۳۲ صفحه تعلیقات و اضافات و فهرست . قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۳۰۰ ریال

تألیف علی بن شمس الدین بن حاجی حسین لاهیجی ، و شامل تاریخ حوادث چهل ساله گیلان از ۸۸۰ تا ۹۲۰ هجری قمری است . به فرمان سلطان احمدخان ، یکی از سلاطین کیانی گیلان تألیف شده و تنظیم و تدوینش از

نیمه محرم ۹۲۱ ، ثانیه صفر ۹۳۲ مدت گرفته است .

این کتاب را جناب دکتر منوچهر ستوده مقابله و تصحیح و تهیه کرده است .

۱۶۷ - تفسیری بر عشری از قرآن مجید

زبان و ادبیات فارسی ، ۳۱ : ۴۸۵ صفحه متن ، ۸۴ مقدمه ، قطع ۲۴×۱۷ ، جلد کالینگور ، بها ۴۰۰ ریال
تفسیری است کهن مضبوط در کتابخانه موزه بریتانیا ؛ مؤلف و کاتب و تاریخ کتابش معلوم نیست ، به ظن قوی یکی از مفسران اهل سنت در نیمه قرن چهارم تألیف کرده است .

مشمول بر ترجمه و تفسیر جزوهای ۱۶-۱۷-۱۸ قرآن کریم است از آیه ۷۶ سورة الکف تا واسطه آیه ۲۳ سورة الفرقان . این تفسیر از نظر زبان شناسی و واژه های کهنه و اصل آمده در آن ، اعتبار و امتیاز خاص دارد . آقای دکتر جلال متینی استاد دانشمند ، متن این تفسیر منحصر به فرد را تصحیح و برای چاپ آماده کرده است .

۱۶۸ - دستور الافاضل

فرهنگهای نازی به پارسی شماره ۸ ، ۴۶۲ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ، جلد کالینگور ، بها ۴۰۰ ریال

پس از فرهنگهای : فرس اسدی (تألیف ، قبل از سال ۴۷۵) ، قواس (بعد از سال ۶۹۰ تألیف شده) ، وصاح الفرس مؤلف به ۷۲۷ ، کهن ترین لغتنامه به زبان فارسی است ؛ و در این فرهنگ بسیل و اژه هاست که در لغتنامه های مقدم و مؤخر آن نیست ، و از این نظر وجهات دیگر معتبر است . این لغتنامه را حاجب خیرات دهلوی به سال ۷۴۳ هجری نوشته و آرایش آن به ترتیب حروف الفباست بدین گونه که ذیل هر حرف واژه هایی که اولش آن حرف است ، به ترتیب تهجی آمده است .

دستور الافاضل را آقای دکتر نذیر احمد تصحیح و برای چاپ آماده کرده است .

۱۶۹ - تاریخ طببری یا تاریخ الرسل والملوک (جلد ۶)

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۵۸ : ۵۱۲ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ، جلد کالینگور ، بها ۲۵۰ ریال

دنباله مطالب مجلدات قبل است . در این جلد وقایع سالهای ۳۳ تا آخر
چهل هجرت به شرح آمده است ؛ از جمله : کشته شدن عثمان ، فرزندان
و همسران عثمان ، خلافت امیر مؤمنان علی بن ابیطالب علیه السلام ، جنگ
جمل ، بیعت مردم بصره با حضرت علی ؛ کشته شدن عمار یاسر ؛ کناره گیری
خوارج از حضرت علی و پادان وی و باز آمدنشان ، کشته شدن حضرت علی
و سبب آن ؛ همسران و فرزندان و سیرتهای حضرت علی علیه السلام .
این مجلد را هم آقای ابوالقاسم پاینده از زبان تازی به پارسی
برگردانده است .

۱۷۰ - احیاء علوم الدین (جلد سوم)

فلسفه و عرفان ایران ، شماره ۱۵ : ۵۳۶ صفحه متن ، قطع ۲۴×۱۷ ، جلد کالینگور ، بها ۲۵۰ ریال

رجوع کنید به شماره ۱۲۹ - این قسمت کتاب که حاصل دوران
بخنکی و وارستگی و درویشی ابو حامد محمد غزالی است ، شرح عجایب دل ،
ریاضت نفس ، آفت شهوت فرج و شکم ، آفتهای زبان ، آفتهای خشم و کینه و
حسد را متضمن است .

این بخش کتاب را نیز فاضل محترم آقای حسین خدیو بجم تصحیح و
برای طبع آماده فرموده است .

۱۷۱ - فرهنگ دارویی الا بنیه عن حقایق الادویه

فرهنگهای علمی و فنی ، شماره ۶ ، ۵۱۴ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ، جلد کالینگور ، بها ۴۵۰ ریال

در دو بخش است : بخش نخست به «فرهنگ داروها ، یا مفردات طبی»
و بخش دوم به «واژههای دشوار دارویی» اختصاص دارد .

در بخش اول پس از ذکر عنوان هر ماده عبارتی از الا بنیه عن حقایق

الادویه اثر پزرگه ابومنصور موفق بن علی الهروی ، به عنوان شاهد آمده ، سپس به شیوه فرهنگهای معتبر، تلفظ نامدارو به الفبای لاتینی ، و نام فرانسوی دارو ، و در آخر شرح دارو یاد شده است .
مؤلف این کتاب آقای منوچهر امیری است .

۱۷۲ - تاریخ مازندران

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۵۹ ، ۱۶ صفحه مقدمه ، ۱۳۸ صفحه متن و تعلیقات ، قطع ۱۷×۲۴ ؛ جلد گالینگور ، بها ۱۳۰ ریال
در ذکر خلقت عالم و آدم ، انبیاء ، شمه‌ای از ملوک فارس ، خلفای راشدین ، ائمه اثنی عشر ، خلفای بنی امیه ، خلفای بنی عباس ، سلاطین آل باوند ، و برخی مطالب دیگر است .
این کتاب را ملا شیخ علی گیلانی در سال ۱۹۴۴ هجری قمری نوشته و آقای دکتر منوچهر ستوده تصحیح و تحفیه کرده است .

۱۷۳ - تفسیر نسفی (جلد اول)

زبان وادبیات فارسی ، شماره ۳۲ ؛ ۵۰۰ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ بها ۳۵۰ ریال
این مرتبه سخن از تفسیری است که ویژگی‌هایی دارد که هم باشعر سازگار است و هم بانثر سازوار ، نثر این کتاب شهرین و شیواست و تمام هنرنمایی‌های شاعرانه در آن نمودار است . لذتی که در خواندن قرآن کریم برای هرقاری مؤمن حاصل می‌گردد ، در خواندن نثر این کتاب نیز چنین کیفیتی برای هر شخص فارسی زبان حاصل است .
این کتاب عزیز را آقای دکتر عزیز الله جوینی برای چاپ آماده کرده است .

۱۷۴ - ترجمه تاریخ طبری (جلد هفتم)

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۶۰ ، ۵۵۰ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، بها ۲۵۰ ریال .

در این مجلد از تاریخ طبری حوادث سالهای چهل و یکم تا شصت و پنجم هجری آمده و از قیام حسین بن علی و واقعه عاشورا و خلافت معاویه به تفصیل سخن رانده شده است .

این جلد را نیز آقای ابوالقاسم پاینده ترجمه و برای چاپ آماده نموده است .

۱۷۵ - شاه عباس (جلد دوم)

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۶۱ ، ۲۲۰ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، بها ۲۵۰ ریال .

در این کتاب از اسناد و نامه‌هایی سخن به میان آمده است که بین شاه عباس و دو تن از سلاطین عثمانی یعنی مراد ثالث ، و پسرش محمد ثالث مبادله شده است . این کتاب را نیز آقای دکتر عبدالحسین نوائی فراهم و برای طبع آماده فرموده است .

۱۷۶ - جوامع الحکایات و لوامع الروایات (جلد دوم)

زبان و ادبیات فارسی شماره ۳۳ ، ۵۷۲ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ جلد کالینگور ، بها ۳۵۰ ریال .

مجلد اول این کتاب گرانقدر که مشتمل بر حکایات و لطایف بدیع و دلنشین است ذیل شماره ۱۶۲ این فهرست معرفی شده است .
مصحح این اثر عظیم دکتر بانو مصفا (کریمی) است .

۱۷۷ - سمک عیار (جلد پنجم)

زبان و ادبیات فارسی ، شماره ۳۴ ، ۶۲۶ صفحه ؛ قطع ۱۷×۲۴ ؛ بها ۳۰۰ ریال .

مجلدات اول و دوم و سوم و چهارم این اثر بدیع و دلپذیر به ترتیب ذیل شماره‌های ۵۲ ، ۷۰ ، ۷۹ و ۱۱۲ این فهرست معرفی شده و این آخرین

مجلد این کتاب است؛ هرچند که داستان به سبب افتادگی نسخه منحصر بفرد خطی، ناتمام مانده است.

۱۷۸ - فرهنگ اصطلاحات حقوقی

فرهنگهای علمی و فنی شماره ۷؛ ۷۸۰ صفحه متن + ۱۰۳ فهرست و منابع، قطع ۱۷×۲۴، جلد کالینگور، بها ۷۰۰ ریال.

حاصل پژوهشهای وسیعی است که برای تنظیم یک دائرة المعارف حقوقی بکار رفته است. برای تدوین این اثر، همه مقررات قانونی کشور، اعم از آئین نامه، اساسنامه ها، عهدنامه ها، تصویبنامه ها؛ قوانین تمام دوره های قانونگذاری، و همه کتابهای حقوقی با دقت بررسی شده و پنجاه هزار واژه و اصطلاح حقوقی با معادلهای اصیل و درست فرانسوی آنها گرد آمده است. این کتاب زیر نظر عبدالحمید ابوالحمد، با همکاری ابوالفتح قطبی، و نعمت مختاری تدوین و تنظیم شده است.

۱۷۹ - مجموعه سخنرانیهای سومین کنگره تحقیقات ایرانی جلد دوم

زبان و ادبیات فارسی، ۳۵؛ ۵۵۵ صفحه قطع ۲۴×۱۷؛ جلد کالینگور؛ بها ۴۰۰ ریال.

متن ۲۵ خطابه دیگر از ۱۵۸ خطابه‌هایی است که دانشمندان ایرانی و خارجی در سومین کنگره تحقیقات ایرانی ایراد کرده‌اند. سومین کنگره تحقیقات ایرانی از ۱۱ تا ۱۶ شهریور ۱۳۵۱ در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران برپا گردید و برگزاری آن به عهده بنیاد فرهنگ بود. این مجموعه را نیز محمد روشن تنظیم و برای طبع آماده فرموده است. مجلد اول مجموعه سخنرانیهای سومین کنگره تحقیقات ایرانی ذیل شماره ۱۵۳ این فهرست معرفی شده است.

۱۸۰ - لغات و اصطلاحات فن کتاب سازی

زبان و ادبیات فارسی، شماره ۳۶؛ ۲۲۰ صفحه متن و اعلام، ۱۶

صفحه مقدمه قطع ۲۴×۱۷، جلد کالینگور، بها ۲۵۰ ریال.

شامل مطالبی است دربارهٔ کاغذسازی و انواع و رنگهای آن، جلد سازی و ابزارش؛ اسباب کتاب؛ خط و خطاطی؛ تذهیب و میناتور، پس از آن منظومه سواد الخط مجنون رفیقی و در آخر نمونه‌ای از خطها و تذهیبا آمده است، وOLF این کتاب مایل هروی است.

۱۸۱ - ترجمهٔ فرق الشیعه

فلسفه و عرفان ایران، شماره ۱۶؛ ۱۵۷ صفحه متن + ۲۸۳ صفحه مقدمه؛ قطع ۲۴×۱۷؛ جلد کالینگور؛ بها ۴۰۰ ریال.

فرق الشیعه ابو محمد حسن بن موسی گویا ترین و سادترین و درست ترین کتابی است دربارهٔ شیعه و تحولات آن در قرنهای نخستین اسلام. دکتر محمد جواد مشکور مترجم کتاب مقدمه‌ای مفصل و محققانه بر آن نوشته که حاوی زندگینامه نوبختی، کتابهای فرق الشیعه، دیگر تصنیفات نوبختی، دیگر فرقه‌های اسلام تا پایان قرن سوم هجری، و بسیار مطالب خواندنی و دانستی دیگر است. در آخر کتاب فهرست آیاتی از قرآن مجید (۴۸ آیه) و احادیث (۹۰ حدیث) که در متن کتاب است با فهرستهای دقیق و مفصل دیگر شده است.

۱۸۲ - معجم شاهنامه

فرهنگهای فارسی، شماره ۳؛ ۲۰۴ صفحه، قطع ۱۵×۲۲؛ جلد کالینگور؛ بها ۱۵۰ ریال.

در معنی واژه‌های دشوار شاهنامه است که محمد بن الرضا بن محمد بن علوی الطوسی در اواخر قرن نهم تألیف کرده است. به منظور فایده بیشتر، در پایان این فرهنگ، در ذیل شواهد لغت فرس از شاهنامه، و گزیده لغت شهنامه عبدالقادر نیز درج شده است.

این کتاب را آقای حسین خدیو جم تصحیح و تألیف و ترجمه کرده

است.

۱۸۳ - تاریخ طبری یا تاریخ الرسل والملوک

جلد هشتم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، ۶۲ ؛ ۴۶۷ صفحه ، قطع ۱۷ × ۲۴ ،
جلد کالینگور ، بها ۲۵۰ ریال .

مجلدات اول ، دوم ، سوم ، چهارم ، پنجم ، ششم ، هفتم این کتاب معتبر
ذیل شماره های ۱۴۸ ، ۱۵۱ ، ۱۵۵ ، ۱۵۸ ، ۱۶۳ ، ۱۶۶ ، ۱۷۴ این
فهرست معرفی شده و این جلد مشتمل بر وقایع مهم سال شصت و ششم تا سال
هشتاد و چهارم هجری است مترجم این مجلد نیز آقای ابوالقاسم پاینده است .

۱۸۴ - صوان الحکمه

فلسفه و عرفان ایران ، شماره ۱۷ ، ۷۴ صفحه مقدمه ، ۳۱۳ صفحه
متن ، ۱۰ صفحه فهرست ، جلد کالینگور ؛ قطع ۱۷ × ۲۴ ؛ بها ۵۰۰ ریال .
اثر ابوسلیمان المنطقی السجستانی و به زبان تازی است . مولف که
بزرگان حکمت و فلسفه وی را سقراط اسلام لقب داده اند و در فلسفه و الهیات و
حکم و امثال و شاعری تبحر داشته در کتاب گرانقدر خود آراء و اندیشه های بسیاری
از فلاسفه بزرگ یونان و اسلام را چون فیثاغورس ، سقراط ، افلاطون ، ارسطو ،
زینون ، حنین بن اسحق ، ابویوسف یعقوب بن اسحق الکندی و دیگران آورده
است . در آخر کتاب سه رساله از تالیفات او نیز درج شده است .

۱۸۵ - یاد نامه دومناش

فهرست ها ، ۴۶۶ صفحه ، قطع ۲۴ × ۱۷ ، بها ۲۰۰۰ ریال .
کتاب مجموعه مقالاتی است از ایران شناسان و نویسندگان ایرانی و
خارجی به یاد دومناش ایران شناس معروف که به زبانهای انگلیسی و فرانسوی
چاپ و منتشر گردیده است .

۱۸۶ - تفسیر سور آبادی (جلد اول)

عکس نسخه های خطی ، ۶ ؛ ۲۶۴ صفحه ، قطع ۲۴ × ۱۷ ؛ جلد
کالینگور ، بها ۳۰۰ ریال .

از تفاسیر معتبری است که ابو بکر عتیق سورتآبادی ظاهراً در قرن ششم به زبان فارسی نوشته شده است. این مجلد ۲۶۴ از ۹۱۲ برگ مجموع تفسیر را دربردارد.

۱۸۷ - کتاب الخراج وصنعة الكتابة

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، شماره ۶۳؛ ۶۵+۸۴ صفحه؛ قطع ۱۷×۲۴؛ جلد کالینگور؛ بها ۲۵۰ ریال.

خراج همزمان با پیدایش تمدن در اجتماع بشری وضع شده و در طی قرون راجع به آن کتابها نوشته اند. الخراج یکی از آنهاست. این کتابدا ابوالفرج قدامة بن جعفر الکاتب نوشته است. آقای حسین خدیو جم مصحح کتاب در آغاز آن تاریخچه خراج و خراج نویسان را به تفصیل آورده است.

۱۸۸ - سفره اطعمه

فرهنگ عامه، شماره ۷؛ ۱۱۹ صفحه، قطع ۲۲×۱۴، جلد کالینگور؛ بها ۱۳۰ ریال.

شرح اجزاء و شیوه ترکیب، و طریقه آشامیدن و خوردنیهای متداول در زمان پادشاهی ناصر الدین شاه است که میرزا علی اکبر خان آشپز باشی به خوااهش دکتر طولوزان طیب مخصوص شاه نوشته است.

۱۸۹ - تاریخ طببری یا تاریخ الرسل والملوک

جلد نهم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، ۶۴؛ ۴۴۰ صفحه، قطع ۱۷×۲۴، جلد کالینگور، بها ۲۵۰ ریال.

مجلدات اول، دوم، سوم، چهارم، پنجم، و ششم، هفتم، هشتم این تاریخ گرافند ذیل شماره های ۱۴۸، ۱۵۱، ۱۵۵، ۱۵۸، ۱۶۳، ۱۶۶، ۱۷۴، ۱۸۳ این فهرست معرفی شده و این جلد مشتمل بر وقایع مهم سال هشتاد و تا سال صد و هیجدهم هجری است.

این جلد را نیز آقای ابوالقاسم پاینده به زبان فارسی برگردانده است.

۱۹۰ - پلی میان شعر هجایی و عروضی فارسی در قرن اول هجری

زبان و ادبیات فارسی، شماره ۳۷؛ ۵۱۵ صفحه، مقدمه و متن و فهرستها؛
قطع ۱۷×۲۴؛ جلد کالینگور، بها ۶۰۰ ریال.

ترجمه‌ای است از قرآن مجید که قریب دوجزء آن را در برمی‌گیرد. اما نه ترجمه صرفی است که هر لغت از قرآن به لغت برابر آن از پارسی برگردانده شده باشد و نه کاملاً ترجمه‌ای تفسیری است. مترجم برای موزون ساختن عبارات خود کوشش بسیار بکار برده. این اثر از جمند ظاهراً در اواخر قرن سوم یا اوایل قرن چهارم هجری تالیف شده است. آقای دکتر احمد علی رجایی تصحیح کرده و مقدمه‌ای بسیار مفصل و استادانه بر آن نوشته است.

۱۹۱ - هفت کشور یا صور الاقالیم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، شماره ۶۵؛ ۱۳۷ صفحه؛ قطع
۱۷×۲۴؛ جلد کالینگور؛ بها ۱۵۰ ریال.
در جغرافیاست و ضمن مطالب آن برخی از عجایب عالم به شرح آمده است.

این کتاب را مؤلفی ناشناخته در سال ۷۴۸ هجری برای امیر مبارز-الدین محمد (۷۱۳-۷۵۹) نوشته، و آقای دکتر منوچهر ستوده تصحیح و تحشیه کرده است.

۱۹۲ - تاریخ طبری یا تاریخ الرسل والملوک

جلد دهم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران، ۶۶؛ ۵۹۲ صفحه، قطع ۱۷×۲۴
جلد کالینگور، بها ۲۵۰ ریال.

مجلدات اول دوم ، سوم ، چهارم ، پنجم ، ششم ، هفتم ، هشتم ، نهم ،
این کتاب معتبرذیل شماره‌های ۱۴۸ ، ۱۵۱ ، ۱۵۵ ، ۱۵۸ ، ۱۶۳ ، ۱۶۹ ،
۱۷۴ ، ۱۸۳ ، ۱۸۹۰ ، این فهرست معرفی شده ، و این جلد مشتمل بروقایع
سال صد و نوزدهم تا سال صد و بیست و هفتم هجری قمری است .
مترجم این مجلد نیز آقای ابو القاسم پاینده است .

۱۹۳ - تفسیر نسفی ، جلد دوم

زبان و ادبیات فارسی ، شماره ۳۸ ؛ ۵۹۳ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ،
جلد کالینگور ، بها ۴۰۰ ریال .

مجلد اول این کتاب شریف ذیل شماره ۱۷۳ این فهرست معرفی
شده است .

در این جلد تفسیر دیگر سوره‌های قرآن از سوره حج تا پایان قرآن به
شرح آمده و در آخر واژه‌نامه‌ای همراه با شرح و توضیح چند واژه ، و فهرستی از
اعلام شامل اشخاص و امکنه و بعضی قبایل است . درج شده است .
مصحح این مجلد نیز آقای دکتر عزیزالله جوینی است .

۱۹۴ - فرهنگ مردم کرمان

فرهنگ عامه ، شماره ۸ ؛ ۲۴۰ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد
کالینگور ؛ بها ۲۰۰ ریال .

حاصل نخستین کوششی است که در کار جمع آوری قصه‌ها ، ترانه‌ها ،
و آداب و رسوم بومی کرمان به عمل آمده است . کلنل لریمر کنسول انگلیس در
کرمان و همسرش درسالهای ۱۹۱۲ تا ۱۹۱۴ میلادی این کتاب را نوشته‌اند و
فریدون و همن برای طبع آماده کرده است .

۱۹۵ - تحفة الہند - جلد اول

زبان و ادبیات فارسی ، شماره ۳۹؛ ۳۲+۷۷ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ؛
جلد کالینگور ، بها ۵۰۰ ریال .

میرزاخان بن فخر الدین محمد ، به شرح زیر در هفت باب تالیف
کرده :

باب اول در عروض اهل هند باب دوم در علم قافیه اهل هند باب سوم در علم بدیع اهل هند؛ باب چهارم در عاشقی و معشوقی؛ باب پنجم در علم موسیقی اهل هند؛ باب ششم در صحبت داشتن و معاشرت با زنان؛ باب هفتم در علم قیافه .
در این مجلد پنج باب اول چاپ شده است . مصحح دکتر نور الحسن انصاری دانشیار دانشگاه دهلی است .

۱۹۶ - مثنوی و اله - سلطان

زبان و ادبیات فارسی ، شماره ۴۰ ؛ ۲۷۲ صفحه ، قطع ۱۷ × ۲۴ ، افست ، جلد کالینگور ، بها ۲۰۰ ریال .

اثر منظوم میر شمس الدین فقیر دهلوی است در سرگذشت علیقلی خان واله داغستانی و شرح ماجرای عاشقانه او و دختر عمش خدیجه که آغاز و انجام غم انگیزی داشت . مقدمه این اثر از مهر دخت برومند است .

۱۹۷ - پندار گسترش پذیری بیپایان حقیقت جلد اول

نگرش ذهنی جهان

فلسفه و عرفان ایران ، شماره ۱۸ ، ۴۰۸ صفحه ، قطع ۲۴ × ۱۷ ، بها ۴۵۰ ریال

کتاب در دو جلد چاپ و منتشر گردیده است ، جلد اول شامل يك پیشگفتار و دو بخش اصلی است بخش اول شامل طبع‌گرایی ایونیایی و پندار به جای رؤیا بخش دوم شامل پیروزی من - اختراع مثل - عقل با مقیاس اشیاء می باشد اصل کتاب به زبان فرانسوی است که آقای امیر مهدی بدیع نوشته و آقای احمد آرام ترجمه نموده اند .

۱۹۸ - تاریخ طبری یا تاریخ الرسل والملوڪ

جلد یازدهم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، ۶۷ ؛ ۴۴۲ صفحه ، قطع ۱۷ × ۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۲۵۰ ریال .

مجلدات اول، دوم، سوم، چهارم، پنجم، ششم، هفتم، هشتم، نهم، دهم،

این کتاب ، به ترتیب ذیل شماره های ۱۴۸ ، ۱۵۱ ، ۱۵۵ ، ۱۵۸ ، ۱۶۳ ، ۱۶۹ ، ۱۷۲ ، ۱۸۳ ، ۱۸۹ ، ۱۹۲ این فهرست معرفی شده و این کتاب وقایع سالهای صد و سی و سوم تا صد و پنجاه و هشتم را دربردارد .
مترجم این مجلد هم آقای ابوالقاسم پاینده است .

۱۹۹- فهرست السامی فی الاسامی

فرهنگهای نازی به پارسی ۹ ، قطع ۲۴×۱۷ ، جلد کالینگور ، بها ...
چاپ عکسی این کتاب قبلاً توسط بنیاد فرهنگ ایران به چاپ رسیده است و آقای دکتر محمد دیر سیاقی بر طبق واژه‌های فارسی کتابرا تنظیم و برای چاپ آماده نموده‌اند .

۲۰۰- التحبیر فی علم التعبير

فرهنگ عامه ، شماره ۹ ؛ ۲۰۰ صفحه ، قطع ۲۴×۱۷ ؛ جلد کالینگور ، بها ۲۰۰ ریال .

این کتاب ظاهراً تألیف فخرالدین محمد بن عمر رازی است که قسمت بیشتر آن از میان رفته و در آنچه باقیمانده به ترتیب اصول و فروع علم تعبیر به شرح آمده است .
این اثر شیرین که خاصه به علت قدمت متن خالی از اهمیت نیست ، به اهتمام آقای ایرج افشار برای طبع آماده شده است .

۲۰۱- مینوی خرد

فرهنگ ایران باستان ، شماره ۲ ؛ ۱۴+۱۳۵ صفحه ؛ قطع ۲۴×۱۷ ؛ جلد کالینگور ، بها ۲۰۰ ریال .

داستان مینوی خرد را از جهت دربرداشتن اندرزها و حکم بسیار می‌توان در عدد اندرز نامه های پهلوی به شمار آورد . بیشتر اندرزهای مذکور در این کتاب از نوع نصایح دینی است؛ اما منحصراً اندرزنامه نیست بلکه در آن از آفرینش و وقایع اساطیری و معاد و غیره سخن رفته است .
این کتاب را آقای احمد تفضلی ترجمه کرده است .

۲۰۲ - سیاست و غزالی (جلد اول)

فلسفه و عرفان ایران، شماره ۱۹؛ ۲۷۳ صفحه؛ قطع ۱۷×۲۴؛
جلد کالینگور؛ بها ۲۵۰ ریال.

اثر بدیع هانری لائوس استاد کلژدوفرانس، جامعه شناس فرق
اسلامی است. این محقق عالقدر، پس از مطالعه دقیق کلیه آثار غزالی زوایای
ظریف اندرون شخصیت غزالی و حیات پر تلاطم او را از دیدگاه سیاسی تجزیه
و تحلیل و شرح کرده است.

کتاب سیاست و غزالی را آقای مهدی مظفری از زبان فرانسوی به زبان
فارسی برگردانده است.

۲۰۳ - تاریخ طبری یا تاریخ الرسل والملوک

جلد دوازدهم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۶۸، ۴۴۴ صفحه، قطع ۱۷×۲۴
جلد کالینگور، بها ۲۵۰ ریال.

مجلدات اول تا یازدهم این اثر معتبر به ترتیب ذیل شماره های ۱۴۸
۱۵۱، ۱۵۵، ۱۵۸، ۱۶۳، ۱۶۹، ۱۷۴، ۱۸۳، ۱۸۹، ۱۹۲، ۱۹۸
این فهرست معرفی شده، و در این مجلد وقایع سالهای صد و پنجاه و نهم تا صد و
نود و ششم به شرح آمده است.

این مجلد را هم آقای پاینده به زبان فارسی برگردانده است.

۲۰۴ - پندار گسترش پذیری بی پایان حقیقت

جلد دوم، به سوی شناختن عینی

فلسفه و عرفان ایران، شماره ۲۰، ۲۰۲ صفحه، قطع ۱۷×۲۴؛
جلد کالینگور، بها ۳۵۰ ریال.

گویای آراء و نظرات بعضی از فلاسفه بزرگ: مونتینی، یکن، بارکلی،
جان لاک، دیوید هیوم، کانت، و... است در برخی مسائل مهم فلسفی
و اجتماعی؛ امیر مهدی بدیع نوشته و استاد احمد آرام ترجمه کرده است.

۲۰۵ - فهرست مجله سخن (جلد اول)

فهرستها ، شماره ۳ : ۱۶ + ۲۶۳ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ : جلد
کالینگور ؛ بها ۲۰۰ ریال .

مجله سخن از نامورترین مجلات ادبی ایران است ؛ مجله پیشگامان فرهنگ و ادب و هنر است ، و تازه ترین و اصیل ترین آثار ادبی ایران و جهان را در آن می یابیم ، سخن از خرداد ۱۳۲۲ با همت دکتر پرویز خانلری بنیان نهاده شد . در این فهرست ، نام مقالات هشت دوره سخن و نام نویسنده یا مترجم آنها ، برای استفاده متبعان نموده شده است .
این فهرست را شهلا عالم مروستی تنظیم کرده است .

۲۰۶ - معجم الالفاظ الفارسیة المعربة

***

۲۰۷ - تاریخ طبری یا تاریخ الرسل والملوک

جلد سیزدهم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران : ۶۹ : ۵۸۸ : قطع ۱۷×۲۴ : جلد
کالینگور ، بها ۲۵۰ ریال .

مجلدات اول تا دوازدهم این کتاب عظیم ، به ترتیب ذیل شماره های
۱۴۸، ۱۵۱، ۱۵۵، ۱۵۸، ۱۶۳، ۱۶۹، ۱۷۴، ۱۸۳، ۱۸۹، ۱۹۲، ۱۹۸،
۲۰۳، معرفی شده و در این مجلد از وقایع سالهای صدونود و هفتاد و دو و سیست و سیست
و ششم سخن رفته است . این مجلد را نیز آقای پاینده ترجمه کرده است .

۲۰۸ - احوال و آثار خواجه نصیر الدین

علم در ایران ، شماره ۱۸ : ۳۰ + ۷۲۲ : صفحه : قطع ۱۷×۲۴ .
جلد کالینگور ، بها ۵۰۰ ریال .

دقیق ترین ، درست ترین ، و کاملترین اثر استاد است در شرح احوال

و آثار قدوة محققین و سلطان حکما و متکلمین ابو جعفر محمد بن محمد بن حسن طوسی و بیان حال استادان ، شاگردان ، و معاصران او . این کتاب گرانقدر ، از جمله تألیفات دانشمند خلیق استاد محمد تقی مدرس رضوی است .

۲۰۹ - دین ایرانی بر پایه متنهای مهم یونانی

فلسفه و عرفان ایران ، شماره ۲۱ ، ۱۷۵ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۲۰۰ ریال .

متن چهار سخنرانی است که امیل بنونیست به سال ۱۹۲۶ میلادی به ترتیب درباره آگاهیهای کلی دین ایرانی ، دین ایرانی از نظر هردوت ، استرابو تئوپمیوس و پلوتارخ ، در دانشگاه سوربن پاریس ایراد کرده است . آقای بهمن سرکارانی مترجم کتاب ، یادداشتهایی به آخر آن افزوده است این کتاب پنج سال پیش نیز وسیله دانشگاه تبریز طبع و منتشر شده است .

۲۱۰ - تاریخ طبری یا تاریخ الرسل والملوک

جلد چهاردهم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۷۰ ، ۴۲۲ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور بها ۲۵۰ ریال .

مجلدات اول تا سیزدهم این کتاب مهم به ترتیب ذیل شماره های ۱۴۷ ، ۱۵۱ ، ۱۵۵ ، ۱۵۸ ، ۱۶۳ ، ۱۶۹ ، ۱۷۲ ، ۱۸۳ ، ۱۸۹ ، ۱۹۲ ، ۱۹۸ ، ۲۰۷ این فهرست معرفی شده ، و در این مجلد وقایع سالهای دویست و بیست و ششم تا دویست و پنجاه ششم درج شده است . این جلد را نیز آقای پاینده به زبان فارسی برگردانده است .

۲۱۱ - ترجمه فرج بعد از شدت - جلد اول

زبان و ادبیات فارسی شماره ۴۱ ، ۵۸۴ صفحه قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۴۵۰ ریال .

مؤلف متن عربی « فرج بعد الشدة » ابو علی محسن بن علی بن محمد

است و حسین بن اسعد دهستانی آنرا به زبان فارسی برگردانده . در این کتاب مطالب گوناگونی از قبیل وصف مراحل حیات انسانی ، اخلاق قضات ، جو دبر امکه ، امثله صوفیه ، حکایات خلفا و امرا و وزرا و ادبا و فقها و تجار و عیاران ، و سایر طبقات اجتماع جمع آمده است .
مصصح کتاب دکتر اسماعیل حاکمی است .

۲۱۲ - آئین کشورداری

زبان و ادبیات فارسی شماره ۴۲ ، ۸۳ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۱۵۰ ریال .

شش باب بازیافته از کتاب آداب الحرب والشجاعه است . این کتاب را محمد سرور مولایی تصحیح و برای طبع آماده کرده است .

۲۱۳ - تاریخ طبری یا تاریخ الرسل والملوک

جلد پانزدهم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران ، شماره ۷۱ ، ۱۲+۴۰۶ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۲۵۰ ریال .

مجلدات اول تا چهاردهم این اثر معتبر به ترتیب ذیل شماره های ۱۴۸ ، ۱۵۱ ، ۱۵۵ ، ۱۵۸ ، ۱۶۳ ، ۱۶۹ ، ۱۷۴ ، ۱۸۳ ، ۱۸۹ ، ۱۹۲ ، ۱۹۸ ، ۲۰۷ ، ۲۱۰ ، این فهرست معرفی شده ، و در این مجلد حوادث سالهای دوست و پنجاه و هفتم تا سیصد و دوم هجرت به شرح آمده است .
این جلد را نیز آقای پاینده ترجمه کرده است .

۲۱۴ - تاریخ زبان فارسی ، جلد سوم

به قلم دکتر پرویز ناقل خانلری

زبان شناسی ایرانی ، شماره ۸ ، ۲۳۸ صفحه ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۲۵۰ ریال .

مجلدات اول و دوم این اثر نفیس ذیل شماره های ۲۴ ، ۹۰ ، ۱۰۳

این فهرست معرفی شده . این مجلد به ذکر آن قسمت از مختصات زبان فارسی در دوره نخستین که به صرف فعل مربوط است ، اختصاص یافته است .

۲۱۵ - دنباله تاریخ طبری جلد شانزدهم

منابع تاریخ و جغرافیای ایران شماره ۷۲ ، ۱۲ + ۱۷۶ ، قطع ۱۷×۲۴ ، جلد کالینگور ، بها ۲۵۰ ریال .

تاریخ طبری به حادثات دوران عباسیان تا سال ۳۰۲ پایان پذیرفته و محمد بن جریر طبری به ادامه اثر خویش توفیق نیافته است . واقعه نگاران دیگر بر این کتاب عظیم دنباله های مکرر افزوده اند و اثر عریب بن سعد قرطبی شهرت و رواج بیشتر یافته است . وی اخبار بنی عباس را تا سال سیصد و بیستم کشته شدن مقتدر و خلافت القاهر به شرح آورده است .

این کتاب را نیز آقای پاینده از زبان عربی به فارسی برگردانده است .

علاوه بر کتابهاییکه بشرح معرفی گردید

کتابهای زیر نیز به چاپ سپرده شده و بزودی منتشر می گردد

- ۱ - مختصر امان کهن ترین اثر حماسی هند به اهتمام اقبال یغمائی
- ۲ - مرزبان نامه سعد الدین و راوینی دردو جلد « محمد روشن
- ۳ - روضة المذنبین و جنة المشتاقین احمد جام « دکتر علی فاضل
- ۴ - سیاست و غزالی جلد دوم « دکتر مهدی مظفری
- ۵ - فرائد غیائی « دکتر حشمت مؤید
- ۶ - سفر نامه میرزا ابراهیم به استرآباد « دکتر گلزاری
- ۷ - فرهنگ اصطلاحات منطق « دکتر خوانساری
- ۸ - مرآت الممالك « محمود تفضلی
- ۹ - تفسیر شفقشی « محمد جعفر یاحقی
- ۱۰ - فرهنگ اصطلاحات حقوقی جلد دوم « دکتر عبد الحمید ابوالحمد
- ۱۱ - هنر عهد تیموری « عبد الحی حبیبی
- ۱۲ - تفسیر موزة پارس « دکتر علی رواقی
- ۱۳ - کانی شناسی در ایران قدیم جلد دوم « محمد زاوش
- ۱۴ - فرهاد و گلستان « عبد العلی آزرم
- ۱۵ - آئینهای گیل و دیلم « محمود پاینده
- ۱۶ - نامه های شاه عباس جلد سوم « دکتر عبدالحسین نوائی
- ۱۷ - جوامع الحکایات جلد سوم « دکتر امیر بانو مصفاودکتر مظاهر مصفا
- ۱۸ - ترجمه احياء العلوم غزالی جلد ۵ و ۶ « حسین خدیو جم
- ۱۹ - تاریخ شاهی « دکتر محمد ابراهیم باستانی پاریزی
- ۲۰ - فرج بعد از شدت جلد دوم « دکتر اسماعیل حاکمی
- ۲۱ - جهانگیر نامه « محمد هاشم
- ۲۲ - ادبیات فارسی در هند « سدادنگانی

فهرست موضوعی

انتشارات بنیاد فرهنگ ایران

کتابهایی که در صفحات قبل شرح تفصیلی آنها آمده ، زیر چند عنوان خلاصه شده ، فهرست موضوعی زیر ، شامل نام کتاب و عنوان آن است ، شماره مقابل هر کتاب شماره ای است که با آن شماره شرح تفصیلی کتاب داده شده است .

عکس نسخه های خطی

تفسیر قرآن پاک	ذیل شماره	۱	معرفی شده است
الابنیه عن حقایق الادویه	»	۲	»
ترجمه تاریخ طببری	»	۵	»
تفسیر سوره آبادی	»	۱۶	»
ترجمه صور الکواکب	»	۷۱	»
تفسیر سوره آبادی جلد اول	»	۱۸۶	»

علم در ایران

شمار نامه	ذیل شماره	۷	معرفی شده است
استخراج آبهای پنهانی	»	۸	»

الاغراض الطیبه	ذیل شماره ۱۰	معرفی شده است
ترجمه میزان الحکمة	» ۱۲	»
یواقیت العلوم	» ۱۴	»
بہجت الروح	» ۱۹	»
مفاتیح العلوم	» ۳۸	»
کتاب الايضاح	» ۵۱	»
تنسوخ نامه ایلخانی	» ۶۵	»
کافی شناسی در ایران قدیم	» ۷۲	»
ترجمه احصاء العلوم	» ۹۴	»
مفتاح المعاملات	» ۹۵	»
ترجمه تقویم الصحة	» ۱۱۴	»
نوادر التبادر لثمعة البهادر	» ۱۱۶	»
نتیجة الدولة	» ۱۲۰	»
ترجمه صور الکواکب	» ۱۳۶	»
نسوی نامه	» ۱۴۵	»
شرح احوال خواجه نصیر طوسی	» ۲۰۸	»

منابع تاریخ و جغرافیای ایران

صورة الارض	ذیل شماره ۴	معرفی شده است
سفرنامه ابن فضلان	» ۶	»
دستور الوزراء	» ۱۳	»
تحریر تاریخ و صاف	» ۱۸	»
تاریخ پیامبران و شاهان	» ۲۱	»
رسوم دارالخلافه	» ۲۳	»
ترجمه اخبار الطوال	» ۲۷	»
تاریخ بیداری ایرانیان بخش اول	» ۲۸	»
ترجمه فتوح البلدان	» ۳۱	»

معرفی شده است	ذیل شماره ۳۴	ناصر خسرو و اسماعیلیان
»	» ۳۷	زین الاخبار
»	» ۳۹	مسافرت در ارمستان و ایران
»	» ۴۳	گزارشهای سیاسی علاء الملک
»	» ۴۴	ترجمه معالم القربه
»	» ۴۶	تاریخ گیلان و دیلمستان
»	» ۴۷	طریق قسمت آب قلب
»	» ۵۰	شاه اسماعیل صفوی
»	» ۴۹	یونانیان و بربرها
»	» ۵۰	ملاحده اسماعیلیه
»	» ۶۱	تاریخ بیداری ایرانیان مقدمه
»	» ۶۲	» » » بخش دوم
»	» ۶۴	تاریخ رویان
»	» ۶۸	دیانت زردشتی
»	» ۷۴	رساله تحقیقات سرحدیه
»	» ۷۸	اوراد تو
»	» ۷۷	عجایب هند
»	» ۸۰	سلسله‌های اسلامی
»	» ۸۳	آفرینش و تاریخ جلد سوم
»	» ۸۴	بدایع الوقایع جلد اول
»	» ۹۱	جغرافیای حافظ ابرو
»	» ۹۲	تاریخ گیلان
»	» ۹۳	روابط ایران و هند
»	» ۹۷	نادر نامه
»	» ۹۸	ترجمه مختصر البلدان

تقویم البلدان	ذیل شماره	۹۹	معرفی شده است
شاه طهماسب صفوی	»	۱۰۵	»
فضائل بلخ	»	۱۰۷	»
عالم آرای صفوی	»	۱۱۰	»
ولایات دارالمرز گیلان	»	۱۱۹	»
بدایع الوقایع جلد دوم	»	۱۲۱	»
شیراز نامه	»	۱۲۳	»
آفرینش و تاریخ جلد چهارم	»	۱۲۵	»
تاریخ سلاطین صفویه	»	۱۳۵	»
ایتروبرسیکوم	»	۱۳۹	»
مقصد الاقبال	»	۱۴۱	»
تاریخ بخارا	»	۱۴۴	»
آفرینش و تاریخ جلد پنجم	»	۱۴۷	»
ترجمه تاریخ طبری جلد اول	»	۱۴۸	»
» » » جلد دوم	»	۱۵۱	»
ترکستان نامه جلد اول	»	۱۵۲	»
ترجمه تاریخ طبری جلد سوم	»	۱۵۵	»
آفرینش و تاریخ جلد ششم	»	۱۵۷	»
ترجمه تاریخ طبری جلد چهارم	»	۱۵۸	»
شاه عباس جلد اول	»	۱۶۰	»
ترجمه تاریخ طبری جلد پنجم	»	۱۶۳	»
ترکستان نامه جلد دوم	»	۱۶۵	»
تاریخ خانی	»	۱۶۶	»
ترجمه تاریخ طبری جلد ششم	»	۱۶۹	»
تاریخ مازندران	»	۱۷۲	»
ترجمه تاریخ طبری جلد هفتم	»	۱۷۴	»

معرفی شده است	ذیل شماره	۱۷۵	شاه عباس جلد دوم
»	»	۱۸۳	ترجمه تاریخ طبری جلد هشتم
»	»	۱۸۷	کتاب الخراج
»	»	۱۸۹	ترجمه تاریخ طبری جلد نهم
»	»	۱۹۱	هفت کشور
»	»	۱۹۲	ترجمه تاریخ طبری جلد دهم
»	»	۱۹۸	» » جلد یازدهم
»	»	۲۰۳	» » جلد دوازدهم
»	»	۲۰۷	» » جلد سیزدهم
»	»	۲۱۰	» » جلد چهاردهم
»	»	۲۱۳	» » جلد پانزدهم
»	»	۲۱۵	» » جلد شانزدهم

فلسفه و عرفان ایران

معرفی شده است	ذیل شماره	۹	فلسفه ملا صدرا
»	»	۲۲	شرح کتاب التعرف لمذهب التصوف
»	»	۴۰	مفتاح النجات
»	»	۴۲	التصفيه فی احوال المتصوفه
»	»	۵۸	قوس زندگی منصور حلاج
»	»	۷۳	نامه‌های عین القضاة جلد اول
»	»	۸۵	خلاصه شرح تعرف
»	»	۱۱۱	انس التائبین جلد اول
»	»	۱۱۷	ترجمه رساله اضحویه
»	»	۱۲۹	ترجمه احیاء علوم دین جلد اول
»	»	۱۳۴	لطائف الحکمة
»	»	۱۳۸	نامه‌های عین القضاة جلد دوم

معرفی شده است	ذیل شماره ۱۵۴	ترجمه احیاء العلوم جلد دوم
» »	۱۶۱ »	مجموعه رسائل خواجه عبدالله انصاری
» »	۱۷۰ »	ترجمه احیاء العلوم جلد سوم
» »	۱۸۱ »	فرق الشیعه نوبختی
» »	۱۸۲ »	ترجمه صوان الحکمه
» »	۱۹۷ »	پندار گسترش پذیری بی پایان حقیقت جلد اول
» »	۲۰۲ »	سیاست و غزالی جلد اول
» »	۲۰۴ »	پندار گسترش پذیری بی پایان حقیقت جلد دوم
» »	۲۰۹ »	دین ایران

واژه نامه های پهلوی

معرفی شده است	ذیل شماره ۱۷	واژه نامه بندهش
» »	۲۵ »	منظومه درخت آسوریک
» »	۲۶ »	فرهنگ پهلوی
» »	۲۹ »	فرهنگ هزارشاهای پهلوی
» »	۴۱ »	دستور زبان فارسی میانه
» »	۶۳ »	واژه نامه مینوی خرد
» »	۱۱۲ »	متن های پهلوی جاماسب آسانا
» »	۱۳۱ »	واژه نامه گزیده های زاد اسپرم

فرهنگ های علمی وفنی

معرفی شده است	ذیل شماره ۳	فرهنگ اصطلاحات نفت
» »	۸۶ »	فرهنگ اصطلاحات حسابداری
» »	۱۰۰ »	فرهنگ اصطلاحات علمی
» »	۱۳۲ »	فرهنگ اصطلاحات پزشکی جلد اول

فرهنگ اصطلاحات پزشکی جلد دوم	ذیل شماره ۱۳۳	معرفی شده است
فرهنگ داروئی الانبیه	» ۱۷۱	» »
فرهنگ حقوقی جلد اول	» ۱۷۸	» »

فرهنگ‌های تازی به پارسی

السامی فی الاسامی	ذیل شماره ۱۵	معرفی شده است
المرقاة	» ۲۰	» »
دستور الاخوان جلد اول	» ۹۶	» »
دستور الاخوان جلد دوم	» ۱۰۴	» »
قانون ادب جلد اول	» ۱۰۸	» »
قانون ادب جلد دوم	» ۱۱۵	» »
قانون ادب جلد سوم	» ۱۳۷	» »
دستور الافاضل	» ۱۶۸	» »
فهرست القبا ئی السامی	» ۱۹۹	» »
معجم الالفاظ الفارسیة المعربة	» ۲۰۶	» »

فرهنگ‌های فارسی

فرهنگ ترکی به فارسی	ذیل شماره ۱۰۹	معرفی شده است
واژه نامک	» ۱۴۲	» »
معجم شاهنامه	» ۱۸۲	» »

فرهنگ عامه

خوابگزاری	ذیل شماره ۳۰	معرفی شده است
عقاید و رسوم مردم خراسان	» ۳۳	» »
مسافرت به ایران	» ۵۴	» »
فتوت نامه سلطانی	» ۱۱۳	» »

تخفة الاخوان	ذیل شماره ۱۳۰	معرفی شده است
مثلا واصطلاحات گیل ودیلم	» ۱۶۲	»
سفرة اطعمه	» ۱۸۸	»
فرهنگ مردم کرمان	» ۱۹۴	»
التحیر فی علم التعبير	» ۲۰۰	»

فرهنگ ایران باستان

اساطیر ایرانی	» ۱۴۳	»
ترجمة مینوی خرد	» ۲۰۱	»

زبان شناسی ایرانی

تاریخ زبان فارسی جلد اول	ذیل شماره ۲۲	معرفی شده است
درباره زبان آسی	» ۶۹	»
بندهش DH	» ۸۹	»
بندهش TD	» ۸۸	»
تاریخ زبان فارسی (ساختمان فعل)	» ۹۰	»
تاریخ زبان فارسی (ساختمان جمله)	» ۱۰۳	»
تاریخ زبان فارسی جلد دوم	» ۱۵۶	»
تاریخ زبان فارسی جلد سوم	» ۲۱۴	»

کتاب همه

داستانهای دل انگیز ادبیات فارسی ذیل شماره ۳۵	معرفی شده است
قطع جیبی	
دستور زبان فارسی قطع جیبی	
فرهنگ دری ادبیات فارسی	

فهرست ها

کتابشناسی ایران جلد اول	ذیل شماره ۵۳	معرفی شده است
-------------------------	--------------	---------------

معرفی شده است	کتابشناسی ایران جلد دوم	ذیل شماره ۱۰۶
» »	فهرست مجله سخن جلد اول	» ۲۰۵

مجموعه مقالات

معرفی شده است	نشریه بنیاد فرهنگ ایران جلد اول	ذیل شماره ۴۸
» »	» » جلد دوم	» ۱۵۹
» »	یاد نامه دومناش	» ۱۸۵

هنر در ایران

معرفی شده است	گره سازی در معماری ایران	ذیل شماره ۱۲۷
---------------	--------------------------	---------------

زبان و ادبیات فارسی

معرفی شده است	وزن شعر فارسی	ذیل شماره ۱۱
» »	داستانهای دل انگیز ادبیات فارسی	» ۳۲
» »	ضمیمه درس تاریخ زبان فارسی	» ۳۶
» »	زبان شناسی و زبان فارسی	» ۴۵
» »	سمک عیار جلد اول	» ۵۲
» »	همای و همایون	» ۵۶
» »	تفسیر قرآن پاک	» ۵۷
» »	فرهنگ ادبیات فارسی	» ۶۰
» »	لمعة السراج	» ۶۷
» »	مخارج الحروف	» ۶۶
» »	سمک عیار جلد دوم	» ۷۰
» »	ترجمه سواد الاعظم	» ۷۵
» »	سمک عیار جلد سوم	» ۷۹
» »	مکتب وقوع در شعر فارسی	» ۸۱

معرفی شده است	ذیل شماره ۸۲	مثنوی سوز و گداز
» »	۷۶ »	تفسیر کمبریج جلد اول
» »	۸۷ »	تفسیر کمبریج جلد دوم
» »	۱۰۱ »	ویس و رامین
» »	۱۰۲ »	داستان پدماوت
» »	۱۱۸ »	مثنوی گل و نوروز
» »	۱۲۲ »	رامین جلد اول
» »	۱۲۴ »	سه مقاله درباره خواجه حافظ - بسحاق
» »	۱۲۶ »	سمک عیار جلد چهارم
» »	۱۲۸ »	بخشی از تفسیری کهن
» »	۱۴۰ »	دستور زبان فارسی
» »	۱۴۶ »	رامین جلد دوم
» »	۱۴۹ »	گلستان هنر
» »	۱۵۰ »	طوطی نامه
		مجموعه سخنرانیهای کنگره ایران شناسی
» »	۱۵۳ »	جلد اول
» »	۱۶۲ »	جوامع الحکایات جلد اول
» »	۱۶۷ »	تفسیری بر عשרی از قرآن مجید
» »	۱۷۳ »	تفسیر نسفی جلد اول
» »	۱۷۶ »	جوامع الحکایات جلد دوم
» »	۱۷۷ »	سمک عیار جلد پنجم
		مجموعه سخنرانیهای کنگره ایران شناسی
» »	۱۷۹ »	جلد دوم
» »	۱۸۰ »	اصطلاحات فن کتابسازی

معرفی شده است	ذیل شماره ۱۹۰	ترجمه آهنگین قرآن
» »	» ۱۹۳	تفسیر نسفی جلد دوم
» »	» ۱۹۵	تحفة الهند
» »	» ۱۹۶	مثنوی واله و سلطان
» »	» ۲۱۱	فرج بعد از شدت جلد اول
» »	» ۲۱۲	آداب الحرب والشجاعه

متفرقه

معرفی شده است	ذیل شماره ۵۵	پرده‌هائی از شاهنامه
---------------	--------------	----------------------

مراکز فروش انتشارات بنیاد فرهنگ

تهران :

- ۱- انتشارات آثار ایران
  - ۲- آگاه
  - ۳- امیرکبیر
  - ۴- اندیشه
  - ۵- ایران کتاب
  - ۶- نوس
  - ۷- پیام
  - ۸- پیوند
  - ۹- خوارزمی
  - ۱۰- دهخدا
  - ۱۱- شمس
  - ۱۲- صفی‌علیشاه
  - ۱۳- طهوری
- باب همایون سرای سبا
مقابل دانشگاه
تمام شعبات
شاه آباد
خیابان اردیبهشت
اول خیابان دانشگاه
مقابل دانشگاه
»
»
»
خیابان ناصر خسرو
میدان بهارستان
مقابل دانشگاه

- ۱۲- » گوتنبرگ مقابل دانشگاه
 ۱۵- » نشر سپهر »
 ۱۶- » نیل مخبرالدوله و مقابل دانشگاه

تجربیش

- ۱۷- انتشارات فردوسی

آبادان

- ۱۸- کتابفروشی ابن سینا
 ۱۹- » نیما

اهواز

- ۲۰- کتابفروشی بوستان
 ۲۱- » جعفری

آمل

- ۲۲- کتابفروشی اخوان توللی
 ۲۳- » امینی

اراک

- ۲۴- کتابفروشی عقلایی

اندیمشك

- ۲۵- کتابفروشی حافظ

اصفهان

- ۲۶- کتابفروشی تأیید
 ۲۷- » ثقفی
 ۲۸- » قائم

بابل

۲۹- کتابفروشی امیرکبیر

بهبهان

۳۰- کتابفروشی لطف الله مفید

تبریز

۳۱- کتابفروشی تهران

۳۲- » شمس

۳۳- » کیهان

۳۴- » نوبل

درگز

۳۵- کتابفروشی ربیعی

زنجان

۳۶- کتابفروشی ستاره

زاهدان

۳۷- کتابفروشی ارشاد

کرمانشاه

۳۸- کتابفروشی نیما

کرمان

۳۹- کتابفروشی ارشاد

شیراز

۴۰- کتابفروشی احمدی

۴۱- » زند

مهاباد

۴۲- کتابفروشی محمد خلیل موفقی

مشهد

۴۳- کتابفروشی باستان

۴۴- » خرامانی

۴۵- » زوار

۴۶- » بنگاه کتاب

ملایر

۴۷- کتابفروشی دانش

همدان

۴۸- کتابفروشی ابوعلی سینا

۴۹- » ناصر خسرو

لنگرود

۵۰- کتابفروشی میرفطروس

قم

۵۱- کتابفروشی یداد

۵۲- » طباطبائی

افغانستان

۵۳- کتابفروشی بهارستان آقای دکتر نصری - کابل -

۵۴- » محمد هاشم امیدوار - هرات -

۵۵- » مولانا جلال الدین آقای رهگذر - کابل -

